Postimees

71. aastakäik.

Ilmub iga päew warahommikul.

Toimetuse ja talituse aadress: „Postimees", Tartu. — Kõnetraadid: talitusel nr. 80; peatoimetaja ja toimetuse sekretär 2-86; päewauudised 9-86; Tartu teated 1-86. Telegrammiaadr.: Postimees, Tartu.

Toimetuse kõnetunnid: Jaani tän. nr. 11/13, lehe toimetuses äripäewal kl. 10—12 e. l. ja 6—7 p. l. Peatoim. kõnet. 12—1.

Käsikirjad mitte-kirjasaatjate poolt arwatakse hinna alla, kui neile tasunõudmine peale on kirjutatud. Tarwitamata käsikirjad hoitakse ainult sellekohasel soowil alal.

„Postimees" asub Jaani t. nr. 11/13 (omas majas) ülikooli wastu. „Postimehe" raamatukauplus Suurturg 16, telefon 250. „Postimehe" Tallinna kont. asub Kuninga t. 6, II k., tel. 16-11.

Aadressi muutmise korral tuleb 25 m. maksa ja wana aadress üles anda. *Saamata-jäänud numbrid* saadab lehe talitus ainult 14 päewa jooksul peale numbri ilmumist maksuta järele.

Üksik number 5 mrk.

„Postimehe" tellimisehind:

Kodumaale: 1 kuu peale postiga 110 marka, postita 95 marka.
3 „ „ „ 300 „ „ 250 „
6 „ „ „ 550 „ „ 500 „
Wäljamaale: 1 kuu peale 250 marka.

Kuulutuste ühe weeru millimeeter kuulutuste küljel 5 marka, lehe eesotsas 10 marka, tekstis kuulutuse kirjaga 12 m. ja tekstis teksti kirjaga 15 mk. Eelmise päewa õhtul kell 5 ülesantud kuulutused ilmuwad järgmisel päewal.

Hinnaliste lisade tellimishind: „Sädemed" 20 mk. kuus. „[illegible]steleht" 30 mk. weerandaastas. „Terwis" weerandaastas 60 mk. Tellida wõib lehte igast päewast alates kuni iga kuu wiimase päewani.

Nr. 57 Pühapäewal, 27. weebruaril 1927. a. Tänast lehte on 8 lehekülge. **Nr. 57**

Täna wiimast päewa.

Suurepärane esietendus.

Harry Liedtke ja Maria Corda

Madam ei soowi lapsi

Ülilõbusas 9-waatuslises filmiteoses. — Peale selle **„Lõbus grotesk".**

Algus kell 3.

ATHENA **Homme** **Homme**

Esietendus. Paremate Saksa näitlejate kaastegewusel. Esietendus.

Uuem üliõpilaste film.

Vivat academia! **Vivant omnes virgines!**

See oli Heidelbergis - sinisel suveööl

Romaan 10 jaos Heidelbergi burshide elust. — Peaosas: **S. Susa, G. v. Walter, M. Kupfer, W. Slesak, Ed. v. Winterstein, F. Alberti** ja teised.

Filmi saadab „Athena" salong-orkester eriti selle pildi jaoks kokkuseatud muusikaga. — Algus kell 5.

Walitſuskriiſi puhul.

Kogumeeste lehe ſündmata kõne. Kriiſi tekkimiſe tõelik käik. Seaduslikkuſe-tunde puutumatus.

Walitſuſe kriis tekkis ootamatult. Siſeminiſtri kohuſtetäitja J. Soots'i maawalimiſte ſeaduſe ſeletamiſe iſeäralik ſiht ja omapäraſed wõtted andſid kriiſiks eſimeſe tõuke. Tekkinud raskuſi ſüwendas aga omaltpoolt weel põllumeestekogude rühm oma teguwiiſiga.

Meie oleme juba näidanud, kuidas rahwaerakonna rühma poolt katſuti olukorda ſel teel parandada, et ſoowitati läbirääkimiſi ſotſialiſtide erakordſe teadaande puhul edaſi lükata järgmiſe arupärimiſe kooſolekuni, nii et koalitſiooni rühmad oleksid wõinud kokku kõnelda, kuidas tekkinud olukorras tegutſeda, ilma et üllatuſi tuleks.

Sellewastu astub nüüd põllumeestekogude häälekandja omas wiimaſes numbris wäljakutſuwate jämedustega wälja. Rahwaerakond ei tahtwat wastutuſt kriiſi tekkimiſe asjus oma peale wõtta, laskwat omas lehes „otſe walet" kirjutada jne. jne.

Praegu on käimas walitſuſe kriiſi lahendamiſe ſammud. Siin oleks tarwis, et eriti ſeniſe koalitſiooni rühmade wahel asjata terawuſi ei ſünnitataks. Sest ſee raskendaks aina kooſtöötamiſe jatkamiſt ja kriiſi rutulikku lahendamiſt. Seda arusaamatum on, kuidas kogumeeste leht tihkab meie wastu ſarnaste põhjendamata jämedustega wälja tulla.

Wastutuſt ei ole rahwaerakond ega tema tegelaſed kunagi kartnud oma peale wõtmaſt, kui nemad midagi on teinud. Ei oleks ka oluliſt põhjuſt wastutuſt karta tekkinud kriiſi päraſt. Rahwaerakond ega tema eſitajad ei ole ſiin midagi teinud, mis ei oleks õige.

Ei ole ſiis ka meil tarwiduſt olnud oma lehe weergudel midagi kirjutada, mis „wale".

Kui kogumeeste leht katſub kinnitada, nagu ei oleks riigikogus keegi ettepanekut teinud läbirääkimiſi ſotſialiſtide erakorraliſe teadaande puhul edaſi lükata, ſiis on ſee lubamatu jõnade mäng. Awalikku ettepanekut riigikogus läbirääkimiste edaſilükkamiſe kohta ei tehtud, küll aga tehti ſellekohane ettepanek rahwaerakonna rühma juhi J. Tõniſſoni ülesandel riigikogu liikme E. **Sulg'i** kaudu põllumeestekogude rühma juhile Jürmann'ile, weel enne kui ſotſialiſtide eſitaja oma erakordſet teadaannet ſai lõpule wiia.

Selle kindla tõſiaſja wastu ei ſaa kogumeeste leht kõigi oma jämedustega mitte parata. Et põllumeestekogude rühma poolt ſeda ettepanekut mitte wastu ei wõetud, waid põllumeestekogude rühma poolt riigikogu liige Holberg ettepanekuga eſines läbirääkimiſi ſotſialiſtide erakordſe teadaande puhul kohe alata, ſee on ſeiſukorda aidanud keeruliſeks muuta, nii et raske oli asjade arenemiſt ſeisma panna.

Edaſi kõneleb kogumeeste leht asjata ſellest, nagu ei oleks põllumeestekogude rühm kaſutamata jätnud waheaega, mis aſunikkude ettepanekul läbirääkimistele tehti. Juba waheaja tekkimine iſe tähendas antud olukorras ometi ſelget ſoowi, et koalitſiooni rühmade wahel katſutaks kokku kõnelda, ilma et üllatuſi tekiks.

Loomulikult pidi põllumeestekogude rühm kust pärit walitſuſe juht, juhuſt kaſutama, et ſeiſukorda päästa. Põllumeestekogude rühma poolt pidid teiſed koalitſiooni-rühmad ettepanekuid ootama tekkinud pinewuſe lahendamiſeks. Kuid ſeda wõimaluſt ei kaſutanud põllumeestekogude rühm mitte ära. Otſe ſellewastu lasti ſealtpoolt teistele koalitſiooni-rühmadele üksikute liigete kaudu ütelda et kui ſotſialiſtide teadaande puhul rühmad eſinewad poliitiliſte ſeiſukohtadega, ſiis ſellest tuleb — kriis!

Selle peale ei ſaanud rahwaerakonna rühm oma ſeiſukohawõtmiſt ſiſeminiſtri kohuſtetäitja ſeaduſe ſeletuſe ſihi ja mõtete lubamatuſe kohta mitte ära jätta. Wastaſel korral oleks erakond pidanud eneſele otſe argtuſe-tunniſtuſe wälja andma, et tema laſeb ennaſt põllumeestekogude rühma poolt lauſa heidutada ja terroriſeerida.

Nähtawasti oli ſeeſama tunne ka aſunikkude rühmas mööduandew; ſest ſealtpoolt ſeletati et [illegible] wõimata on hra Soots'i teguwiiſt heaks wõtta.

Nii oli iſeeneſest mõistetaw, et rahwaerakonna juht 1 waheaja järele riigikogus oma rühma ſeiſukoha awalikult wälja ütles.

Rahwaerakondlastel oli wõimata leppida ſiſeminiſtri kohuſtetäitja J. Soots'i ſeaduſe ſeletamiſe mõtetega ja wiiſidega. Laialistes rahwahulkades ſeaduslikkuſe-tunnet wapustades pani kindral Soots'i teguwiis inimeſi küſima, kas Eesti rahwariigis makſab ſeadus ja õigus, wõi aga wõimupidajate healſarwamine ja tujukas tahe!

Sarnaſt aſja alla neelata ei tohtinud rahwaerakonna rühm mitte, waid pidi kindlasti ſeletama, et tema ſarnaſe teguwiiſi wastu on.

Et aga ſellega mitte walitſuſe-koalitſiooni purustada ja walitſuſe kriiſi eſile kutſuda, jättis rahwaerakonna juht järelduſed tegemata.

Selle järele, kui aſunikkude rühma juht riigikogus awameelſelt ſeletas, et aſunikud oma üleminekuwormelit eſitades mitte ei taha kogu wabariigi walitſuſele umbuſaldust awaldada, ei ſaanud rahwaerakonna rühm mitte keelduda ſelle ülemineku-wormeli poolt hääletamaſt. Sest oma weendumuste kohaſelt pidi tema ſelle ülemineku-wormeli mõttega ühinema.

Oma weendumuſi kriiſi kartuſel maha ſalata ei tohtinud rahwaerakond mitte!

Kui põllumeestekogude rühmas oleks oſatud ſilmapilku õieti tabada, ſiis oleks wõidud ſealt poolt weel enne riigiwanema ülesastumiſt ja tagajärgede tegemiſe tõotuſt waheaja ettepanekuga eſineda, et koalitſiooni-rühmade wahel mingit kokkulepet ſobitada.

Põllumeestekogude rühma poolt ei olnud aga mingit aruſaamiſt ega püüetki walitſuſe kriiſi leplikul teel ära hoida. Katſuti „kõrgilt" koalitſiooni-oſaliſi otſekui heidutuste teel „taltſutada".

Nõnda aga ei aeta mitte koalitſiooni politikat!

Seda on rahwaerakond omas häälekandjas algusest ſaadik ütelnud. Muud midagi.

Mis õiguſega tuleb ſiis nüüd põllumeestekogude leht meie wastu jämedalt kõnelema!? Liiati weel meile kartuſt wastutuſe päraſt ehk koguni argtuſt ette heitma!

Mis rahwaerakonna rühm ja tema eſitajad walitſuſe-kriiſi tekkimiſe puhul teinud, ſelle päraſt ei ole neil mingit wastutuſt oma poolehoidjate ega awalikkuſe ees karta. Teiſiti ei oleks nemad tohtinudki teha!

Küll on aga põllumeestekogude rühmas walitſuſe kriiſi walmimiſe puhul nii wähe politiliſt oskamiſt ja aruſaamiſt ilmutatud et kogumeeste häälekandjal parem oleks kogu ſeda aſja awalikkuſe ees mitte weel eriti laiali [illegible]. See ei too põllumeestekogude rühmale ega ſelle häälekandjale mingit kaſu.

Kogumeeste leht tahab oma lugejaid uskuma panna, nagu oleks walitſuſe kukutamiſeks mõni „pahempoolſete" komplott tegutſenud, et kätte makſa kogumeheliſele ſiſeminiſtri kohuſtetäitjale J. Soots'ile, miks [illegible] julenud maawalimisſeaduſe ſeletamiſel walimiste „demokraatlikkuſe" põhimõtet kaitsta!

Iſeeneſest juba õige ilus waade: kogumehelik kindral Soots demokratismi eſimaadlejana „pahempoolſete" kurikawaluſe ohwriks!

Peab õige palju kohtluſt jatkuma, et ſarnaſe jutuga awalikult wälja tulla.

Igatahes ei ole Eesti rahwaerakondlaſed mingiſuguſe „pahempoolſuſe" kihutuſel tegutſenud, kui nemad ſiſeminiſtri kohuſtetäitja kindral Soots'i omapäraste ſeadusſeletamiste lubamatuſt riigikogus õige nimega on nimetanud. Teiſiti ei tohitud mitte talitada, kui meie riigielus ſeadus ja õigus ei pea mitte naeruks ſaama!

Katſuks põllumeestekogude rühm oma lehe eeskujul kindral Soots'i teguwiiſi iga hinna eest kaitsta, ſiis raskendaks ſee tõſiſelt ſeiſukorda edaſiſe kooſtöö poolest.

Lugupidamiſt ſeaduſe makswuſe ja õigusliku korra wastu ei tohita meil mitte wapustada tujuka tahte ega eneſetundliku meelewalla awaldustega meie rahwariigi walitſuſe liigete ega teiste poolt.

Seda pidagu meeles „demokraadid" põllumeestekogude ridadest!

Kaks ſeaduſe-eelnõu.

Perekonna abirahad ja amet-jõidud.

Walitſus otſustas eſitada riigikogule riigiteenijate ametjõitude taſu-ſeaduſe ja perekonna abiraha muutmis-ſeaduſeelnõu.

Perekonna abiraha hakatakſe makſma ſeega teenijatele, kes alla 15.000 kuus palka ſaawad. Ametjõitude taſu on muudetud wastawalt uuele palgaredelile.

Eesti delegatſioon rahwuswaheliſel majanduskonwerentſil.

Rahwuswaheliſe majanduskonwerentſi Eesti delegatſiooni liikmeteks määrati wabariigi walitſuſe poolt J. Tõniſſon, J. [illegible] G. Westel, J. Hünerſon ja J. Lehtmann; ekspertideks N. Köstner ja A. Oinas. Konwerents algab 5. mail Genfis.

Eesti Panga eelarwe 449 milj.

Eesti Panga 1927. a. eelarwe oli wabariigi walitſuſe wiimaſe kooſoleku päewakorras. Eelarwe eſitati 449 milj. marga ſuuruſes. Walitſus andis ta läbiwaatamiſeks miniſtrite komiſjonile, kuhu kuuluwad raha-, kaub.-tööstus- ja kohtuminiſter.

Laſte ſuwekolonii Narwa-Jõeſuhu?

Tartu linna koolivalitſuſel on igal ſuwel raskuſi laste ſuwekoloniile ſündſa aſupaiga leidmiſega. Mitu ſuwe on kolonii aſunud Meeri mõiſas koos maakonna lastega.

Nüüd on kawatſus päewakorrale kerkinud ſuwekolonii jaoks ruumid ſoetada Narwa-Jõeſuus. Kuuldawasti olewat ſeal korteri odawasti ſaada, kuna toiduained kallimad ei ole kui mujal. Peale ſelle aga mere õhk ja muud mereranna mõnuſuſed tarwitada. Eſialgelt kogutakſe ſealſete tingimuste kohta lähemaid andmeid.

Siſeminiſteerium ei kinnitanud Narwa linnawalitſuſe liikmete walimiſi.

Sellekohaſe linnaſeaduſe põhjal peawad linnateeniſtuſes ſeiswate iſikute palkade ja abirahade määramiſe küſimuſed kinniſel hääletuſel otſustatama. Narwa linnawolikogu nagu teada, on aga palkade määramiſe küſimuſes oma otſuſe 14. weebr. ſ. a. teinud lahtiſe hääletuſe teel, misläbi on rikutud linnaſeaduſe par. 73 nõuet.

Linnawolikogu wõib küll walitawatel ametnikkudele palka ja muud taſu määrata kuid ta peab ſeda tegema tingimata enne walimiſi. Kui wolikogu otſus palkade määramiſe asjus kohtu poolt tühistatakſe, et tema wastuwõtmiſel on lubatud ſeadusrikkumiſi, ſiis ei wõi ka walimiſed, mis ſeaduspäraſelt toimetatud, iſe ka jõusſe jääda.

Neil põhjustel on ſiſeminiſteeriumi poolt jäetud Narwa linnawalitſuſe walimiſed kinnitamata ja ſelles aſjas on proteſt miniſteeriumi poolt eſitatud Rakwere-Paide rahukogule.

Suwel Wõrus ſuurem muuſikapäew.

Eelmiſte aastate eeskujul on Wõru wanem ſelts „Kannel" ka eeloleval ſuwel ſuurema laulu- ja muuſikapäewa otſustanud korraldada. Kawas on ette nähtud üldkoori laulud, ühendatud orkestrite kontſert, ſuurem näidendi-õhtu jne. Muuſikapäewa täpne kawa ja aeg määratakſe kindlaks ligemal ajal. Üldkoori laulud walitakſe 9. üldlaulupeo laulude kawast. Sellega muutub Wõru laulupäew ka teataval määral üldlaulupeo eelprooviks. Soowitaw oleks, et koorid, kes ſoowiwad oſa wõtta Wõru muuſikapäewast, endid juba ligemal ajal regiſtreeriks ja eeltööde alguſt teeks.

Saaremaa põllutöö-näitus peetakſe 3., 4. ja 5. ſept.

Põllutööminiſteeriumi poolt on Saaremaa Põllumeeste Keskſeltſil lubatud põllutöönäitust pidada tulewal ſügiſel, 3., 4. ja 5. ſeptembril. Näitus peetakſe Kuresſaares.

Haridusnädal Järwamaal.

Hariduſliidu Järwamaa oſakonna korraldusel peetakſe ſiinſet haridusnädalat 26. weebr. kuni 6. märtſini. Haridusnädal töötab õige laiaulatusliſeks kujuneda, kuna pea igas wähegi rahwarikkamas kohas tahetakſe kõnekooſolekuid korraldada. Kõnelejatena eſinewad ſuuremalt oſalt kohalikud hariduſtegelaſed, kuid ka rohkel arwul ſelleks wäljaſtpoolt kutſutud awaliku elu tegelaſed.

„Raamatud hinnata".

23. weebruaril ilmub trükist esimene raamat meie wäljaannete järjekorrast

„Uuem Kirjandus".

Bernhard Kellermanni romaan „Yester ja Li"

eestistanud D. Hakker Under.

Alates kesknädalast, 2. märtsist saadame kõigile, kes meile on saatnud kupongid, kupongite ja raha saamise järjekorras raamatu kõigile koju kätte. Isikud, kes soowiwad saada raamatu **wäljaspool järjekorda,** palume isiklikult ilmuda meie kontori alates kesknädalast 2. märtsist.

Posti- ja muude kulude katteks maksawad raamatu pealt 75 marka.

Prowintsist tellijatele, kes kupongid ilma rahata on saatnud, saadetakse raamat kohe raha kättesaamisel. — **Märkus:** Raamatud wõib näha meie kontoris **S. Karja 18—23** ja on saadawal kõigile soowijatele wäljaandjatele ilma erandita 75 marka raamat. Kontor on awatud iga päew alates kesknädalast, 2. märtsist kella 9—3 ja 5—7.

Kupongite wastuwõtmine kestab edasi ennemalt ilmunud kuulutustel tähendatud tingimustel. Järgmise raamatu kohta teatame eraldi.

Kesknädalal, 2. märtsil ilmub trükist esimene raamat Kirjastus „Uuem Kirjandus" wäljaande järjekorrast. Esimene raamat tuntud Saksa kirjaniku Bernhard Kellermann romaan „Yester ja Li", eestistanud D. Hakker-Under. Raamat sisaldab üle 200 lehekülje, saadetakse kõigile kes leiest wälja õigeaegselt kupongi on saatnud ja kohustatud maksma 75 marka raamatu eest.

„Uuem Kirjandus", Tallinna, Suur Karja 18—23.

KUPONG

Kirjastusele „Uuem Kirjandus"

Tallinnas, Suur Karja tn. 18, postkast 220.

Käesolewaga palun mulle hinnata saata peale ilmumist Teie wäljaandel ilmuwa „Uuema Kirjanduse" 24 raamatut. Saate- ja muudeks kuludeks kohustun maksma 75 marka iga raamatu eest.

Eesnimi: ....
Liignimi: ....
Aadress: ....

Nõudke hinnakirju. **Nõudke hinnakirju.**

Nurmberg, Lauri & Ko seemnekauplus

Tartus, Suurturg nr. 17. / Tallinnas, Weneturg nr. 1.

Teatame, et eeltulewaks kulwiajaks

aiawilja söödajuurikate ja lille seemned

kohale on jõudnud. Kaup kõrge wäärtusega kuulsamalt Daani firmalt.

Tulge ja nõudke hinnakirju.

Odaw nädal!

Kasutage juhust! Restide wäljamüük.

Nagu iga aasta, müün ka nüüd kõike sorti reste alla oma hinna.

H. BAUMANN **Kaubahoowis nr. 1. // Telef. 6-76. //**

Palun minu restide wäljamüüki waatama tulla, kust Teie wäga odawalt kaupa leiate.

Lettland — Riga, Freiheitsstr. 25.

Telefon 922.2.

Hotell Frankfurt Maini/ä.

Esimese järgu wõõrastemaja.

Uuemaaja mõnusustega ja uuesti sisseseatult. Salongid, seltskondlised ruumid, kirjutus- ja lugemistoad, wannitoad jne. Toa hinnad Ls 3.— peale. Kauema taluwitamise eest odawamad hinnad.

Eeskujulik restoran.

Esimeseklassi Frantsuse ja Wene köök.

Uus juhatus: **C. Wares. F. Bergfeldt.**

Soowitame

kaawiari ja lõhe

pliinide juure.

Alati wärskelt suitsutatud kala: **ihesed, latikad, wimmad, suitsurälmed** en gros ja en detail jne.

„Kesk-Kala"

Gildi tän. 14, telef. 9 48.

Diplomaatlik meeleawaldus?

Sakſa ſaadik Eesti iſeſeiswuſepäewa puhul meeleawalduſt toimetamas?!

Iſeſeiswuspäewa puhul pandi wälisminiſtri dr. Akeli poolt wälisminiſteeriumi ruumes toime ametlik ball. Torkas ſilma, et wälisriikide eſitajateſt Sakſa ſaadik dr. Frank puudus.

Päraſt kuuldus, Sakſa ſaadiku äraſäämine ametlikult pidult ei olewat mitte juhuslikult ſündinud, waid dr. Frank tahtnud ſellega wäikeſt meeleawalduſt toime panna Tallinna Toomkiriku ülewõtmiſe puhul...

Ei tahtnud ſarnaſeid kuulduſi uskuda. Sest niiſugune meeleawaldus oleks wõimata wahelesegamine wäliseſitaja poolt meie riigi ſiſemistesſe asjusſe.

Nüüd ſaame aga uſaldusuwäärilikuſt allikaſt teateid, mis näikſe täiendatud kuulduſi kinnitawat. Nimelt tunniſtatawat Sakſa ſaadiku ringkondes lauſa, dr. Frank jäänud Eesti iſeſeiswuspäewa pidustuſelt wälisminiſteeriumis meelega eemale, et ſellega awaldada ſümpatiid kohalikule Sakſa ſeltskonnale Tallinna Toomkiriku ülewõtmiſe päraſt ſiſeminiſteeriumi poolt kohtuotſuſe põhjal.

Kui lugu tõeſti nõnda, ſiis oleks neil ſiin tegemiſt uskumatu meeleawaldusega ja wälisriigi eſitaja wahelesegamiſega meie ſiſemistesſe asjusſe.

Kui ſiſeminiſteerium on riigikohtu otſuſt Tallinna Toomkiriku asjus teostades kiriku wormilikult riigi omandusſe wõtnud, tegelikult aga Sakſa kogudusele ainult kiriku kaſutamiſe wõimaluſe alles jätnud, ſiis on ſee meie ſiſemine aſi, millesſe Sakſa eſitaja ei wõi ſegada, kui tema ei taha meie rahwuslikku eneſetunnet haawata.

Sellepäraſt oleks tarwilik, et meie wälisminiſteerium kogu ſelle wahejuhtumiſe ſelgitamiſele wõtaks ja tarbekorral wäärilikku rahulduſt nõuaks.

Raadio Tapal.

Tapal töötaſid käeſolewa aasta alul 8 raadio wastuwõtte aparaati. Liſaks ſeniſtele aparaatidele on nüüd Tapa hariduſeltſi uues ſeltſimajas üles ſeatud uus ſuurem raadio wastuwõtte aparaat.

Tschehide muljed Eestist.

Jutuajamine Tſcheho-Slowakkia delegatſiooni liigetega.

„Poſtimehe" toimetuſe eſitajal oli eile juhus kõnelda Tallinnas wiibiwa Tſcheho-Slowakkia walitſuſe delegatſiooni liigetega.

Delegatſioonil oli eile wähe wõimaluſi kaubalepingu ſõlmimiſe asjus läbirääkimiſi pidada. Piirdus ſee ainult lepingu teksti läbiwaatamiſega wälisministeeriumi lepingute büroos, kusjuures mõningate punktide juures pikemalt peatuti.

Läbirääkimiſed edukalt arenenud.

Tſcheho-Slowakkia delegatſiooni eſimees minister J. Broz, keskmistes aastates, energiliste ja ſümpaatliste näoſoontega mees, ſeletas meie lehe eſitaja ſellekohaſe küſimuſe peale, et läbirääkimiſed kaubalepingu asjus Eestiga ſeni edukalt on arenenud ning ſelle allakirjutamiſt on oodata kohe peale delegatſiooni tagaſipööramiſt Helſingiſt, mis arwatawasti teiſipäewal wõi kesknädalal ſünnib. Eesti on praegu ainſam riik, kellel ei ole Tſcheho-Slowakkiaga majandusline wahekord reguleeritud. Kuna aga neil kahel riigil ſelles ſuhtes mingiſuguſt lahkarwamiſt ei ole, wõib kindlaſti arwestada majandusliste wahekordade korraldamiſega kaubalepingu allakirjutamiſe näol. „Praegu aga ei ſoowiks mina lepingu kohta weel teateid anda", lõpetas külaline oma ſeletuſe.

Muljed Eestiſt.

Misſuguſed on muljed Eestiſt?

„Kuna mina juba endistel Wene aegadel praeguſeid Balti riike tundſin, wõin ainult konstateerida üllatawalt ſuurt arenemiſt kõigil aladel. Mis aga minule eriti ſilma paistab, on ſuur töötahe ja energia küllus. Näib, et Eesti rahwal on usku oma jõusſe."

„Täpſel. nii", ühineb jutuga delegatſiooni liige dr. Hanouſek. „Olen otſe üllatatud, nähes ſääraſt tukſuwat elu Eestis. Pean otſekoheſelt tunnistama, et olin ſootu teiſes arwamiſes ſelleſt peale maailma ſõda raskeis oludes tekkinud riigiſt. Arwan, et Eesti majanduslikud wahekorrad teiste Euroopa riikidega ſoodſalt wõiwad edeneda."

Edaspidiſes jutuajamiſes toonitaſid külaliſed korduwalt head muljet, mille Eesti neisſe jätnud.

Sõit Helſingi.

Täna ſõidab delegatſioon Helſingi, kus kas täna wõi esmaspäewal Soome-Tſcheho-Slowakkia kaubalepingule alla kirjutatakſe. Soome walitſuſe külalistena ſõidab delegatſioon Imatra koſke waatama. Tagaſi tullakſe Soomeſt arwatawasti rongiga Peterburi kaudu.

•

Delegatſiooni eſimees J. Broz oli omal ajal ſuuremate kinniswarade omanikuks Wenemaal. Ta aſus kohe wabadusſõja alul oma iſamaa teenistusſe, astudes Tſcheho-Slowakkia leegioni, kuſt kolonel-leitnandina wälisministeeriumi teenistusſe kutſuti. Olles 2½ a. politiliſe oſakonna Ida büroos, komandeeriti ta Londoni ſaatkonna nõunikuks. 1925. a määrati wälisministeeriumi rahwamajanduſe oſakonna Ida büroosſe. Wõttis oſa läbirääkimisteſt kaubalepingu ſõlmimiſel Poolaga. Ning tehti temale ülesandeks läbirääkimiſi pidada ſamas asjas Soome ja Eestiga lõpule wiia ning lepingutele alla kirjutada. Peale tagaſipööramiſt Praagasſe ſõidab minister Broz Tſcheho-Slowakkia ſaadikuna Sofiasſe.

Põllumajanduſe fond wäljaarendamiſel.

Laenud wäetiſe, jõutoidu ja ſeemnewilja oſtmiſeks.

Fond tõuſeb kuni 1 miljardini.

Põllutööminiſtri kohuste täitja O. Tief eſitas wabariigi walitſuſele ettepaneku, tunnistada tarwilikuks moodustada Eesti Panga laenufond 450 milj. marga ſuuruſes, mida ſuurendada tuleb iga aasta wähemalt 100 milj. marga wõrra kuni 1 miljardi margani. Laenufondiſt antakſe talupidajatele wabariigi walitſuſe erijuhtnööride aluſel wäetiſe, jõutoidu ja ſeemnewilja oſtmiſeks. Talupidajate laenufondi tagaſimakſu ſummad lähewad laenufondi tagaſi. Tähendatud otstarbel ſeni wälja antud laenude taſumiſt pikendatakſe wähemalt 3 kuu peale, arwates 1. märts ſ. a., kui laenude taſumine on ſeotud ülepääſemata raskustega.

Nimetatud ettepanek on tingitud põllutööminiſtri ja wabariigi walitſuſe ſoowiſt wõimaldada põllumajanduſele, kui meie kandwamale alale, alaliſt ja püſiwat tegewuskapitali, mis on kindlamaks pandiks meie põllupidamiſe olukorra parandamiſeks.

Koosſeiſud wastu wõetud.

Erikomisjon lõpetas oma töö.

Eile lõpetas koosſeiſude erikomisjon oma töö. Wastu wõeti kolmandal lugemiſel kõikide ministeeriumide koosſeiſud. Põllutööministeeriumis tehti mõningaid muudatuſi palkades, ſamuti ka teedeministeeriumi koosſeiſudes. Waieldi pikemalt riigi korterite üle. Lõpuks otſustati prii korteri andmiſe puhul jätta riigiteeniſjate eneste taſuda kütte ja walgustuſe kulud. Sellega olid päri ka riigiteeniſjate eſitajad. Tõsteti üles ka miniſtrite palgamäärade küſimus. Arwati, et miniſtrite palgad tulekſid ühtlustada riigikohtunikkude palkadega. Et aga keegi kindlat ettepanekut ei teinud, jäi küſimus lahtiſeks. Nõnda, et ſeda peab otſustama riigikogu.

Belgia eſitaja jõuab Tallinna.

Nagu kuuleme, on eelolewal nädalal oodata Balti riikidesſe määratud uue Belgia ſaadiku ſaabumiſt Tallinna. Saadik on alaliſe elukohaga Riias ning määratud Eesti chargé d'affaires'ina. Sel põhjuſel eſitab uus Belgia eſitaja oma wolikirja ainult wälisminiſtrile

Kaebuſed puudulikud.

Riigikohtu administratiiw-oſakond omal eilſel korraldawal koosolekul waatas läbi Michelſoni ja Särg'i kaebuſed ja leidis, et nende juures on puuduſi. Kaebustel puuduwad tarwiliſed ärakirjad ja määrus, mille peale kaebus tõstetud. Nende asjad pandi ſeisma ja kaebajatele anti 7. päewaline tähtaeg puuduste kõrwaldamiſeks.

Tſchehi ſaadikuks Baltimail dr. Waclaw Girſa.

Hästi informeeritud ringkondiſt kuuleme, et Tſcheho-Slowakkia diplomaatiliſeks eſitajaks Eestis, Lätis, Leedus ja Poolas on määratud endine wäliſminiſtri abi dr. Waclaw Girſa, ſilmapaistwam diplomaat Tſcheho-Slowakkias. Uue ſaadiku aſukohaks on Warſaw. Tallinna oodatakſe teda aprillikuu lõpul wõi maikuu alul.

Külaliſed lahkuwad.

Eile õhtuſe kiirrongiga ſõitis Riiga tagaſi meie iſeſeiswuſe päewa pühitſemiſeks Tallinna ſõitnud Rootſi ſaadik Undén ja Leedu ſaadik Aukſchtuolis.

Läti-Wene tagatislepingu läbirääkimiſed lõpule jõudmas?

Läti leht „Soziald." kirjutab: Tagatislepingu läbirääkimiſed Nõuk. Wenemaaga lähenewad aeglaſelt oma lõpulikule lahendamiſele. Neil päewil peetakſe ära ametlikud nõupidamiſed Läti wälisministeeriumi wastutawate juhtide ja Nõukogude Wenemaa täiswoliniku Arakowi wahel nende punktide asjus, mille kohta püſiſid weel lahkuminekud.

Warem teatas ſama leht, et paljude punktide asjus on juba täielikule kokkuleppele jõutud.

Suur tulekahju Warsſawis.

„Kurjer Polſki" teatel häwitas tuli täielikult Danzigi raudteejaama Warsſawis. Peale raudteejaama peahoone põleſid maha ſuured töökojad, kuhu ſisſe põleſid 18 wedurit ja hulk waguneid. Kahju ulatab miljoniteſſe.

Coolidze'i veto.

Farmerite ſeadus, mis põllumajanduſe kriiſi lahendama pidi, ſeisma pandud.

Berliiniſt, 26. weebr. (Trk.) Ühisriikide preſident Coolidge pani oma veto peale parlamendi mõlemas kojas wastuwõetud farmerite ſeaduſele, mis põllumajanduſe tähtſamatele ſaadustele turgu kindlustama pidi. Preſidendi waheleastumiſeks andis põhjuſt, et Ühisriikide riigiprokurör wastuwõetud ſeaduſe põhiſeaduſe wastaſeks tunnistas.

Sakſa ſõjawäzi jääb palgaliſeks.

Berliiniſt, 26. weebr. (Trk.) Sakſa riigipäewa majanduskomisjon lükkas tagaſi demokraatide poolt eſitatud reſolutſiooni, mis nõuab rahwuswaheliste läbirääkimiste alguſt, mille ſihiks oleks Sakſa palgaliſt ſõjawäge miilitſawägedeks muuta.

Wilno jääb tülitõunaks.

Berliiniſt, 26. weebr. (Trk.) Kaunases eitatakſe ametlikult kuulduſt Leedu-Poola ſalajaſeſt kokkuleppeſt Wilno küſimuſes.

Ajakirjandus Euroopa lepitajana.

Berliiniſt, 26. weebr. (Trk.) Pariiſis peeti reedel Prantſuſe ja wälismaa ajakirjanduſe eſitajate koosolek, kus otſustati Euroopa lepitamiſe komitee aſutada ja algatada ſamaſuguste organiſatſioonide loomiſt teistes Euroopa pealinnades, eſimeſes joones Berliinis.

Prantſuſe-Sakſa wahekord.

Briandi ſeletuſed.

Bordeaux'ſt, 26. weebr. (Trk.) Tähtſal jutuajamiſel „Petit Pariſieni" eſitajaga ſelgitas Briand Prantſuſe wälispolitikat Sakſamaa wastu. Pärast Locarnot — kriipſutab Briand alla — on Verſaillesi rahuleping ſaanud lepinguks, mida Sakſamaa wabatahtlikult tunnustab ja mille täitmine peab olema mõlemi riigi wahekordade aluſeks. Samuti märkis Briand ära, et wiimane Sakſa walitſuſe deklaratſioon tähendab wormiliſt loobumiſt kättemakſu tõotteſt. Seega tahab Sakſamaa liitriikidega weelgi rohkem kokku lepida, eriti Prantſusmaaga.

Nõudmine Kiidjärwe ühiſuſe wastu

Tartu-Wõru rahukogus tühja mõistetud.

Aruanded alla kirjutatud ilma kontrollimata.

Augustikuul 1924. aastal teatas Waſtſe-Kuuste wallas aſuwa Kiidjärwe tööstuſe ühiſuſe endine raamatupidaja Rupski otſekoheste makſude peawalitſuſele, et nimetatud ühiſuſe poolt eſitatud aruanded 1921., 1922. ja 1923 a. tegewusaasta kohta olewat waled, kuna neis ſuurem oſa puhaſtkaſu ülesandmata jäetud.

Eeluurimiſel ſeletas Rupski: 1921. a augustikuul ſeadnud tema tööstuſe juhataja Rothi korralduſel kaks raamatut ſisſe. Ühe „de facto", teiſe „de jure".

Eſimeſesſe kasſaraamatusſe kannud tema ſisſe igapäewaſe õige ſisſetuleku, kuna teiſe kasſaraamatusſe ſisſetulekud wähendatult ſisſe kantud juhataja korralduste ja andmete järele.

1924. aastal hakanud Rupski raamatuid õieti pidama. See ei olewat juhatuſele meeldinud ja tema lastud ametiſt lahti.

Sellepäraſt tõsteti prokuratuuri poolt kõigi tolleaegſete ühiſuſe oſanikkude wastu ſüüdistus.

Süüdi tunnistas end ainult Rupski. Teiſed ſeletaſid, et nemad on heas uſus raamatupidaja poolt kokku ſeatud aruannetele alla kirjutanud, ilma et aruannet olekſid kontrollinud ja et Kiidjärwe ühiſus neid ſummaſid iialgi ſaanud pole, millede warjamiſes ſüüdistus on tõstetud. Seſt ſelle kohta ei ole ka Rupskil tõenduſi tuua, et tema kui kasſameister need ſummad ühiſuſele üle oleks annud, kui ta neid ſaanud on.

Asja arutamine ſündis rahukogus eile. Kaitſewad adwokaadid Sumberg, Jauram ja Jaska. Süüdi ennaſt keegi peale Rupski ei tunnista. Rupski ſeletab, et kahe raamatu pidamiſe ſisſeſeadmiſe otſus tehtud üldiſel koosolekul.

Adw. Sumberg: Kas teie iſe olite üldkogu koosolekul, kus need otſuſed tehti.

Rupski: Ei olnud. Juhataja andis otſuſed edaſi.

Kaitsja: Kas ſiis mitu korda on ſeda otſustatud.

Rupski: Ei ſoowi ſelle peale wastata.

Kuulatakſe üle tunnistajad, kelledeſt mölder Tennuſaar ſeletab, et Rupski ütelnud, et tema wõib oſanikkudega mängida kui palliga. Rupski olnud kehw mees, kui Wenemaalt tulnud. Kiidjärwes elanud jõukalt.

Raamatupidaja Endel on peale Rupski lahtilaskmiſt ametisſe aſunud oſaühiſuſe juure. Temale ei ole ettepanekut tehtud kahekordſeid raamatuid pidada. Ühiſus olnud wõlgades. 1924. a olnud puhaſtkaſu 23.000 mrk.

Järgneb ekspertide ülekuulamine; kes ſeletawad, et leitud tſchekkide ladwad ei lähe kokku kasſaraamatu ſisſekannetega.

Kaitsjad Sumberg ja Jauram eſitawad ſüüaluſe Rupskile küſimuſe, milleſt ſee tuleb, et 1924. a. kasſaraamatu ſisſekanded, mis ta õigesti üles teinud olewat, lähewad lahku üksikute päewade tſchekikontſudeſt. Rupski ſeletab, et ta mitte iga päew pole ſisſekandeid teinud, waid mõnikord mitme päewa ſisſetulekud ühe päewa peale ſisſe kannud. Kaitsjad järeldawad, et kui nüüd ainult tſcheki latwade järele oleks hakatud kasſaraamatuid kontrolleerima, ſiis ſamaſuguſed puudujäägid oleks tulnud, kui 1921., 1922. ja 1923. a. aruannetes.

Kell ½9 õhtu algawad poolte waieluſed. Prokurör leiab, et ſüüdistus puhtakaſu warjamiſes on tõestatud. Palub kõiki ſüüaluſeid karistada, kuna aruannetel nende allkirjad leiduwad.

Makſuinspektori abi Freiberg, kes otſekoheste makſude peawalitſuſe wolinikuna tſiwiilnõudja oſas eſineb, leiab ſüüdistuſe ſamuti tõendatud olewat. Palub tſiwiilnõudmiſt rahuldada.

Rupski kaitsja adw. Jaska arwab, et tema wolitaja ei ole mitte ühiſelt ja ettekawatſetult toimetanud, waid on käſualuſena talitanud. Palub kaitſealuſele karistuſt kõige kergemal määral määrata.

Selle järele ſaab ſõna adw. Sumberg. See aſi on wiimane waatus ajajärguſt, kus loodi ſuure õhinaga hulk tööstuſi. Päris ſelge on, kui tööstuſt tulewad looma inimeſed, kes iſe ärimehed ei ole ja ſinna juure tulewad ettewalmistatud iſikud, kes usſidena tööstuſe juured läbi ſööwad, et ſiis tööstuſe puu maha langeb.

Ei wõi uskuda, et Rupski palga küſimuſe pärast on wõltſimiſi ette wõtnud. 1920. a., kui Rupski Wenemaalt tuli, oli intelligent tööjõude igal pool tarwis. 1924. aastal aga, kui Rupski tööstuſeſt lahkus, ei olnud nad ſugugi tagaotſitawad. See näitab, et mitte palgaküſimus ei ſundinud teda ſellele teele.

Ajajärgul, kus wõltſimiſed korda ſaadetakſe, olid kõik praeguſed ſüüaluſed tööstuſeſt eemal. Jürgenſtein oli riigikogu liikmeks Tallinnas, Wiktor Mutt ſõjawägede ſtaabi ülemaks, Roth oli ohwitſer. Tüür — Tartus majade ehitaja. Ainult Rupski oli koha peal. Ta oli ſeal a ja o. Ta oli raamatupidaja, kasſapidaja ja ajutine tööstuſe juhataja. Kõik oli tema teha. Millegagi pole tõestatud, et ühiſuſe koosolek oleks otſustanud puhaſtkaſu warjata.

Ekspertide arwates on 1921. a. üle ühe miljoni puhaſtkaſu olnud. Sel aastal oli puuda jahwatusraha 2 marka. Et ſarnaſt ülejääki ſaada, pidi läbi jahwatatama nii palju wilja, et ſee reaalſelt Kiidjärwe weski wõimete juures wõimata. Peale ſüüaluste on ſee tööstus, mis ekspertide aruannete järele otſe kullaauguks pidi olema, käinud läbi kolmeſt käteſt. Kõik on temaſt kahju ſaanud.

Kaitsja tähendab, et tema wolitajad on hea tahtmiſe eeſt — tööstuſt luua — kalliſt kooliraha pidanud maksma. Lõpuwaatuſena on täna neid ſüüpinki aſetatud.

Lõpuks tähendab kaitsja, et tema wolitajate nimed ja ideoloogia räägiwad nende eeſt. Iialgi ei ole neid milleski ſüüdistatud. Kõik on intelligentſed rahwategelaſed, kes iialgi pole kurja teinud. Ja nüüd ſüüdistatakſe neid kõigile tundmata Rupski poolt, kelleſt ainult teatakſe, et ta naiſemees ja kolme lapſe iſa, riigi tüsſamiſes. Kuhu on aga Rupski pannud ſiis raha, mida ta ütles warjatud olewat, ja mis tema kui laekahoidja kätte on tulnud.

Kaitsja Sumberg palub õigeks mõista kõiki tema kaitſealuſeid, kelleks on kõik ſüüaluſed peale Rupski.

Kaitsja adw. Jauram ühineb kaaskaitsja wäidetega peatudes weel üksikute momentide juures pikemalt.

Kell ½10 õhtu läks kohus otſuſt tegema. Kui kohus uuesti ilmub, kuulutatakſe otſus, millega kõigile kaebealustele 5000 marka rahatrahwi ehk 10 päewa aresti määratakſe ſelle eeſt, et nad aruanded heas uſus kontrollimata alla olid kirjutanud.

Otſekoheste makſude peawalitſuſe tſiwiilnõudmine on otſustatud tühja mõista.

Rahwatöö weneſtuſe ajal.

Rahwatöö kandepinnaks Eestis endiſel Wene ajal oli maa. Siin töötaſid waimuſtuſega köstrid ja kooliõpetajad, kellele liſaks wallakirjutajad juure aſuſid. Igal pool oli oma Holſtre Adamſon, Pöögle Kitzberg, Suure-Jaani Kapp, Wändra Jürgenſtein, Wäike-Maarja Jakob Tamm ja Jakob Liiw, Otepää Wulff jne. jne. Tööd tehti ennaſtſalgawalt, ſooja ſüdamega, ja tööl oli tagajärge. Maalt on rahwategelaste tööſt tuld wõtnud ja ſealt wälja kaswanud päraſtiſed rahwajuhid.

Hoogne töö ſattus läinud ſajangu kaheksakümnendatel aastatel tugewa Wene ſurwe alla. Raske oli nüüd armastatud tööalal tegutſeda. Uued ametnikud, iſeäranis rahwakoolide inspektorid ja talurahwa komisſarid, ſaid maategelaste rõhujateks. Et maa-tegelaſed, kooliõpetajad ja wallakirjutajad, wõimumeesteſt ärarippuwad olid, tuli neil oma töö päraſt palju kannatada. Rahwatöö tegemine oli nagu märgilauaks ſaanud, mille pihta ülewaate ametnikud oma kihwtinooli ſihtiſid. Armastatud töö aſemele katſuſid ametnikud oma ülesannete lewitamiſt peale ſuruda, mis weneſtuſe poole wälja ſihtis, nagu ministeeriumikoolide aſutamine jne. Ei tehtud ſeda ſüdametunnistuſe päraſt, ſiis oli wintſutamine ülemate poolt palgaks.

Iga tegelane teab oma eluſt mõndagi jutustada, kui neid rahwatöö päraſt taga kiuſati ehk koguni ametiſt lahkuma ſunniti. Nii töötas G. Wulff Puhjas 7 aastat ſuure eduga ja hooga kihelkonnakoolis ja ſeltſielus. Kuid ſee oli inspektorile ja tema tagaſeiſjatele weneſtajatele pinnaks ſilmas. Algas rõhumine, mis nii wäljakannatamatuks muutus, et G. Wulff paremaks arwas Puhjaſt lahkuda, rahwa ja ſõprade ſuuremaks kurwastuſeks. Teiſed pääſid wähemate muhkudega; kuid neidki pinniti ja näägutati, miks nad rahwatööd teewad, kooriſid juhatawad, aga ministeeriumikoolide aſutamiſe wastu ſeisawad. Weneſtuſe ſurwe oli ränk kanda, ſellepäraſt mäletawad rahwategelaſed ſeda aega ſuurema kibedusega. Paljud wäſiſid wintſutuſe all, teistel kadus hoog tegewuſeſt, kuid püſima jäid paljud.

Wäſimata tegelaste hoogu aitaſid elus hoida tõiſed rahwajuhid, eriti J. Tõniſſon'i „Poſtimees." Tegelaſed mäletawad oma eluſt, kuidas nagu koſutaw tuulepuhang palgeid paitas ſoojas töös, kui „Poſtimees" koju jõudis, kuſt wõltſimata waimuwärewuſt otſiſid ja leidſid. Teiſelt poolt ilmuſid „Poſtimehes" artiklid, mis wõimumeeste üliagaruſt riiwaſid ja neid taltſutaſid.

Waimu wärskenduſt ſuurendaſid aegajalt toimepandud ſuuremad kogumiſed Tartu, nagu laulupeod, kongresſid, näituſed, E. Kirj. Seltſi koosolekud, kus J. Tõniſſon oma tegewuſega eſimene ja wiimane oli. Maategelaſed tuliſid igalt kaarelt kokku, et üheskoos aru pidada ja endid kinnitada. Ja koju minnes oli põues uus tunne: töö ei ole asjata, ſa ei ſeiſa üksi, töö juhatuslõngad ſeiſawad ſelge ſilmaga ja ſooja ſüdamega inimeſe käes.

Nii ſeiſis Tartu uue rahwusliſe toibumiſe keskkohas, kus juhi kohale oli tõuſnud J. Tõniſſon, kelle ümber koondus mõtlew Eesti ſeltskond ja kelle juured ſügawale olid tunginud maaellu. Seda woolu ei ſuutnud takistada ka uue ſajangu alguſe tungid, kus Tallinnas ja Tartus wastuwoolu Tõniſſon'ile ſoetada püüti. Juſt 1905. a. tuulemarud aitaſid kaaſa Tõniſſoni ſeiſukoha kindlustamiſeks tõiste wabameelſete juures, kes aru ſaid juhi auſaſt tahteſt ja meelekindluſeſt, kuna wastaswool tuule tuhinas kord pahemale, kord paremale poole kippus, mis wõõrastuſt ſünnitas ja aruſaamiſele wiis, et wastasrindluſt tehti wastasrindluſe päraſt wõimupüüete ja omakaſu „olude" tõttu.

Wastasrindlastele pandi iſeäranis pahaks, et nad ei näinud weneſtuſe ja Wene ſurwe hädaohtu, ſelle wastu nähti nad olewat pasſiiwſed, kui mitte enam ütelda, kuna rahwusline küſimus neid ei ſoojendanud. Wene ſurwe aga kestis edaſi ka päraſt 1905. aastat, kuigi nüüd wõtted wähe muutunud olid.

Oi, raske oli weneſtuſe ſurwe, mis ähwardas hinge kinni matta. Aga raskus karastas ühtlaſi, tegi ſitkeks, ja raskuſeſt ſaadi wõitu. Wastupidamine on wilja kannud. Läänemere koidukallas on waba rahwa uueks koduks muutunud iſeſeiswa riigina, mida mitmed wanad tegelaſed weel näha ſaanud. Selle juures tunnewad nad ſooja tänu mehe wastu, kes inimea wältuſel ſeda tööd ja tema ſaawutuſt on juhtinud ja kannud.

R. Peerna.

E. Siid'l 4-näd. majapid. ja **keedu-**
kursused
algawad 7. märtsil s. a **Tartus, Wana t. 11, k. 1** (wiimane kursus enne suwe waheaega). Õpetatakse igas **liha-, taimetoitude** ja koduste jookide walmistamist, lauakatmist, toitude ja kookide kaunistamist, konserweerimist. Soowi korral tunnistused lõpetajaile. Ülesandmisi wõetakse wastu iga paew kursuste ruumides.

Tallinna teated.

Lahkuminekud Tallinna linnawalitſuſes.

Sotſialistid ähwardawad lahkuda.

Mäletawasti waliti praegune Tallinna linnawalitſus hiljuti ſuure häälteenamuſega ametisſe, kuna koalitſiooniks olid ühinenud majaomanikud, kristlaſed, ſakslaſed, tööerakond ja ſotſialistid. Tööjaotuſel on aga linnawalitſuſes ſuuremad lahkuminekud tekkinud, mis koguni kuni kriiſini ähwardawad areneda. Sotſialistid ſaatſid linnawalitſusſe kaks eſitajat — K. Wirma ja A. Oſtra-Oinas'e. A. Oſtra-Oinas juhatas eelmiſes linnawalitſuſes hoolekande oſakonda ja jääks ka praeguſes linnawalitſuſes ſellele kohale. See küſimus ei tekita lahkuminekuid. Lahkuminekud on aga ſündinud rahanduſe oſakonna juhataja koha küſimuſes. Seni juhatas ſeda oſakonda majaomanikkude eſitaja L. Jürgens, kes ka praeguſes linnawalitſuſes. Nüüd aga pretendeeriwad ſellele kohale ſotſialistid K. Wirmaga, kes ühtlaſi linnapea abi. Majaomanikud olla aga ſeiſukohal, et nende eſitajal põhjuſt ei ole ſeniſt kohta ära anda. Sotſialistidele pakutakſe ſelle aſemel ehitusoſakonda, mida eelmiſes linnawalitſuſes juhatas üürnikkude eſitaja hr. Kullerkupp. Sotſialistid aga on ſeiſukohal, et nende kandidaadil K. Wirmal rohkem eelduſi on ſellele kohale kui endiſel pangadirektoril, praeguſel Eesti Panga nõukogu liikmel ja riigikogu rahanduskomisjoni abieſimehel.

Sotſialistid olla ſeiſukohal, et kui K. Wirmale rahandusoſakonna juhataja kohta ei anta, ſiis nemad oma eſitajad linnawalitſuſeſt ära kutſuwad.

Jääolud endiſed.

Jääoludes ei ole wiimastel päewadel tuntawat muudatuſt. Jää piirkond ulatab Tallinnaſt umbes 50 miilini õhtu poole, ſ. o. kuni Osmusſaareni. Nii et meie jäälõhkujatel tuleb 50 miili ulatuſes laewatee lahti hoida. See on peaasjalikult wiimaste külmade uue jää piirkond. Jäälõhkujad on mobiliſeeritud.

Raudteeliin ſuletakſe

Liiwa-Rahumäe wahel.

Alates 1. märtſiſt ſuletakſe 2 kuuks Tallinna-Wääna kitſaroopaliſe Liiwa-Rahumäe waheline oſa.

Selle tagajärjel peawad ſelle tee reiſijad Hiiu jaamaſt Tallinna-Nõmme elektri, raudteele ümber istuma, kuna kaup ümber laaditakſe Nõmme wäikejaamas.

Tee ſulgemine on tingitud ſelleſt, et kitſaroopaliſe Nõmme wiadukt laiaroopaliſe üleſõidu kohal laiendatakſe, ſeſt Nõmme-Tallinna elektrirongile pannakſe teine paar roopaid.

E. Akadeem. helikunſti ſeltſi märgukiri haridusminiſtrile.

E. akadeem. helikunſti ſeltſi juhatus on haridusminiſtrile ſaatnud märgukirja, milles tähelepanu juhitakſe ſellele, et praegune ſeiſukord ei wõimalda ſümfooniliſe muuſika kultiweerimiſt ja ooperi wäljaarendamiſt.

Selleſt ülepääſmiſeks palutakſe luua materjaalſet aluſt „Estonia" ooperi ſümfoonia orkeſtrile.

Miks Inglismaa enamlaste eſitajaid wälja ei ſaada?

Augur,

„Poſtimehe" kaastööline Londonis.

Londoni walitſuſe märgukiri Wenemaale 23. weebruariſt tõſtab Ingliſe-Wene wahekorra kogu Euroopa wälispolitika eſiplaanile. Käesolew kirjutus walguſtab küllalt ſelgeſti põhjuſi, miks Inglismaa tarwilikku leiab olewat ainult hoiatuſega piirduda, kuigi tal küllalt põhjuſt oleks weelgi tõſiſemaid ſamme aſtuda.

Toimetus.

Londonil on tuhat ſilma ja kõik, mis enamlaſed endiſe tſaari ſaatkonna ſuures palees teewad, ſaab warem wõi hiljem awalikkuſele teatawaks. Nüüd teawad kõik, et nõukogude diplomaatide eneſetunne Londonis õige halb on ja et nad oma wäljaſaatmiſega tõſiſelt arweſtama hakkawad. See harmoniſeerib Moſkwaſt ſaadud teadetega: mureliſe, iſegi närwiliſe tähelepanuga ootawad komiſſarid teateid Briti ſammudeſt ja ſeiſukohaſt. Need härrad, kes hoolega ſegaduſi tekitaſid, tunnewad nüüd ſüdametunniſtuſe piina. Nad tunnewad wäga häſti, milliſt kariſtuſt nad ära on teeninud ja karjuwad juba enne, kui hoop langenud.

Kuid nende härrade ärewus on liig enneaegne, ſeſt Briti kannatuſe mõõt pole weel täis.

Julgen weel kord korrata ſeda, mis juba waremalt öeldud. Tõde pole kunagi nii fantaſtiline kui wäljamõeldud wale. Tuleb alati alla kriipſutada, et Briti walitſuſe politika eesmärgiks on rahu alalhoidmine. Selleks ei ole ükski ohwer kallis. Soowides rahu alal hoida, läheb Inglismaa ſagedaſti kaugemale, kui ſee lubataw wõi wõimalik oleks. Sarnane on Inglismaa ſeiſukoht, kuid ſeda ei tule ära ſegada kartuſega. Juſt ümberpöördult, kui lähemalt waadelda, ſiis ſelgub, et palju julgem mees on ſee, kes löögi-inſtinktidele waſtu ſuudab panna, kui ſee, kes iga wäikſema prowokatſiooni puhul luſtlikult hoope jagab.

Siiski muutub prowokatſioon wäljakannatamatuks. Mõtlen ſiin Hiina ſeiſukorda, kus Moſkwa Briti huwidele otſekohe kallale tungib. Kuna mõned kahtlewad, kas Hiina ſündmuſte taga tõeſti Moſkwa mõju ſeiſab, ſiis awaldame järgmiſe huwitawa wäljawõtte Hankouſt ſaadetud kirjaſt. Kiri on täieſti uſtawaſt allikaſt pärit:

... Kui mr. Tſchen ütleb, et ta ſuweräänſe walitſuſe eſitaja on, ſiis ei kõnele ta tõtt. Seſt ſeiſukorra peremees on Borodin. Tema ſõna on ſeadus. Kui Kantoni walitſuſe liikmed ametlikult Hankouſſe ſiſſe ſõitſid, ſiis ſaadeti wälisriikide konſulitele kutſekaardid, milles tähendati, et ülekolimiſe puhul korraldatud piduſtuſed on mõeldud muu ſeas ka Borodini auks. Wiimane ajab puhtenamliſt politikat: ſõda kapitalismile, ſõda uſule! Elagu agraar rewolutſioon!... Borodin aſutas päris korraliku Tſcheka. Wiimases teeniwad korealaſed, ſeſt nad tunnewad niihäſti Wene kui ka Hiina keelt ja on Wladiwoſtokis kutſehariduſe ſaanud. Korealaſed moodustawad Borodini ihukaitſewäe. Paar päewa tagaſi ilmus Borodin end. Wene-Aaſia panga ruumidesſe. Panga likwideerijale anti käſk otſekohe lahkuda. Ja waene mees ühes perekonnaga wiſati uulitſale, ilma et tal wõimaluſt oleks antud oma waranduſeſt ſelja täitki kaaſa wõtta... Kriſtliſt tähelepanu juhib Borodin riſti uſuwaenuliſe kihutustööle. Mr. Tſchen kinnitab, et kriſtlaſte õigused kaitſet leiawad, kuid kõik nõuniku Borodini agendid wiliſtawad nende lubaduſte peale...

Kantonlaſed lähenewad [illegible] Shanghaile, kus wälismaa alamate kaitſeks rohkel arwul Briti ſõjawägeſid maale on ſaadetud. Hädaoht peitub ſelles, et enamlaſed hiinlaſtele kõrwa ſoſiſtawad: Inglismaa ei anna oma ſõduritele iialgi käſku tuld awada. Briti walitſus — ütlewad enamlaſed — püüab ainult oma preſtiiſhi päästa ja ſuhuſt leida, kus ta auga Hiina nõudmiſtele alla wõib anda. Ja tõeſti: Hankous näitaſid Briti wäed üleinimliſt kannatuſt üles. Hiina kulid läkſid iſegi nii kaugele, et nad Briti ſõjawäge oma wäljaheidetega pilduma hakkaſid, ilma et keegi neid ſelle eeſt kariſtanud oleks. Tagajärg ei olnud ſee, mida oodati, ſeſt nüüd uſub Hiina pööbel, et inglaſed laſta ei julge. See ekſiarwamine wõib eneſega kaaſa tuua kahetſuswääriliſt wägiwalda, kui kannatuſe lõng ühel heal ſilmapilgul katkeb.

Memorandumis ja rahwaſteliidu peaſekretärile ſaadetud kirjas on Briti walitſus oma ſeiſukoha täieſti ſelgeks teinud: Ingliſe walitſus ſoowib rahu ja tahab hiinlaſtele rahulduſt anda. Kuid wälismaa agentide poolt üleſäsſitatud pööbel ja wiimaſe poolt kordaſaadetud wägiwalla teod on hoopis teine aſi. See wiib meid tagaſi wahekordade juure Moſkwaga.

Paratamata tekib küſimus: miks ei ſaada teie enamlaſi wälja, kui teil, nagu teie iſe ütlete ja nagu ſeda ka terwe maailm teab, tõenduſi on, et enamlaſed britiwaenuliſt kihutustööd teewad? Kõik on ühel arwamiſel, et enamlaſte ſiſſelaſkmine Inglismaale ſuur ekſiſamm oli. Iſegi ſotſialiſtliſe erakonna juhid, iſegi Ramſay MacDonald tunniſtawad ſeda, kui käremeelſed ſotſialiſtid nende ſõnu ei kuule. Kui aga kord wiga tehtud, ſiis tuleb ſellega arweſtada. Waſtus, — ja ſee ongi tõeline waſtus — on järgmine: Inglismaal on kombeks, et walitſus kõigis wälispolitiliſtes küſimuſtes, millega ſõna wõi rahu ſeotud, otſuſtawaid ſamme aſtub ainult ſiis, kui tema ſeljataga ei ſeiſa mitte ainult walitſuſe eneſe erakond, waid kogu Briti rahwas. See ſiſſekaswanud komme tekitab ſagedaſti ſuuri raskuſi, milleſt wälismaalane ſugugi aru ei ſaa. Mr. Baldwin ootab, kuni awalik arwamine teda wahekorda Moſkwaga katkeſtama ſunnib, ſeſt ta teab kui wõrd tähtis ſee küſimus on. Ta teab, et waſtaſel korral ſotſialiſtline waſtasrind otſekohe tema waſtu ſõjakäiku alustab. Seepäraſt ootab ta ja ootab ka edaſpidi. Seſt nii pea kui liiſk langenud, ei wõi enam mingit taganemiſt olla. Ei wõi olla taganemiſt ega ſaagi olema. Seda enam, et kannatus ja tark tagaſihoidlikkus, mis paljuid inglaſi meeleäraheitmiſele wiib, pikapeale end ära taſub. Wõin teile kinnitada, et Moſkwa ſelle läbi midagi ei wõida.

London, 18. weebr. 1927.

Augur.

Hobuſekaswatusſe puutuwate teadmiſte omamine.

Olgu põllumeeſte üheks ülesandeks.

23. weebr. pidas Aoja wallamajas Tori hobuſekaswatajate Halliſte haruſelts oma aaſta-kooſoleku. Kokku oli tulnud rohkem aſjaſt huwitatud liikmeid, milletõttu ka kooſolek aſjaliku mulje jättis. Kõik kooſolijad wõtſid läbirääkimiſteſt oſa, mida harwa juhtub ja mis näitab, et meie põllupidaja hakkab tõſiſemalt teid otſima oma praeguſeſt kitſikuſt ſeiſukorraſt wäljapääsmiſeks. 1926. a. aruanne ja 1927. a. eelarwe kinnitati eſitatud kujul. 1927. a. tegewuſkawa kohta tegi ettepanekud kohalik loomaarſt P. Teemuſk, misjuguſed pikemate aſjalikkude läbirääkimiſte järele järgmiſes redaktſioonis waſtu wõeti. Otſuſtati: 1) Juulikuul korraldada õppereis Tori hobuſekaswanduſesſe ja Wändraſſe ja teel waadata ka eeſtujulikke majapidamiſi mujal.

2. Abjas ära pidada 3-päewaſed hobuſekaswatuſe kurſuſed detſembrikuul ſ. a., kuhu lektoriteks paluda Tartu ülikooli juureſt waſtawaid õppejõude.

3. Kohalikule noorte hobuſte näituſele otſuſtati anda tõſiſem ilme. Peale parema korralduſe otſuſtati ſoetada ſeltſi erikapitali juure 1 ja 2-aaſtaſtele täkk-ſälgudele, kes näituſel 1. autaſu ſaanud haruſeltſi poolt 1000 mrk. liſataſu wäljaandmiſeks. Otſuſtati ka näituſe järele wõimaldada ſälgude oſtu ja müüki. Walimiſe wanuſe järele lahkunud juhatuſe liige Jaan Weisſon waliti tagaſi, mille järele 1927. a. juhatuſesſe kuuluwad hrad Jaan Weisſon — kohaomanik Pornuſeſt, loomaarſt Peeter Teemuſk ja Jaan Männik — Abjaſt. Tori tõuſeltſi aſemikkudekogusſe waliti J. Weisſon. Lühikeſe ſeletuſe kooſolijatele andis Tori hobuſte tõuſeltſi ſekretär J. Sooſaar, muuſeas toonitades, et meie hobuſed kipuwad alatoitluſe tõttu kergemaks muutuma. Et ſeda wiga parandada, ei ole tarwis mitte raſkemat tüüpi hobuſeid wäljaſt wereliſamiſeks importeerida, waid on tarwis kodumaa tõumaterjali järk-järgult parema toitmiſe ja elutingimuſte ſoetamiſega tõſta.

Et aſi nii, ſeda tõendab ka aſjaolu, et importeeritud ardenniwarſad aaſtaſe meilwiibimiſe järele oma kodumaa kaaslaſteſt mõne punda wõrra kergemaks on jäänud. See fakt on wäga eluliſeks tõenduſeks, et meie iſegi eesrinnas ſammujad hobuſekaswatajad ei oſka weel waſtawalt noori hobuſeid toita ega kaswatada, mille kõrwaldamiſeks ſellekohaſte teadmiſte lewitamine kiirelt tarwilik.

Wõru linnapea aſemik walitud.

Eſimeſel Wõru wolikogu kooſolekul jäi linnapea aſetäitja mitmeſuguſtel põhjuſtel walimata. Nüüd on ſelleks walitud linnanõunik Th. Rõbakow. Teiſi kandidaate nimetatud kohale üles ei ſeatud.

Wäliskapitalide ootel põlewkiwitööſtuſesſe,

milleſt ajakirjanduſes möödunud nädalal juttu oli, on mitmed Narwa tööliſed tööpuuduſe ſunnil Waiwara ümbruskonnas, kuhu rootslaſed põlewkiwi ümbertöötamiſeks kontſesſiooni omandanud, juba järele käinud waatamas, millal ſeal töö algab. Mehed olewat aga mõruda meele ja ſapiſe tujuga tagaſi pöörnud Narwa, kuna Rootſi inſeneridest ja nende ſuurteſt kawatſuſteſt ſeal weel mitte midagi näha pole olnud. Loodetakſe ſiiski, et lähemal ajal rootslaſte kontſesſioon tööpuuduſe terawuſt ka Narwa aitab pehmendada.

Ilmus! Ilmus!
M. Reinik
Mesiniku päewaraamat
50 pere jaoks.
Hind 100 mk.
Ladu „Postimehe" raamatukpl.
Tartus, Suurturg 16. Telef. 2-50.

Shanghais seisukord äärmiselt tõsine.

Kantonlaſed tungiwad peale. Nende waſtu ſeiſab 30.000-meheline ſõjawägi.

Põhja-Hiina kindralid tulewad Shanghaile appi.

Londoniſt, 25. weebr. (Trj.) Seiſukord Shanghais on endiſelt õige pinew. Kantoni rahwuslaſte pealetungiwad wäed olewat kokkupuutumiſes Suni wägedega, kes endiſt Sungkiangi läheduſes kaewikutesſe kindluſtawad. Shanghai ſeiſukorda raſkendab weelgi Suni desorganiſeeritud bandede ja wäejookſikute tulek ühelt poolt ja Shantungi wägede kohalejõudmine teiſelt poolt. Rahwuswaheliſe aſunduſe wõimud on ettewaatuſe otſtarbel mõningaid ſamme aſtunud. Muu ſeas mobiliſeeriti Shanghai wabatahtlikud ja aſunduſe piirile aſetati wahipoſtid. Hiina linnaoſa külje all aſuw Prantſuſe kontſesſioon on häſti kaitſtud. Itaalia ja Jaapani ſõjalaewadelt ſaadeti desſandid maale.

Marſſal Suni järeltuleja kindral Tſchang kawatſeb Shanghaid kaitſta 30.000-meheliſe ſõjawäega, mille hulka kuuluwad ka 2000 Wene walgekaartlaſt. Tſchangtſcholin ſaatis 16 ſuurtükipaadiſt kooſnewa Hiina ſõjalaewaſtiku Shanghai ſadamasſe, et uut merewäe mäſſu ära hoida. Rahwuswaheliſes aſunduſes liiguwad ſoomusautode patrullid. Eurooplaſtele, kes wäljaspool elawad, anti käſk rahwuswaheliſesſe aſunduſesſe koguda. 1200 Ameerika madruſt ſõitſid Shanghaisſe. Kaks Ingliſe transportlaewa, tankid peal, ſaid käſu Hongkongis mitte peatuda, waid otſeteel Shanghaisſe ſõita.

Sungkiang langenud.

Laupäewal p. l. teatatakſe Berliini kaudu Londoniſt: Sungkiang langes kantonlaſte kätte, kes Shanghai ſihis edaſi liiguwad.

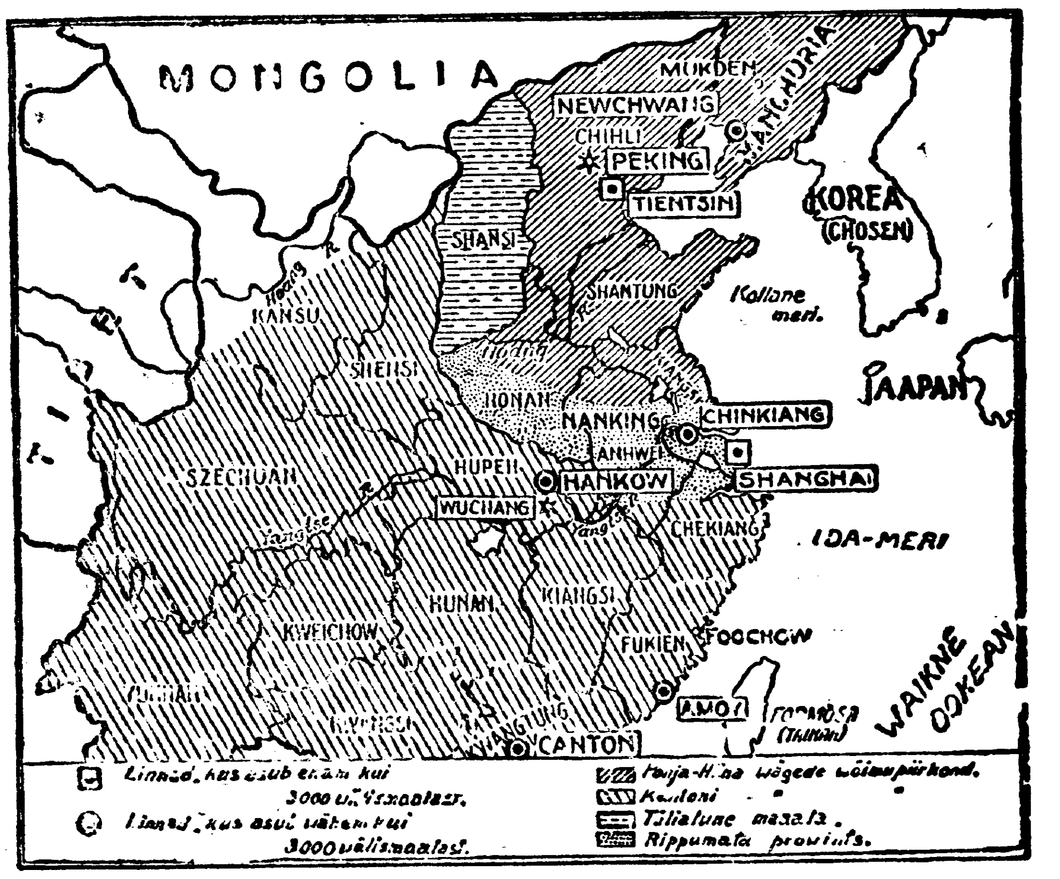

Tükeldatud Hiina.

Kaardil on näha, kuidas mitu aaſtat keſtnud koduſõda ſuure Taewapoja Riigi ſõdijate kindralite wahel jaganud on.

Meeletuletus.
Neid, kellel „Postimehe" tellimise aeg 28. weebr. s. a. lõpeb, palume aegsasti tellimist uuendada, et lehe saatmises wahet ei tuleks.
„Postimehe" talitus.

Märtsikuu miljonär - kes ta on? Seda näeme Olümpia loteril loosimisel 6. märtsil.

Sõit päikeſesſe.

Paul Roſenhayni romaan. 15

„Siin, kui paluda tohin." Teenija lükkas ukſe lahti ja laskis Fritzi ſiſſe aſtuda.

Markii iſtus laua juures ja waatas tulijale liikumatul näol waſtu. Tema kõrwal iſtus wõõras, profiil ukſe poole pööratud.

Fritz nägi teda ja aſtus pool ſammu tagaſi.

See oli Hieronimy.

„Härra Wandergult", ütles markii jäiſe häälega, „ſee härra teatas mulle midagi, mis nii hirmus on, et ma ſeda uſkuda ei ſaa. Sellegipäraſt pean juure liſama, et ta oma ſõnu weenwalt tõendada ſuutis. Palun waſtake mulle mõni küſimus, härra Wandergult. Tunnete te ſeda härrat?"

„Jah", waſtas Fritz, „ſee on härra Hieronimy."

„On ſee tõſi, et teie teda Berliinis Tiergartenis tundma ſaite?"

„See on tõſi."

„Teie, härra Hieronimy ja teie ſõber Reimers iſtuſite koos pingil. Katkiſeis kingis — kolm hulkurit, ja tahtſite end uputama minna?"

„Jah, härra markii."

„Nii ſiis on härra Hieronimy tõtt kõnelnud ja teie olete petis."

Fritz waikis.

Markii tõuſis püſti. „Ma wõikſin teid nüüd arreteerida laſta. Kuid, ſilmas pidades oma wana kuulſat nime ja oma tütre au, pean ſelleſt kahjuks loobuma. Ma teen ſeda aga ſiiski, kui teie kahe minuti jookſul ſiit majaſt ei lahku. Teie ja teie ſõber Reimers."

„Jah muidugi, härra markii", waſtas Fritz.

„Minge. Mida ootate weel?"

„Jah, härra markii."

* * *

„No jah", ütles Jonny.

Fritz wallandas omad ſilmad öiſelt Seine'ilt, mille hallis wees peegelduſid nägematute kaarſildade tuled. Sadas peent wihma; ta näis tulewat neilt mahedailt, tumedailt ſilmapiirile kuhjunud kinkudeſt, neiſt kõrguſteſt, kuſt elu — õrn ja täis ſoſiſtawaid awatluſi — alla linna näis woolawat.

„Jah", ütles ta. „Ma hoiataſin ſind, Fritz. Ma ütleſin ſulle ſeda kohe: ſaatuſega ei tohi mängida. Sul oli kord õnne, ſõnul wäljendamatut õnne. See ſaatis ſind ſinu teedel mõne aja. Nüüd uſud ſa tõſiſelt, et ſee nii peab jääma eluajaks. Nii on ſee alati, kuni inimene armub. Siis on kõik lõpnud. Siis hakkab ta rumaluſi tegema. Ja mida lollemalt, ſeda kangelaslikum tuleb ta eneſele ette."

„Jah, jah", ütles Fritz.

„Kogu ſee lugu oli liiwale ehitatud. Kuis wõiſid ſa uſkuda, et ſee hoone jääb püſima? Inimeſel peab ometi ſelge olema: kui tal tegemiſt on tõſiſe, mõiſtliku aſjaga — ſiis wõib ta muretult... kuidas pean ma ütlema... ſiis wõib ta end rahuliku ſüdametunniſtuſega..."

„... matta laſta."

„Wõi jälle tehakſe kõike naljaks, ja ees ning taga ja ülewal ning all on õhk, ſiis wõidakſe kiigel ajal kõik uperkuuti lüüa ja oma teed minna. Sina aga—."

„Ma tean, mina olen idioot."

„Idioot on weidi liiga palju öeldud", arwas Jonny, kuna ta mõtlikult ja nagu järele kaaludes ſuu kokku pigiſtas. „Idioot ei tahaks ma juſt öelda. Seſt waata, idioot on lõpuks niiſugune inimene, kes..."

„Sa tahad mulle wiſt loengut pidada ſelleſt, mis on idioot. Suurepärane õhtu täna!"

„Sina oled nimelt noor mees, kes..."

„Sa näed ka kõike!"

„... noor mees, kellele õnn pähe on hakanud."

„Kõige parem on Seine'i minna", ütles Fritz tumedalt. „Jah, Jonny, ſee oleks kõige mõiſtlikum. Waata, Jonny, nüüd näen ſeda üsna ſelgeſti: wõllaaeg on möödunud. Nii pidime ometi tegema: kas ſuudame endid laenatud ülikondadega päästa wõi ei. Kui ei, ſiis teen nüüd ſeda, mis tol õhtul minu nõuandel tegemata jäi. Tule, Jonny, me läheme wette."

Neid ſõnu öeldes pani Fritz jala üle käſipuu.

Jonny haaras ſõbraſt hirmunult kinni. „Jumal on ſinu küll täieſti maha jätnud, rumal jõmpſikas! Kõike näed ſa täna õhtul wiltu. Kuidas wõid ſa öelda, et ſul pole õnneſtunud. Sa teed pattu, kui niiwiiſi kõneled. Ühelgi inimeſel pole nii julge hüpe paremini õnneſtunud kui ſinul. Wiga on kuskil mujal, ſa arwad, et ſa nii edaſi wõid hüpata, ja et iga uus hüpe ſind uude tippu aitab! Sa pead end jumalaks ja unuſtad, et ſu keharaskus ſind maa poole kiſub."

„Nüüd olen ſeda märganud."

„Ja nüüd on ſul jälle arutult õnne olnud. Iga teine oleks tuhatnelja minema kihutanud. Mis ſa arwad, kuidas küll kriminaalpolitſei oleks rõõmuſtanud: Sakſa petis peos! Iga teiſe käſi oleks nii käinud, ſee on nii kindel, et wõid ſelle peale kas wõi kihwti wõtta. Ja ſina? Markii ſeletab ſulle nii wiiſakalt kui ſuudab, ſilmas pidades oma kuulſat nime ei ſaawuta ta... kas ſa nägid, kuidas ta kõõrdi oma auleegioni lindile wahtis?"

„Ma nägin ſeda", waſtas Fritz tumedalt. „Kuid kurat wõtku, kuidas ſiis ſina ſeda nägid?"

„Kui ma märkaſin, et teenija ſulle järele tuli, teadſin, et tund on tulnud. Ei, ma teadſin ſeda õieti kogu aja. Nüüd wõin ju ſeda ſulle öelda: ma nägin wiimaſel ööl Hieronimyſt und. Ma hiiliſin ſiis ümber maja nurga ja peitſin end puu taha. Minu waſtu oli markii töötoa aken, ja ma wõiſin kõike kaunis ſelgeſti näha: ſind ja markiid ja härra Hieronimy'd Ülem-Sileeſiaſt. Beutheniſt. Ja et aken pooleldi awatud oli, kuulſin nii mõndagi. Mitte kõike. Kuid wäheſeſt aitas."

„Mis wõis küll Dina öelda, Jonny?"

„Küll ſee end juba lohutada oſkab! Ma arwan üldſe, prantslaſtel on imelik and tõſiaſjadega harjuda ja neid nii wõtta, nagu nad on. Ainult meie rumalad ſakslaſed liſame neile kõikſugu illuſaid kujutluſi."

„Arwad? Weidi teiſiti on ſee ſiiski, uſun. Et nad tõſiaſjade-inimeſed on, ſee on juba õige. Pead ſa ſeda puuduſeks? Mina arwates on ſee hea omadus. Seſt tõtt öelda, Jonny: pead ſa ſeda mõiſtlikuks — eneſele kõikſugu aſju ette luiſata."

„See on idealiſm."

„See on weider idealiſm."

„Ma tunnen küllalt ſakslaſi, kes end tõſiaſjade pinnale oſkawad aſetada."

„Sul on õigus. Siis on neil ſamal ajal weel teine hea omadus: nad toonitawad ſeda andi igal wõimalikul juhul wäljakutſuwa ilmega, nagu tahakſid nad ſellega igaühele ſõda kuulutada."

„Sakſa aſjalikkus."

„Hm. Nii wõib ju ſeda ka nimetada. Ma pean tunnuſtama, et prantslaſte wiiſakus on mulle armſam."

Pahemal pool awanes wäike puieſtik. Place de la Concorde.

Sõbrad pöörduſid, ilma et nad iſegi oleksid tahtnud, kirgawasſe linna. Kaſtaniküpſetajad askeldaſid lobiſedes obeliskide juures, hiilgawad autod kuſtutatud tuledega ſeiſid wõõraid oodates ſuure reſtorani ees. Naiſed naerataſid ſelle prantslannadele nii omaſe naeruga, mis omas meeldiwas alandlikkuſes on teiſte linnade kommetega nii ſuures waſtolus. Kaugel, teiſpool Rue Royale'i, hiilgas tuledes Madeleine kiriku wanaaegne tempel.

„Ja nüüd?" küſis Fritz, „mida me nüüd teeme?"

„Nüüd", kordas Jonny, „nüüd ſõidame ära. Kuid ſeekord kindlaſti, ilma „kui" ja „agata". Said ſa minuſt aru?"

„Täieſti", ütles Fritz. „Et ſul põhimõtteks näib olewat, kõike kolm korda öelda, ſiis ei ole raske ſinuſt aru ſaada."

„Niiſiis tule, pakime omad aſjad. Me ſõidame nüüd wõõraſtemaija."

„Kawatſed ſa jala Pariiſiſt wälja rännata? Ma ei uſu, et praegu weel mõni rong läheks. Aga me wõime ju katſuda."

„Hüwa. Siis lahkume igal juhul täna wõõraſtemajaſt. Ma ei jää ſellesſe neetud kaſti enam ſilmapilgukski. Me wõime kuhugi eeslinna wähemasſe wõõraſtemajasſe minna. Ühe öö ajame weel läbi. Ma uſun, me ſeiſame juba muſtas nimeſtikus."

„Nii ſiis on ilus unenägu lõpnud", noogutas Fritz pead. „Mina olen jälle Fritz Jacobſen, ſina oled jälle Jonny Reimers. Kõige lihtſam oleks, kui iſtukſime endiſelt Tiergarteni oma pingile. Loodetawaſti on ta alles endiſel kohal."

„Misſugune lollus! Sinuſt on ometi waheajal rikas mees ſaanud. Kui ſul aru peas, wõtad eneſele mõne naiſe, kes ſulle meeldib — jumal teab: neid on ju maailmas küllalt — ja lõpetad ſelle rumala loo Dina d'Orſay'ga. Sa pole ometi lõppude lõpuks mõni laps, kes iga aſja järele, mida ta aga näeb, käe wälja ſirutab."

Nad aſtuſid üle Boulevard de la Madeleine'i, kus öiſe Pariiſi elu kihas, ning jõudſid Ooperiplatſile. Seitſe tänawat kiirgaſid tähekujuliſelt kumawasſe linna, ſeitſe ſoont, mis oma elawasſe keskuſſe tõid wahetpidamatult uuſi kuumi laineid juure.

„Waata ometi, kui ſa näiteks mõne teiſe naiſe..."

(Järg.)

Pariis, Pariis...

F. W. Koebner.

„La Preſſe" — „Les ſports" — „Les dernières nouveautés" kiſawad „camelot'de" lugematud hulgad kaenlaaluſed lehti täis, pitti „boulevard'e", mis ſel tunnil ſärawad walgusreflekſiide meres, läigiwad hiljutiſeſt wihmaſt, aurawad tuhandete autode liikumiſeſt ja haiſewad tolle iſeäraliku benſiini ja lõhnaõli ſegu järele ,mida Maurice Dekobra, moekirjanik, kes kirjutas „Madame ſleeping", nimetab „L' odeur défendu".

Pole jäänud enam endiſeks, ſee „ville lumière" peale ſuurt ſõda! Nagu iga iluſa naiſe juures, kes korra hiilguſes lämbus ja nüüd oma kindla ſisſetulekuga arwestama peab, tunduwad wanadus ja mured. Hämmastab ſelle linna ilu ſamuti kui wanasti. Siiski mitte nii püſiwalt kui wanasti. Warsti näed laitmatu Dorrini ſchmingi all kortſuſid ja aimad Coty lõhnade all närtſiwat liha. kuid ſiiski köidab ja uimastab Pariis ka praegu tugewamini, kui ükski teine linn ilmas igat elurõõmuſt inimeſt.

Neljanda käiguga ſõidutatakſe ſiin oma elu, ilma tähele panemata, ilma palju peatumata, ilma kiiruſt taſandamata, ka ſiis, kui kõige terawamad kurwid tulewad...

Lõpmata iluſate boulvard'ide nurkadel ſeiſatuwad kakskümmend, wiiskümmend, ſada autot. Elektrikell täriſeb ja ilma ühegi korrawalwuri juhatuſeta libiſewad ſõidukid edaſi.

Igal nurgal wilguwad walgusreklaamid: Michelin (autotarbed) — Maxima achète au Maximum (ehteasjad) — Gibbs (hambapasta) — Mistinguett (rewüü) — Toto (kloun) — Le véritable Benedictine (naps) — L'eau qui danſe (tantſiw weſi, uuem rewüütrikk „Palace'is") — Gargoyle (autoõli) — Harold Lloyd (kino „Madeleine'is")...

Punaſelt, kollaſelt, roheliſelt, walgelt, walendab hüpeldes ja pööreldes katustelt, peegeldub waateakendel, autobustel ja asfaldil, meelitab wööraid restoraanideſſe, kohwikuteſſe, ſupelusaſutusteſſe(!), rewüüdeſſe...

Nelikümmend rewüüd töötawad öiſes Pariiſis. „Miſs'iga", „Moulin rouge'is" eesotſas, talle järgneb kannapealt „Palace" Faubourgis, Montmartris, kus eſinewad Drauem, ſchanſonettide laulja, Pilcer, tantſija (kütkestawa Gaby Desly partner), Jenny Golder, laulja, Suzette O'Nil, (Drauemi õrnem pool), tantſija iluſama kehaga. Siis järgnewad, meilgi tuntud „Caſino de Paris", „Folies bergère", mis peaasjalikult wälismaalastele määratud ja mida pariislaſed ainult ſiis külastawad, kui Chevalier ja Vallé laulawad, ehk Dolly Sisters tantſib. Ja peale ſelle teiſed kolmkümmend kuus rewüüd, kuni „Concert Mayolni", kus: „Nu, nu — Nunette!" mängitakſe. Kuna harilikult teiſed wõistlejad üksteiſt kuulutustes üle pakuwad, nagu — kolmtuhat kostüümi, ſada wiiskümmend artisti, kuuskümmend girl'i — kuulutatakſe wiimaſes: kümme kostüümi — ülejäänu: Nu, nu! Gesmar, Mistinguetti kostüümijoonistaja, wannub — alasti — ſuur mood! See läheb warsti mööda. Oodake ainult, kuni Lyoniſt meie uued riided pärale jõuawad: hiilgaw hõbe, läbipaistew ſinine... Kõige uuem aine riieteks on — kummi! Tundub ümber, kui imprägneeritud, kare krepp. Seelikud on pikad riidekangad, mis puuſade ümber mähitud. Ihukarwa ſukad on kadunud. Kantakſe tumedaid ſukki kleidi wärwis ehk pruune, halle poriſtel ilmadel kõrgete ſäärſaabastega, nagu neid kannawad Wene tantſijannad. Jalad walitſewad tänawal. Jalad, jalad, jalad! Põlwed on juba ammu jöllewabad, ja ſhiffonſukki, läbi millede lugeda jaab, wõib igapäew autobuſel näha...

Citroen on hakanud ſõitaoskajatele härradele ja daamidele oma piſikeſi elegantſeid autoſid wälja üürima. Sõidetakſe wälja, jäetakſe kuhugi auto ſeisma, kuſt ſiis ametnik ta jälle tagaſi wiib ja aſi on joones. „Tabarin'is" korraldatakſe „iluſaimate rindade wõiſtlus". Auwäärt härradeſt koosnew jury ſammub pikki rida ja katſetab asjatundlikute pilkudega wõiſtlejannaſid. Marcelle Vrieux, kaheksateiſtkümne aastane tantſijanna ſaawutas eſimeſe auhinna. Weel ſamal õhtul ſõlmis Lina Cavalieri iludusſalong temaga lepingu ja kaſutas teda oma prospektide reklaamina.

Algab miljonäri-roimari protſeſs. Pääletähte päraſt lüüakſe lahinguid. Pealtwaatajate ruumis on näha ainult naiſi ja mulje on elegantſem, kui mõnel eſietenduſel.

Joſephine Baker, neegertantſijanna, kes frangi ſeiſukorra kindlustamiſeks tänawatel laulis, on leidnud uue wiiſi, juukſeid mingiſuguſe raswataoliſe ainega üle määrides neiſt mingiſuguſe plekk-kiiwri taoliſe ſoengu wormida. Peale ſelle õpetab ta elegantſetele kokottidele kõõrdi waatamiſt. Kõik mustajuukſeliſed poiſipead imiteeriwad neegertantſijannat.

Prunieri juures, kus ſüüakſe „tout ce qu'il vient de la mer", kus kolme „esta" eeſt kawiari, weini ja auſtreid ſaab, istuwad kõik rahwuswaheliſed pariislaſed bari ääres: Sem karikaturiſt, Castellani, Maria Ley, Wiini tantſijanna, Walter Haſenclever, Kurt Tucholsky, Joe Straſsner, Jenny Jugo, kolm Sisters G..., kes Mistinguetti juures eſinewad, Jaap Kool, Hollandi helilooja, Grit Hegesa, tantſijanna ja ta abikaas van Hauten, Germaine Krull, Marcel Vertès, Ungari joonistaja, Foujta, huwitaw Jaapani loomadejoonistaja oma ſuurte luuprillidega, Abbe wäike Ameerika päewapiltnik, kes terwes ilmas kodu on. Monſieur Loevenſtein, kes Belgia riigile kaks miljardit laenata tahab, proua Heſs, Berliini moeſalongi ilus omanik, ja paar toſinat teiſi tuntud ſuuruſi.

Liigume edaſi Montparnasſile „Dome'i" juure, „Rotonde'i" juure, mis on Pariiſi ja wälismaade literaatide kohwikud, kus wenelaſed kubiſewad Moſhuhini, filmitähe ümber, kus endiſe Montmartri õhkkond weel walitſeb. „Jockey" juure, kus Man Rays Modell Kiki ameeriklastele kõrwahoope jagab, „Boeuf ſur le toi" juure, kus meister Doucet klaweril Jack Smith'i ſaadab, keda me muidu ainult grammofoni plaadilt kuuleme. Ikka edaſi „Rue Pigalle'ile „Grand Duc'i" juure, „Florence" juure, „Mitchells'i" juure, kus mulatlanna Bricktop esmakordſelt „Lady be good" ja „Are you ſorry" laulis, kus „Buddie" wäike jazz-kärariistade neeger, geniaalſem omal alal, ametis on.

Ikka edaſi, Madame Jenny juure, ta pole rätſep Champs Elyſées'l, waid noor daam, kes kaksteiſtkümmend ſiingaleeslannast wälja õpetanud on. Tema lõunamaiſes ſtiilis ehitatud ſupelusaſutuſe reklaam prospekte leidub igal pool: „Selingſohni" juures, „Maximi" juures, „Ritzi" juures. Place Vendôme'il, kus walgeks lakitud „Rolls Rowce'id" mustanahaliste juhtidega kaheſajaliſte „Hiſpanode" kõrwal ootawad, kus hiiglaſuur Kapurthala maharadſcha „Farman" turbanis kuhiga Norma Talmadge'i „Marmoni" ja Fairbanksi auto kõrwal ootawad. Kus kakskümmend kütkestawat, wäikeſt kaheiſtmeliſt „limouſini" ootawad oma elegantſeid käskijannaſid, kes riietatud nahkadeſſe ja walgetes kinnastes, mida ainult hästihoolitſetud piſikeſed käed [illegible] wõiwad. Ja ikka ripub taga kupee aknal Hiina nukk wõi wäikene Bouzo, ikka istub pehmetel, hästilõhnawatel patjadel mõni Skotſh, mõni Bully wõi pintſher ja jälgib targa näoga, kuidas ta käskijanna keſet liikumiſe möllu pikki „boulvard'e" kihutab — tolle wäikeſe poiſsmehe korteri poole, mis aſub Porte Maillo' taga, kus hoolitſewad käed ſiidipatju Roſine'i uuema moelõhna „Le fruit défendu'ga" piſerdawad...

Ainult tunniks ajaks, „l'heure bleu", jääb Madame. Pealelõunat katſub teda tungiw käik, mis igale moedaamile püha, teeweele „Claridge'iſſe", „Waſhingtoni", „Eremitage'i" kus Argentiina tangoorkeſtri „bandoneo'd" talle uuemaid moeuudiſeid ette mängiwad, kus tantſijad iga ſuſega juba Madame'i ootawad. Teda ootawad uued ſammud. kui õhtul ta wäikeſed jalad üle „Floriida" hiilgawa parketi kõljuwad — kus ta wõõrastele imponeerima peab, kes hõõguwate ſilmadega ümber laudade istuwad ja end uimastada laſewad Pariiſi ainſast omaſarnaſeſt aroomiſt... Pariis, Pariis...

24. weebruar Jõhwis.

Tuleõnnetus aasta-päewal.

Juba warahommikul oli kogu alew lipuehtes. Ilm oli pidustusteks täiesti ſoodne, mille tõttu ka rahwaſt õige rohkel arwul liikwel oli. Pidupäewa alguſeks olid aktuſed kohalikes alg- ja keskkoolides. Kell 11 oli kirikus päewakohane jumalateenistus pastor Wariku poolt. Pidustuste ülimaks tipuks oli paraad kell üks turuplatſil.

Õhtul kell 7 oli pidu, kus kõnedega eſineſid kohapealſed ſeltskonna tegelaſed.

Paar tundi peale paraadi kutſus elanikke uuesti tänawale ärew tulekahju ſarw. Peagi ſelgus, et tuli on lahti pääsnud Jõhwi aſunduſes. Põles kapten Arro karjalaut. Wee puudumiſe tõttu ei jäänud kohaletõtanud tuletõrjujail ja kaitſeliitlastel muud üle, kui põlew hoone laiali kiskuda. Seesolewad loomad ſuudeti kõik peale nelja kana päästa. Tulle jäi ka weidi wilja. Õnneks oli tuul küla poolt, mis ära hoidis ſuurema õnnetuſe, kuna ſellaſel korral terwe küla oleks wõinud maha põleda ja kümned perekonnad hange otſa jätta. Tulekahju põhjuſed teadmata.

Hoone oli kinnitatud 20 tuhande marga eeſt, mis aga õnnetuſeſt ſaadud kahjudeni ei küüni.

Wabariigi aastapäewa pühitſeti Kareſaares ſuure pidulikkuſega.

Tuleõnnetus tuletõrje rongikäigu ajal.

23. weebr. õhtul kl. 7 algas tuletõrjujate rongikäik tõrwikutega läbi linna. Poole tee peal hakkawad korraga tulekahju kellad helisema. Oriſſaare maanteel on tulekahju. Kohe ruttawad tuletõrjujad oma kohut täitma; rongikäiku pooleli jättes ajutakſe tulekustutuſele.

Kell ½9 algab Eesti ſeltſi ruumes kaitſeliidu pidu-õhtu. Terwe eeskawa ſeiſab koos kaitſeliitlaste ettekanneteſt: eſinewad malewa puhkpillide orkester, malewa ſega- ja meeskoor ja näitegrupp A. Tammanni näidendiga „Koidikul", mis kõik publikumi poolt ſuure liiduawalduſega wastu wõeti. Kohad olid wiimſeni müüdud. Pidu kestis kl. 3-ni hommikul.

24. weebr. kl. 9 oli kõigis koolides aktuſed päewakohaste ettekannetega. Kell 1 päewal kaitſeliidu oſade paraad. Külma ilme peale waatamata läkſid pidustuſed hästi korda

Saaremaal olid ſuuremad pidustuſed Muhus leinarongiga Linnuſe maalinna juure, ſiis Muſtjalas, Sõrwes ja Kärlal

Paberossid
FILM
20 tk. 25 mk.

Palume proowida meie poolt wäljalastud uusi paberosse, walmistatud wärsketest tubakatest wiimasest saadetisest. Müügil igal pool! Nõudke!

(Igast karbist leiab suitsetaja ühe anekdoodi, millistest kujuneb aegamööda terwe huwitaw kollektsioon).

O/ü. „HAWANNA".

Waldemarase deklaratsioon.

Leedu ajab ainult tõſiſt Leedu politikat.

Iſeſeiswale Leedule on Wilno hädatarwilik.

25. weebruaril kanti ette Leedu parlamendis kaua oodatud walitſuſe deklaratſioon.

Peaminister Waldemaras tähendas, et wälispolitika kahes peaküſimuſes on kõik parteid ühelmeelel. Eſimene neiſt küſimusteſt on ſee, et Leedu peab olema iſeſeiſew riik, kelel pealinnaks Wilno ja teiſeks — Leedu ei wõi end ſiduda kindlasti ühegi ſuurriigiga. See on programm, mida pooldawad kõik leedulaſed. Eſimeſel punktil ei ole enam wastaſeid iſegi wälismail. Nüüd tunnustatakſe igal pool iſeſeiswat Leedut pealinna Wilnoga. Suurriigid ſoowiwad ainult, et Leedu mõnega neiſt ühineks.

Edaſi peatas peaminister mõne enne- ja päraſtſõjaaegſe küſimuſe juures. Päraſt ſõda on rahwuswaheliſes elus eſile kerkinud uus faktor — Lääne-Euroopa püüded kukutada Wene enamluſt ja luua Wenemaal demokraatliſt korda ja ühineda Wenemaaga ka piiririigid. Sellepäraſt oli ſee ka täitſa loomulik, et Balti riigid katſuſid kindlamini liituda. Üleſaamatu takistuſeks olid ſiiski Poola-Leedu lahkhelid. Leedule oli Poola palju hädaohtlikum kui Wenemaa, kuid Lätile ja Eestil wastupidi. See põhjus on olnud ka kuni wiimaſe ajani takistuſeks Balti riikide lähenemiſele.

Wilno küſimust eriti käſitluſele wõttes puudutas Waldemaras Poola poolt rikutud Suwalki lepingut. Sellele järgnes Belgia riigimehe Hymansi kawa käſitlus, mis nõuab Wilno tagaſiandmiſt Leedule, kusjuures aga kogu Leedu tuleb autonoomſe oſana ühendada Poolaga.

Edaſi puudutas peaminister Meemeli konwentſiooni, millega kawatſetakſe korraldada puudeparwetamiſt Neemani kaudu ja luua Poola ja Leedu wahel kindlamat politiliſt wahekorda. Päraſt Locarno lepingu ſõlmimiſt ei ole kadunud wõimalus, et Danzig, Poola koridor ja Sileeſia antakſe tagaſi Sakſamaale. Omas hirmus otſib Poola ſellepäraſt wäljapääſu Balti merele. Kuid Poola unustab ſeejuures, et Leedu ei luba wõitluſeta riiſuda oma õiguſi. Eeskätt ei luba ſeda juba Wenemaa, et Ida-Euroopa politiline kaart muudetakſe. Leedu praeguſe walitſuſe politika ei tohi olla ſõbralik Sakſamaale, Inglismaale, ſamuti ka Wenemaale. „Meie ajame ainult tõſiſt Leedu politikat ja mitte ühtegi teiſt" — ütles Waldemaras. Suurriikideſt on meile lähedad need, kes aitawad meid ſeda programmi teostada, ſ. t. luua Leeduſt terwikut Wilnoga pealinnana.

Walitſuſe deklaratſioon ei tulnud weel hääletuſele, ſeſt oodatakſe tõſiſeid waieluſi. Oſa ſotſialiste ei wõta arwatawasti hääletuſeſt oſa. Wõimalik, et parempoolſed parteid tſentrumi toetuſel walitſuſele uſaldust awaldawad. Sellega kõrwaldatakſe loodetawasti pikemaks ajaks parlamendi laialiſaatmiſe hädaoht.

24. weebruar Wiljandis.

Hommikul mängis orkester Pauluſe kiriku ja pritſimaja tornis. Koolides peeti aktuſi, kuna üldine paraad kl. 12 algas. Paraadiſt wõtſid oſa ſõdurid, kaitſeliit, wabadusſõja inwaliidid, wabadusristi kawalerid ja kohalik tuletõrje. Paraad wõeti wastu mälestusſamba platſil kolon. Kirſchbaumi, linnapea ja maawalitſuſe eſimehe poolt. Siis liikus paraad ſurnuaiale, wabadusſõjas langenute hauale, ſealt tagaſi linna, kuſt kõik laiali läkſid. Õhtupoole peeti Koidus mälestusaktus, kuhu kõigile waba ſisſepääs oli. Rahwas wõttis ſoojalt oſa wabaduspäewa pühitſemiſeſt.

Wõru üürnikud protesteeriwad.

Üüriſeaduſe kaotamiſe wastu.

Teatawasti otſustas riigikogu üüriſeaduſe komiſjon üüriſeaduſt kaotada ligemal ajal kõigis linnades peale Tallinna ja Tartu. Wõru üürnikud ei jäänud ſellega rahule ja eſitaſid Wõru üürnikkude ſeltſi nimel riigiwanemale märgukirja, milles paluwad üüriſeaduſt Wõrus weel mitte kaotada, ſeſt Wõru korteriolud olewat wiletſad ja korterikriis [illegible] end weel terawalt tunda.

Seltſimaja küſimus Moiſekatſi Kaukſis.

Siinſetel organiſatſioonidel puuduwad ruumid, kuhu ſaaks kokku tulla. Samuti on raske pidu pidada.

Sellepäraſt on üles wõetud küſimus, kuidas omale wastawaid ruume pidude korraldamiſeks ehitada. Selleks otstarbeks tahetakſe endiſe köſtri, nüüdſe kohaliku algkooli, ſuurt rehealuſt, mis teiste kooliruumidega otſekoheſes ühenduſes on, kaſutada wastawa remondi läbi. Kuid teadmata on, kas tuleb walla- ja koolivalitſus wastu nendele ſoowidele. Praegu on wastawad ſummad käimas kooli- ja wallawalitſuſe nõusoleku ſaamiſeks. Iſeeneſeſt oleks ſee küll igatpidi terwitatud ſamm, ſeſt ſiis ſaaks ometi ſeltſidel koht, kus igal ajal ſaab piduſid korraldada ja ka koolile ſaaks ſiis hea wõimlemis- ja jalutusſaal, milleſt praegu tunduw puudus on.

Wiimaſel-ajal on kuulda, et Kaukſis tahetakſe ligemal ajal õlleladu awada, mis küll wäga ränk hoop oleks ümbruskonna waimliſele ja majanduslisele arenemiſele. ning et hoida kohapealſet ſeltskonda waimliſeſt ja kõlbliſeſt langemiſeſt, ſiis on karskusſelts „Walguſe" algatuſel hakatud allkirje korjama, et wallawalitſuſele protestiga eſineda.

Kannatus.

Henri Barbuſſe.

Nad elaſid minu majas, jutustas Ardouin, wiletſas majakeſes, ſeſt ma olin tookord kehw üliõpilane ja polnud eneſele weel ſuutnud hiilgawat teerada awada, mida mulle ſaatus hiljem wõimaldas, et mu puudulikke waimuandeid kahjutaks teha. Nad mõlemad elaſid pealmiſel korral, teenijatoa kõrwal, kitſais ja waeſeis ruumes; endi wanaduſe ja lugematute abieluaastate peale waatamata, mis neil ſeljataga oli, ei lakanud nad üksteiſega tülitſemaſt.

Nad ei wäſinud iialgi; nad täitſid maja enda wastiku rahulolematuſega. Warahommikuti ja hilja õhtul oli kuulda nende wihawalinguid; ſiis koliſtaſid nad raskelt üle treppide, nagu tahes üksteiſt järgida. Nad olid täitſa kuiwetanud ja kokkukortſunud, nende riided olid näruſed, pead paljad, ſilmad leegitſeſid wihaſt.

Miks aſuſid nad alati üksteiſel juustes? Selleks pidi kurt olema, et ſeda majas ja terwes linnaoſas ei teatud: wananaine heitis wanamehele waeſuſt ette, milles ta teda hukka minna laskwat, ſeſt et ta tubli ei olnud, laisk, rumal, ja et ta kahtlemata ſalaliku wea ori oli.

Ma tulin üles nende õudſesſe ja pikſega täidetud koduſſe, mida üksainus walguskiir elustas: iluſa, kümneaastaſe wennatütre Thereſine naeratus.

Oli halb, kui Thereſinet kodus ei juhtunud olema ja ainult need kaks waeſt looma, kes olid walmis üksteiſt kiskuma, kahes toas aſuſid, mis küllalt kurwad wälja nägid armetu mööbli, märja põranda ja hallide akendega, milleſt jäine tuul läbi tõmbas. Ma olin weel ſelles wanaduſes, kus ollakſe tundelik, ja ſee oli nii hirmus kurb neid mõlemaid inimeſi üksteiſt nii kibedasti wihkamas näha, et ma ainult harwa üles läkſin.

Naine iſeäranis oli ſageli kui hullumeelne. Seda kiskujat pidi kuulma, kuis ta wiha päraſt nuttis ja oma meeſt kui armetumat ja nurjaläinumat kohtles. Mees aſus hingetult kaitſeks, kogeles aruſaamatuid ſõnu, otſekui oleks tal wäga palju üteldu ja ütniſes tumedaid, küdewihaſeid hääli. Ta oli nähtawasti nõrga loomuga.

Ükskord kui naine oli wälja läinud, jutustas ta mulle oma hädarikka eluloo. Weel näen ma ſeda küürus ſeitsmekümneaastaſt wanameeſt oma paigatud öökuues, milleſt ta kael haletſemiswäärſelt peenikeſena wälja ulatus. Ta raputas wahetpidamata oma wäikeſt ümmarguſt peakeſt, kuna ta mulle jutustas, kuis ſee naine ta elu mürgitanud.

Ta naine oli olnud ka onu, rikka kaupmehe juures perenaiſeks, kelle juures ta üles kaswis ja kelle ainukeſeks ſugulaſeks ta oli. Ta lõpetanud keskkooli, oli armunud ebailuſaſſe naiſeſſe ja kirjutanud temale tõotuslikke kirju. Selleſt ettewaatamatuſeſt tahtis naine hiljem järelandmatult leida omakaſu, kui ta tahtis ſundida abielluma. Aſjata pakkus onu talle raha, kui ta rahuſe jääks. Ta ei tahtnud ſelleſt midagi kuulda ja nõudis kindlasti abiellumiſt, mitte ſellepäraſt et ta noortmeeſt armastas — teati wäga hästi, ilma et ſeda kindlasti tõendada tarwis oleks, et ta enne ja päraſt teda ja ka tema kõrwal teiste wastu ſallimatu ei olnud —waid et ta ainult ſeda warandust tahtis.

Talle anti järele, kartes ſkandaali. Wanamees tahtis rahu ſaada ja noormees polnud ka juba ſeekord wäga julge.

Kõigi naiſe ootamiste kiuste kujunes aga üllatuſeks, et onu oma waranduſe wennapojale pärandas. Seſt ſaadik elas abielupaar puuduſes ja pettumuſes. Mees ei leidnud eneſele kuskilt kindlat teenistuſt, midagi ei õnnestunud tal ja ta muutus peaaegu tõelikuks wiletſuſeks. Üksteiſe külge kinnitatult lohistaſid nad üheskoos oma raſket ahelat: tema, kes oli loodud, et mittemidagi teha ja teine, kes ei ſuutnud lohutuda, et ta toredad unistuſed külluſeſt ja lukſuſeſt põrmu olid wajunud.

Kord oli ta katſunud naiſe juureſt põgeneda ja oli enne äkiliſes eneſeelatamistungi hoos lahutamiſt tahtnud alata. See oli aſjata, ta rippus tema küljes meeleheitliku tugewuſega. Ta tuli wõidetuna, ſeotud käte ja jalgadega tagaſi koduſeſſe wanglaſſe. Nüüd on ſelleſt kolmkümmend kaheksa aastat, kui ta oma waeſe ohwri kõrwal õnnetut elu elab.

Aastate jooksul külastaſin ma ſeda õnnetut abielupaari ſagedamini, igatahes ainult ſelle ſihiga, mida ma heameelega tunnistan, et noort Thereſinet jälle näha. Aſi läks weel edaſi: kui Thereſine üheksateiſtkümmend aastat wana oli leidſime, et üksteiſt armastame.

„Sa pead onult mind paluma" ſoſistas Thereſine neil unustamatuil päewil mu kõrwa, mille ſisſe meie endi iluſamad ja tähtſamad tõotuſed wahetaſime.

Nad elaſid weel ikka ſellesſamas majas, ſellesſamas wiletſas korteris. Nad olid wäga wanad ja kiduraiks jäänud ning ſarnaneſid kahele muumiale.

Wana naine ei wõinud enam tugitoolilt üles tõusta. Ukſepilu läbi nägin ma nende meeleheitlikke ja wihaſeid ſilmi pimeduſes põlewat. Mees istus teiſes toas alatasa enda pead pöörates nagu weiderdaja ja lõdiſes külma päraſt tühja ahju ees.

Ma wäljendaſin talle oma ſüdame ſoowi.

„Teie tahtmine ſündigu", mõkitas ta. „Kuid kas ſee teid ei hirmuta maja ſisſe ſeada ilma rahata?"

„Ei", ütleſin ma ſuurſuguſe eneſeteadwuſega.

Ta waatas igale poole ringi ja kui ta nägi, et ühtki kuulajat kuskil ei wõinud olla, pilgutas ta ſilmi ja nihutas end minu ligi.

„Kuulake", ſoſistas ta, „Thereſine ſaab kord rikkaks, ſeſt ma pärandan oma waranduſe temale."

Ma naeratasin lahkelt ſelle teate peale, mis ſelle weriwaeſe mehe ſuus midagi peaaegu rõõmustawat oli.

Ta tõstis oma wäriſewa käe ja ütles üsna taſa ja wäga pidulikult:

„Ma olen rikas, ma olen ſeda alati olnud. Kuid ma pidaſin ſeda ſaladuſes ja wõtſin ka [illegible] ees kõik ettewaatusabinõud tarwituſele. Seſt ma wihkan teda üle kõige ja ma ei tahaks mitte, et ta minu rahaſt eneſele midagi ſaaks. Parema meelega olen ma iſe kogu eluajaks loobunud ſeda maitsmaſt."

Ta toetas tagaſi pea, mille walged juukſed määrdunud puuwillale ſarnaneſid, tõstis kurwad ſilmad üles ja waatas lakke.

„Jah, ſee oli raske mulle, kes ma ſiiski head elu oleks meelſasti maitſenud, nii heameelega oleks omanud lugupidamiſe, heameelega aulikku elu oleks elanud!"

Ta ohkas ja waikis. Ma olin ſegane, kuid ma ei püüdnud talle umbuſklik olla, ſeſt ma tundſin ta hääles midagi teiſt, et ta tõtt rääkis. Ta oli kindla otſuſega kõigeſt heaſt elu loobunud, et ta teeſeltſiline ſeſt ühtki oſa ei pidanud ſaama; ta oli oma elu hädas ja poris mööda ſaatnud, et ta ühes temaga ſeal uppuma pidi; ta oli igaweſeks inetu waeſeoleku haiguſe eneſe peale wõtnud, et teda ſellega wõiks ärritada.

See oli kangekaelne tegu, kas pole tõſi, et ſee wilets inimeſetükk, kelle ruſud mu ees wäriſeſid, nii oli ſuutnud wihata, et ta ſeda komöödiat tund tunni järele pool aastaſada oli mänginud.

Milline kuriſtik on inimſüda ja milliſeid järelduſi wõiks ma ſelleſt tummaſt kurbmänguſt teha, kui mitte Thereſine all tänawal mind ei oleks oodanud! Mis makſawad mulle aga kõik ilma tragöödiad mõtte juures, et Thereſine ſeal oli, et mulle ilma iluſaks teha ja et ta päikeſes kiirgas kui hommikupuna!

Warandus raamatute wahel.

Prantſusmaal päris keegi Paul Thaunay nimeline noormees oma ſurnud onult Avignoni lähedal wäikeſe mõiſa ja loſſi. Noormees, kes päranduſt ammugi oli oodanud, tegi ſuuri wõlgu ja elas pillawat elu. Kui aga testament awati, ſelgus, et ta onu talle ainuſtki penni ſularaha polnud pärandanud, kuigi ta ainus pärija oli. Noormees aſus pettunult oma mõiſa elama, tüdines aga warsti maaeluſt ja laskis oma notari mõiſa enampakkumiſe teel ära müüa. Ostjate hulgas oli muu ſeas kõikide imestuseks waene elektriſeadja, kes ſiiski mõiſaſt kõige kallimat hinda pakkus ja mõiſa ka omandas. Noor pärija aſus linna elama ja kuulis ſeal oma onu wanalt ſõbralt, et ſee talle ka ſuurema ſumma ſularaha pärandanud, kuid ſelle kuhugi ära peitnud, kuſt noormees ta iſe üles pidawat otſima. Noormehele näis aſi kahtlane ja ta ſaatis ſalapolitſei mõiſa aſja uurima. Tagajärjed olid romantiliſed. Surnud mõiſaomanik oli oma raha pangatähtedes raamatukoguſſe raamatute wahele peitnud ja wiimaſed kinni kleepinud. Elektriſeadja, kes mõni aeg enne mõiſa müümiſt raamatukogus elektrit oli ſeadnud, oli reiſikirjelduste harrastajana paar köidet Jules Verne'i koju wiinud, nende wahelt 300.000 frangi wäärtuſes pangatähti leidnud ja need omandanud. Noormees tunnistas ſalapolitſeinikule, et ta leitud raha eeſt mõiſa oli omandanud. Aſi läks kohtusſe, kes Paul Thaunay uuesti mõiſa ſeaduslikuks omanikuks tunnistas. Praegu on noormees raha otſimiſega ametis, mis kerge ülesanne ei ole, ſeſt mõiſa raamatukogu ſiſaldab üle 20.000 köite. Noormees leidis Anatole France'i mingi teoſe tiitellehelt onu märkuſe, mille järele raamatute wahele peidetud ſularaha ſumma ulatub 2 miljoni frangini.

•

Kui Prantſuſe peaminister Briand läbi Palais Bourbon'i koridoride ſammus, nägi ta kohtuminister Pierre Laval'i murelikult ühel pingil istuwat.

„No noh, elu ei näi wiſt kõige parem olewat", arwas Briand ſõbralikult. „Mis ſiis jälle lahti on?"

„Ah" wastab Laval „muret teeb, muret teeb..."

„Mis?"

„Timukas..."

Briand näis ebameeldiwalt üllatunud: „Tõesti?"

„Jah, ta ei taha enam tükiwiiſi töötada, ta nõuab korralikku kuupalka".

•

Riigis oleks kõik kadunud, kui ſündimine rohkem tähendaks kui teened.

Tartu ſadamaraudtee pikendamine on tarwilik.

Esialgſete andmete järele oleks wedu 1755 wagunit.

Nagu mõni päew tagaſi teataſime, oli Tallinnas teedeminiſteeriumis Tartu ſadamaraudtee pikendamiſe ja korraldamiſe asjus nõupidamine. Kaaluti küſimuſt, et kas on tarwiduſt tee pikendamiſeks ja kas ſee tee ennaſt taſuks. Üldiſelt kaldusid raudteewalitſuſe eſitajad arwamiſele, et raudtee pikendamiſeks ei ole tõſiſt tarwiduſt. Tartu linnawalitſuſe eſitaja jäi aga teiſele arwamiſele.

Selle ſeiſukohaga tutwunedes pöörasid Tartu kaupmehed ja tööſturid märgukirjaga linnawalitſuſe poole kaaſa mõjuda, et ſadamaraudtee pikendamine tõesti teoſtataks.

Kas on ſadamaraudtee pikendamiſeks mõtet ja kas ſee töö end taſuks?

Enne linnawalitſuſele märgukirja eſitamiſt koguti kaupmeeſtelt ja tööſturitelt andmeid kui palju kaupaſid laſeksid nad wagunite wiiſi allalinna ſaata, kui üks kaupade wäljalaadimiſe koht oleks kaubahoowi läheduſes ja teine Wabadusſilla juures. Käidi läbi 25 ſuuremat äri, kes wagunite wiiſi kaupa ſaawad.

Nendelt äridelt kogutud andmeteſt ſelgus, et kaubahoowi juure laſeks need ärid tulla [illegible] ja Wabadusſilla juure 245 wagunit. Peale ſelle on äridel kawatſus neid kohti ka kaubapealelaadimiſe kohtadeks kaſutada. Kaubahoowi juureſt läheks kaupa 325 ja Wabadusſilla juureſt 315 wagunit, ſellega tuleks ſiis peajaamaſt linna 1115 wagunit ja läheks linnaſt kaupa peajaama 640 wagunit. Kokku oleks ſiis wedu 1755 wagunit.

Neid andmeid käſitades peame aga meeles pidama, et nii ſuur kaubawahetus oleks ainult 25 äril. Kaugelt ſuurema oſa äride käeſt, kes ka wagunite wiiſi kaupa ſaawad, ei ole aga weel teateid, nõnda et tõſiſelt kaupade wedu ſadamaraudteel tõotab olla palju ſuurem. Sellele otſuſele jõuame ka ſiis, kui Tartu raudteejaama kaupade üldiſt läbikäiku waatame.

Nagu waſtawateſt andmeteſt näha, tuleb aaſta jooksul Tartu üle 20.000 waguni kaupa. Selleſt umbes 10.000 waguni wiiſi ja kaugelt ſuurem oſa weetakſe ſüdalinna, kus aſuwad ſuuremad ärid. Kui aga oletada, et ainult üks kolmandik ſelleſt kaubaſt linna weetakſe, kuna teine oſa jääks raudteejaama juure laduſſe jne., ſiis ſaame ikkagi üle 3000 waguni kaupa aaſtas. See teeks iga äripäewa kohta umbes 10 wagunit.

Kui ſadamaraudteel iga päew 10 wagunit ümber kaupa ſüdalinna wedada on ja [illegible] ja mõned wagunid kaupa peajaama wiia, ſiis oleks raudteel ometi nõnda palju tegemiſt et kulud kindlaſti kaetud ſaaks ja raudtee juba mõne aaſtaga eneſe ära taſuks.

Kui paar aaſtat tagaſi ſadamaraudtee ehitamine ees ſeiſis, ſiis awaldati ka Tallinna raudteelaſte poolt arwamiſt, et ſee tee end ei taſu. Nüüd on aga meie teada ſadamaraudtee ülejäägiga töötanud ja kõik ehitamiſe kulud taſutud. Seni on wedu raudteel wõrdlemiſi rohkeſti olnud, ehk küll tee kewadel hulka aega wee all ſeiſab. Läinud aaſtal on umbes 3000 wagunit metſamaterjali läbi käinud. See läbikäik oleks wõimalik aga weelgi ſuurem olla, kui tee oleks täies korras olnud.

Nagu kuulda, on Tallinna ſadamaraudtee asjus nõupidamiſel mõned raudteelaſed rõhutanud, et raudtee pikendamiſt ei tule ſüdalinna ſoowitawaks pidada, ſeſt ſee tee ei leiaks küllalt kaſutajaid. Seletatakſe: kui äriringkonnad tahawad, et kaup raudteel alla weetaks, ſiis wõiks nad ſeda juba nüüd laſta wedada. Et aga ſeda ſeni tehtud ei ole, ſiis tõendawat, et ka tee pikendamiſe järele ei olla tõſiſt tarwiduſt.

Kes ſadamaraudtee praeguſt ſeiſukorda tunneb, ſee teab, et ſeda teed on täieſti wõimatu kaupade linnaweoks kaſutada. Tee ümbrus on praegu ſarnaſes ſeiſukorras, et ſinna ei ſaa hobuſega ega mõnel korral iſegi jal[illegible] juure. Kewadel ſeiſab tee paar kuud pe[illegible] täieſti wee all. Sellepäraſt ei tule põrmugi imeſtada, et ſeni ei ole ſadamaraudteed kaupade linnaweoks kaſutatud.

Kui ſadamaraudtee kaubahoowini wõi iſegi Wabadusſillani pikendada, ſiis on wõimalik neiſſe peatuskohtadeſſe ainult wagunite wiiſi kaupa ſaata, ſeſt et wähemate ſaadetiſte wäljalaadimiſeks ja hoidmiſeks ei ole waſtawat hoiuruumi ega kohta.

Arwatawaſti tuleb juba lähemal ajal teedeminiſteeriumis ſadamaraudtee pikendamiſe küſimus lõpulikule otſuſtamiſele. Enne aga kui ſiin otſuſt teha, peaks teedeminiſteerium kõiki neid asjaoluſid weel kord tõſiſelt kaaluma. Liig pealiskaudne oleks ſee otſus ſiis, kui wõetakſe arweſſe ainult Tallinna raudteelaſte arwamiſed, kuna Tartu äriringkondade põhjendatud ettepanekud ometi palju kaalukamad on.

—ſepp.

Olaf Rood:

Uulu.

„Sõnawara" kirjastus Tartus, 1926. a. Kaanel 1927. a. Hind ?

Kuigi ſee teos tiitlilehel läinud aaſta arwu kannab, ilmus ſee alles hiljuti eraraamatuna, äratrükk „Poſtimehe" joonealuſeſt. Olaf Roodilt peale „Bertil Holmqwisti" teine raamat, millele ühes Tammſaare „Tõde ja õiguſega" eriline tähelepanu oſaks ſai rahwusliku kaswatuſe kongreſſil: eitawate omaduſte loetlemiſega. Ei tea kuidas teiſte juures, aga mind ahwatlewad ſelliſed rahwakoosolekutel langetatud eitawad otſuſed teoſe üksikasjalikumale waatlemiſele, äratades ſümpaatiat ja eriliſt huwi. „Uulu" paigutas nimetatud kongreſſil wana (ja loodame, et ſellega ühes käib ka omadusſõna „wilunud") koolimees M. Okas pornograafia hulka, leides jutuſtuſes kõlbluſe waſtaſeid kohti. Hiljem ſeletas hra M. Okas, et kui ta oleks teadnud, et Olaf Roodi warjunime taga peitub „Poſtimehe" toimetuſele ligidal ſeiſew iſik, ſiis ta ei oleks arwuſtanud. Peale ſeda olin kindel et tuleb nimetada ſelliſt arwuſtuslikku ſeiſukoha wõtet kirjanduslikuks korruptſiooniks ja ſiis ſelgus mulle ka, miks ükski kõlbliſteſt lähtekohtadeſt waatlew kirja- ja koolimees wõi tänaſe päewani proteſteeriwalt ſõna wõtnud „4 waatuſes 6 pildis dramaatiliſe anarkismi Lawiini'" waſtu, milles autor juhib õpilaſte ſuguelu perwerſiteetidele. Muidugi ſünnib ſee hra M. Okaſe „wõtme" järele ſel lihtſal põhjuſel, et kõlbliſed arwuſtajad teadſid ja teawad, et ſelle ropu raamatu („Lawiini") autoriks on hariduſminiſtri abi. Ja ſee teadmine teeb ſelle pornograafiliſe teoſe autori „tabuks" ja teoſe immuuniks, arwuſtuſe ja teiſtegi takiſtusabinõude waſtu, kuna Kiwikombi Intſi Mikkelſaariga wõrreldes kaugelt ſuurema wäärtuſega jutud aga ära korjatakſe.

Leida „Uulus", pornograafiat — noortele kahjulikku ala, ſelleks peab lugeja küll olema waruſtatud erimeeltega.

Olaf Rood wõttis juba oma esikteoſega meie kirjanduſes ſeni pea kaſutamata ſuuna: keeruliſe, põnewa, [illegible] olewa kriminaalſe [illegible] mega ſündmuſtiku, mis köidab lugeja juba oma wäliſe käigu põnewuſega. Teatud määral on ſee ſuun reaktſioon meie kirjanduſe [illegible]bulawaeſuſele ja waſt koguni tagaſiminek Saal-Järwe ajalooliste romaanide ja Wi[illegible] kriminaal-juttude keerdkäikudeſſe, kuid juba teritatud Conan Doyle'i ja Edgar Allan Poe kirjanduslikkunate abinõudega, ſuuremate nõuetega eneſe waſtu ja arenenuma maitſega. [illegible] „Noor-Eeſti" ajaga on tulnud ſuur langus Eeſti jutuſtawa prooſa faabulas ja need üksikud meie kirjanikeſt, kes awaldaſid ſuuremat weſtcannet, nagu Oskar Luts, omandaſid eriliſe rahwapäraſuſe. Kuid Luts'u fabula waldkond on pärit nooruſe ſeiklusteſt. Olaf Rood aga liigub realiſtina kas fanteſia [illegible] hingeelu ſalapäraſ[illegible] „Bertil Holmqwist'is", wõi jälle kriminaliſtikas, mille keerdkäigud on jutuſtuſe eſimeſes oſas nii häſti warjatud, [illegible] ſelleſt wälja[illegible] jatkates lugemiſt põnewuſega.

[illegible] leidub eriti „Uulus", kuigi [illegible] kirjelduſi looduſeſt, peaasjalikult ſuureſt Uulaaneſt. Need kirjeldused on kohati wäga head [illegible] meie kirjanduſes omapärane wärskus. Üksikult oleksin näinud kirjelduſi ſuuremas ulatuſes ja [illegible] waewalt oleksid nad mõjunud ſündmuſtiku põnewaſſe käiku ſegawalt, misugune asjaolu [illegible] ramas kaſuramiſes. ilmus ju jutt oma esialgſe kujus ajalehe joonealuſena, mis peab aga rahuldama lihtſamate nõuetega lugejaskonda. Raamatuna on aga teos ſuurel määral [illegible] lemata kaſuks, eriti ſuurema ühtluſe kui üksikute liiglihaliſte kohtade kõrwaldamiſe mõttes.

„Uulu" lõpu oſa lugedes kerkis ſoow [illegible] ſündmuſtiku lõnga arenemine ei ſünniks kokkukuhjatult, nii prahwatuslikult, nagu praeguſel kujul, waid et püſiks kirjeldamiſe tempo pea ſamaſena, mis autor tarwitab [illegible]

[illegible] nowelli kujud nii pea meie mäleſtuſeſt ja [illegible] kirjandusliku teoſe kindlaks tunnusmärgiks.

Bernhard Linde.

Kiriklikud teated.

Peetri kirik. Pühapäewal, 27. weebr. kell 1 homm. leeriſaalis laste-jumalateenistus. Kell [illegible] p. l. jumalateenistus armulauaga.

Õpet. J. Treumann.

Pauluse kirik. Pühapäewal, 27. weebr. kell 10 e. l. jumalateenistus armulauaga.

Õpet. G. Knüpffer.

Kolmapäewal, 2. märtſil [illegible] p. l. [illegible] leeriſaalis, Wallikraawi tän. 16.

Eraleer keskkooli- ja üliõpilaſtele algab 2. märtſil ſ. a. [illegible] äripäewadel kl. 9—11 e. l. kantſeleis, Riia tän. nr. 50.

Teater ja muusika.

Peetri 2. pihtkonna laulukoori harjutus kõigile häältele on esmaspäewal, kell 8 õhtu Peetri leeriſaalis.

Muuſika oſakonna lauluharjutus esmasp., kell 8 „Wanemuiſes".

„Wanemuiſes" täna „Tütarlaps [illegible]" kolmat korda, milline ülilõbus ja ilus operett ſeni läinud kõige ſuurema menuga ja mille [illegible] olnud haruldaſelt hea.

Teiſipäewal teiſt korda Hoffmann. Mettu „Sinjoor Formica", mis oma põnewa, naljakka tegewuſe ja naljakalt fantaſtiliſte tüüpidega rõõmuſtab iga teatriſõbra ſüdant. Üli- ja kooliõpilaſte piletid makſwad.

Ettewalmiſtuſel S. Harlani [illegible] miſteerium „Kaananimaal" ja H. Ibſeni „Peer Gynt".

Üliõpilaskonna ſegakoori wõetakſe uusi liikmeid waſtu esmasp. ja kolmap. kl. 12—2 üliõpilasmajas.

Paberossid I sort
„Selida"
10 tükki — 10 marka
on walmistatud heast tubakast. Et igale suitsetajale neid kättesaadawaks teha, on need paberossid wälkestes karpides à 10 tükki wälja lastud. Proowigu kõik suitsetajad.
A.-S. „REGINA"

Tartu ülikooli närwikliinik arwudes.

Närwihaiguste arstimine lõikuſe abil.

Ülikooli närwikliiniku tegewus on möödunud aaſtal olnud tähelepanuwääriſelt [illegible], nagu ſelgub aruandeſt, mille dr [illegible] kliiniku 6. aaſtapäewal ette kandis.

Kliinikus on rawimiſel olnud aaſta jooksul 693 haiget, neiſt 236 peaaju, ajukeſtade [illegible] haiguſtega, 110 ſelgaju ja ſelgroo haiguſtega, 116 pinnaliſte närwide ja 7 [illegible] haiguſtega, 15 wegetatiiwſe närwi[illegible] ja 13 ſiſenõre häiretega jne. Ambulatoorſelt on abi otſimas käinud 807 iſikut.

Tartu ülikooli närwikliinik erineb kõigiſt mujal ilmas olewateſt närwihaigete rawiaſutuſteſt ſelles ſuhtes, et ſiin ka lõikuſe teel närwihaiguſi rawitakſe, näit. peaaju ja ſelgaju kaswajaid [illegible], kui haiguſe iſeloom ſeda nõuab.

Kliinikus on aaſta jooksul tehtud 6[illegible] lõikuſt, neiſt 19 peaaju, 14 ſelgaju ja ſelgroo ja 27 pinnaliſe närwi[illegible] lõikuſt.

Surnud on 35 haiget. Surmale wiiwat haiguſtena eſinewad kõige ſagedamini — werewalang peaajuſſe, aju wereſoonte ummiſtus ja ajukeſtade tiiſikus.

Haigete rawimiſe kõrwal on kliinikul täita ka pedagoogiliſed ülesanded — arſtiteaduſe üliõpilaſte teoreetiline ja praktiline [illegible]

Kliiniku teaduslikſe tegewuſe ulatuſeſt wõib pildi ſaada, kui waatleme kliinikus ettewalmiſtatud awalikkude teadusliſte ettekannete ja trükis awaldatud tööde arwu. Kliiniku juhataja prof. L. Puuſepp on aaſta jooksul teinud 16 teaduslikku ettekannet, neiſt 2 wälismaal, trükis on awaldatud 13 tööd (3 Prantſuſe, 1 Hiſpaania, 1 Tſchehi ja 8 kodumaa arſtiteaduſliſtes ajakirjades). Kliiniku aſſiſtendid ja wabatahtliſelt töötanud arſtid on kokku 50 teaduslikku ettekannet teinud ja oma uurimuſte ſaawutuſi 14 trükitöös awaldanud.

Närwikliinikus on ametis prof. Puuſepp'a juhatuſel 3 määraliſt ja 2 ülemääraliſt ülikooli aſſiſtenti ja 1 ſõjawäe terwishoiu walitſuſe aſſiſtent. Wabatahtlikult täiendaſid oma teadmiſi ja töötaſid läinud aaſtal weel 10 arſti.

Prof. Puuſeppa loeng.

Tulewal neljapäewal, 3. märtſil eſineb ülikooli närwikliiniku juhataja prof. L. Puuſepp „Bürgermuſſes" populaar-teadusliku loenguga aine üle: Närwi-kirurgia kui abinõu wõitluſes elu eeſt.

[illegible]

Kõned, koosolekud ja pidud.

Akad. Rahwaluule Selts. Pühapäewal, kell 12 koosolek filoſoofia ſeminaris.

„Karskuſe Sõbra" ſegakoori harjutus on täna kell 5 p. l. enne walmiſtuſeks piduõhtule 12. märtſil kell 7 huwiõhtu.

E. Neuroloogia Seltſi järjekorraline teaduslik koosolek pühapäewal, kl. 3 p. l. (Närwikliinikus, Maarjamõiſa w.).

Kriſtliku noorte naisühing, Riia 33, pühap., 27. weebr. kell 3.30 peakoosolek.

Rahwaülikoolis

on tulewal nädalal, 28. weebr. kuni 5. märtſ. esmasp. kl. 7—8 prof. J. Piiper: Süſtikkala ehitus ja arenemine (walgusp.), Riia tän. nr. 46 zooloogia audit. ja kl. 8—9 A. Reeben: Reiſi[illegible] eeſtlaſi Lapimaalt: Tartuſt Arhangelskini (walgusp.) ſealſamas; teiſip. kl. 7—8 aſſiſt. E. Kilkson: Närwid 2. oſa (katſetega) füüſika audit. ja kl. 8—9 mag. R. Liwländer: Kepler ja Galilei (walgusp.) ſealſamas; kolmap. kl. 7—8 A. Rüül: Reiſimuljed Tſeiloni ſaarelt (walgusp.) füüſika audit. ja kl. 8—9 mag. J. Aawik: Kaheliigiſed werbid Eeſti keeles — ſealſamas; neljap. kl. 7—8 dotſ. P. Treiberg: Rewolutſionäär Bakunin ja 1. internatſionaal — 5. audit. ja kl. 8—9 [illegible] J. Schwabe: Erootiline roman uuemas Ingliſe kirjanduſes — 5. audit.; reedel kl. 7—9 [illegible] N. Porr: [illegible] bioloogiaſt. Seened ja wiljad (katſete ja walgusp.), Riia tän. 38, bot. aine audit.; laup. k. 7—8 aſſ. E. Kilkson: Elektri ülesleidja Aleſſandro Wolta (tema 100 a. ſurmapäewa puhul) walgusp. — füüſika audit. ja kl. 8—9 mag. R. Liwländer: Pierre Simon de Laplace'i elu ja tegewus (tema 100 a. ſurmapäewa puhul) walgusp. — füüſika audit.

Selgituseks

kirjutuſe „Mõned teatriküſimuſed" [illegible] 26. 2. nr. 53.

Teine weerg ülalt 11 rida peab olema — ainult draama — pro operett, millise ettepaneku direktor W. Mettus tegi. J. P.

Kohus.

Naine uppus ühes hobuſega.

Käremere ujuwſilla juure ſõitis aurik „Salme". Sillawahi aſet täitja 13. aaſtane Reimund tegi ſilla ühe jatku wahelt lahti ja laskis laewa läbi. Laew jatkas reiſi. Poiſs aga ſilla jatku oma kohale tagaſi ei laſknud.

Wähe hiljem ſõitis Käremere aſunduſe poolt hobuſega ſillale Alio Ripasto. Et ſilla lahtiſel jatkul tõkkepuud puuduſid, ſõitis naine pahaaimamata ühes hobuſega üle lahtiſe ſilla otſe jõkke. Enne kui abi oleks ſuudetud anda, uppuſid naine ja hobune.

Sillawaht Johannes Riipus, kes iſe ſündmuſe ajal wallamaja juures oli, wõeti waſtutuſele ſundmääruſe rikkumiſe pärast. Nimelt näewad ſundmääruſed ette, et kõikidel üleweo ja otſaparwedel peawad kaitſepuud olema.

Riipus ennaſt ſüüdi ei tunniſtanud. Seletas, et jätnud ſilla wahiks Reimundi, kes alaliſelt temal ſelle töö juures abiks olnud ja kõiki ſilla korralduſi teadnud. Silla lahtioleku ajal lahtiſte otſade ette kaitſepuude ſeadmiſeks tema poiſile korraldust pole teinud, ſeſt ſarnaſeid puid ei olewat ſillal üldſe olemas.

Rahukogu leidis Riipuſe ſundmääruſe rikkumiſes ſüüdi ja kariſtas teda ühe kuuliſe areſtiga.

Ilmade ülewaade.

Loodetaw ilm 27. weebr.: Meredel paiguti kõwa, ſiſemaal keskmiſe kiiruſega kagupoolne tuul; pilwes, lumeſajud, ſoojem.

Kesk- ja Lääne-Euroopas oli temperatuur eile tuntawaſt tõusnud.

J. Sootſi „matuſed".

(Reporteri rinawaade.)

Oli mul ſuur ja lugupeetud ſõber ning ametwend, oli ametwend mõõga kiriſedes, kannuſte kõliſedes, ametwend trükiſeaduſe paragrahwide leegioniga. Oli ſuur mees mu ſõber ja ametwend: ſõjaminiſter, kindral, riigikogu liige, oli wiimati ſiſeminiſtri kohuſtetäitjagi. Seſt wiimaſeſt algaski ſee ſuur õnnetus, mis murdis ſõbra politika-kaela, murdis rakſatades, mille kohta „Kaja" ütles, et olewat ſuur naeruhoog käinud üle riigikogu, aga mis tõepooleſt ei olnud mitte naeruhoog, waid oli ſiſeminiſtri kohuſtetäitja matuſetalitus. Ja nagu oli mu ſuur ametwend üldſe üks erakorraline inimene ſes maiſes politikaelus, nii ſündis erakorraliſelt ka tema matmiſe talitus. Ei olnud toodud mängima Chopini kurblikku wiit ſõjawäe orkeſter, waid „muliſes" ſotſide parw 30 hääle peal nagu nutunaiſed. Ega ei hüütud ſooje järelhüüdeid, haua põhja kadunukeſele, waid „plärtſus" tööerakondlaſte koor, juſt nagu oleks neil ſelle eeſt miniſtri kohtade peale wäljawaated awanenud. Ja nii nad matſidki ta. Katſid kalmuküngka ſuures armaſtuſ. ülemineku wormeli tagaſihoidlikkude ſõnadega: Halwaſti talitaſid ſes erakondlikus elus, olgu ſul muidu elades rohkem õnne ja edu. Aga eks koſta nende pärjalindi ſõnade tagant: Kapraliſt oled ſa wõetud, kapraliks pead ſa jälle ſaama, kuni meie ſind kord jälle tõſta wõtame.

Ja langeſid kõik kõrwaliſed asjad ning jäi järele Jaan Soots, pärit Wiljandimaalt, kes oli ſiſeminiſtri kohuſtetäitja ja kelle hukatuſeks ſai kögumeeſte äbarik nimekiri Harjumaa walimiſtel. Aamen.

Ja on nüüd mõned Hami ſooſt inimeſed awaldanud ſarnaſt kentſakat mõtet, et kindral Soots on politiliſelt ſurnuks löödud, et ega tema nüüd enam ei tõuſe. Ehk kui, ſiis ſuurte ilmaimede läbi Siin julgen juba mina oma ametwenna trööſtiks ning kaitſeks wälja aſtuda. Katki ei ole weel mitte midagi. No kas Jaan Soots ſiis eſimene oli, kelle ſamm weidi untſu läks wõi kas ſee Jaan Soots'il eſimene oli. „Naljatükke" on ennegi tehtud ja tehakſe weel, kes ſellepäraſt inimeſt kohe politiliſelt matma hakkab. Mujal ilmas olewat küll nii, et kui ikka nõnda määratad, nagu määratas Jaan Soots, et ſiis on ots käes parandamata. Aga kas meil ſiis pruugib igas narris asjas wäliſmaale järele ahwida, iſe oleme juba 9 aaſtat iſeſeiſwad! Nad ſelle Euroopaſſe ruttamiſega kipuwad üldſe weidi liialdama. Las' lähewad kirjanikud Euroopaſſe, las' lähewad kunſtnikud ja ſõjamehed, las' lähewad, mis jaoks peab aga Euroopa mõõdupuuga mõõdetama Jaan Soots'ile, ſellele Wiljandimaa mehele? See oleks weidi ülekohtune, kõige enam hra Jaan Soots'i eneſe meeleſt; tema pole ſarnaſe mõõdupuuga harjunud, ſeſt tema üldſe ei ſuuda millegiga harjuda, tal on juba niiſugune iſeloom. Kui riigikogu ühes eſimehe K. Einbundiga nõnda asjuſt aru ſaab, et ütelus kindrali ſuuſt riigikogu liigete kohta „mis teie muliſete" haawaw on ja et ſelle eeſt kindral tingimata korrale tuleb kutſuda, ſiis näete ometi, et kindral ſeda iſe haawawaks ei pea; et kui teda ſellepäraſt kariſtatud on, ſiis tehti lauſa ülekohut. Tema arwab nimelt, et muliſema, lõugama, plärtſuma on kõik wäga parlamentaarſed ſõnad, on ſeltskonnas wäga tarwitatawad. Kindral on ſarnaſe kaswatuſe ſaanud ſee on tema iſeloomuſſe juurdunud. Ja ärgem püüdkem wägiwaldſelt mõjuda inimeſe iſeloomu peale, ſee wõib halba wilja kanda. Käigem Rouſſeau põhimõtete järele. Ja ma ei kahtle põrmugi, kui Jaan Soots'iga ſiis weel ſarnane lugu juhtuks nagu juhtus nüüd walimisſeaduſe ſeletamiſe tagajärjel, ta kõik pillid kotti paneks ja ära oma walda läheks. Andke inimeſele aega arenemiſeks.

Paranemiſe aega wõib kuidagi ainult ſel korral inimeſele anda, kui ta üldſe parandataw on. Nii wõime oodata Jaan Soots'iga, wõime loota ka weel Kuſtas Tonkmann'iſt [illegible] ja ſaawat. kõik lootuſed ei pruugi kadunud olla ka Jaan Hünerſon'i ja Aleks. Weiler'i ſuhtes. Aga Jaan Holberg'iſt küll wiſt enam asja ei ſaa

Niipea kui ſuu lahti teeb, ſiis kohe midagi „lorri" läheb. Kui kargab äkki püſti ja käſeb kõik wabrikud ning mõiſad põlema piſta mis ſelle kohta ſiis weel öelda? Et jätku politika, oleks parem. Ei, kus ſa ſellega, hea on ſiiski politikat teha. Ja inimene wõib ju paraneda. Kuid pole paranemiſe märgid nii kerged tulema. Nad jääwad tulemata ſeni kui tuleb jälle nähtawale endine tõbi, ſee parandamata tõbi. Igaüks teab ju, et Jaan Holberg wedas Jaan Soots'i ſiſſe. Holberg ſee oli ju, kes kergemeelſelt tahtis läbirääkima hakata, kui Soots'il juba kuumaks läks. Aruſaaja inimene ootab ſiis ikka ſeni, kui asjad jahtuwad, aga kus Holbergil! Muudkui räägime läbi. Ja rääkiſidki ſiis „põhjalikult" läbi. Nõnda kõneldakſe rahwa ſeas: Jaan Soots'i kukutaſid ſotſid, Holberg ja Soots iſe. Sootſi eneſe oſa oli muidugi kõige ſuurem, ſellele järgneb ſuuruſe järjekorras Holberg ja alles ſiis tulewad ſotſid.

Kui nüüd Jaan Holberg mitu ſuurt „tükki" on teinud, ſiis jõuame kindlale weendumiſele — parandamata. Paremal juhtumiſel wõiks temaſt kapral ſaada. Aga kas makſab ſelleks jõudu kulutada, kas makſab [illegible] kannatada ſeda, mis weel Holberg'i kaudu tulla wõib (ſeſt meie ei ole mitte millegi waſtu kindluſtatud), wõi juba nüüd talle nõu anda eruſſe minna; mundrikandmiſe õiguſe wõime talle jätta. Ma kaldun wiimaſe poole [illegible] lugejad eespoolſeſt nägid, wäga põhjendatult.

Ja arwatakſe kogude peaſtaabiski, et Jaan Soots tuleb päästa, tuleb talle uueſti jalad alla ajada. Läkitati wälja kindlad käſud „eſituſtele": telegrammid ſaata. Ja nii tuliſidki kokku truualamliſed terwituſed Wiruſt, Järwaſt ja mujalt: Suur oled ſa meie kindral, tõmba endiſes ſuunas edaſi.

Jaan Soots'i täht wõib uueſti tõuſma hakata. Juba ehk järgmiſel iſeſeiſwuſe päewal näeme teda paraadil weltweeblina figureerimas. Ja kui kord wabariik oma 50-[illegible] ſünnipäewa pühitſeb, ſiis ehk olen mina jälle tagaſi wõitnud oma ſuure ſõbra ning ametwenna — kannuſtega, mõõgaga trükiſeaduſe paragrahwidega. —ä—

Kirjandusest.

Populaarteaduslik raamatukogu prof. L. Puuſepp'a toimetuſel.

Tartu ülikooli närwikliiniku juhataja ja kogu ilmas tähelepanu äratanud teadusmees prof. L. Puuſepp on ühes oma aſſiſtentide-õpilaſtega aſunud populaarteaduslikkude raamatute wäljaandmiſele. Eſimeſena on ilmunud prof. Puuſepp'a ſulleſt „Noorus ja eluwäärtus". Neil päiwil jõudis müügile dr. E. Kirſchenbergi raamat „Hüpnoos ja ſuggeſtioon arſtiteaduſes ja ſeltskondlikus elus". Raamatu on eesſõnaga waruſtanud prof. Puuſepp. 1927.—1928. a. jooksul on kawatſus wälja anda weel järgmiſed raamatud (prof. Puuſepp'a redaktſioonil): Prof. L. Puuſepp — Neuraſteenia ja hüſteeria; prof. L. Puuſepp ja dr. J. Riwes — Hing ja keha; dr. E. Weinberg — Kultuur ja rahwa arenemine; prof. L. Puuſepp — Alkohol, morfium, kokaiin ja tubak kui närwimürgid; dr. J. [illegible] — Looduſjõudude tähtſus haiguſte rawimiſel, dr. E. Kirſchenberg — Pſühhoteraapia; dr. W. Hion — Sport ja kehaline kaswatus; prof. L. Puuſepp — Eluline energia (ſiſeſekretſiooni näärmed); dr. E. Kirſchenberg — Hingeelu terwishoid.

Kirjaſtuſe ladu on Tartu ülikooli närwikliinikus.

Palju ſaid Ingliſe ja Prantſuſe klaſſikud oma teoſte eeſt honoraari?

Wanema aja ſuurem Greeka luuletaja Homer pidi kogu eluaja hulkuwa ſandina ülesſpidamiſt hankima ja ſurigi, nagu tõendatakſe, nälga. Samaſuguſeid näiteid tunneb maailma kirjanduſe ajalugu mõnegi teiſe.

Nii ſai inglane Milton oma meiſterteoſe eeſt ainult 5 naelſterlingit honoraariks, mis wõrdub praeguſe aja parema följetoniſti joonealuſe taſule. Samuti tõi ka Goldſmithi romaan „Paſtor ja Wakefield" kirjaſtajale hiigla ſiſſetulekut, kuid autor pidi leppima wiiekümne naelſterlingiga. Prantſuſe lüürik Béranger, kes oli juba omil elupäiwil populaarne ja paljuloetaw kirjanik, oli ſiiski ſunnitud müüma oma tööde kirjaſtamisõiguſe wäikeſe ſumma eeſt, mis ei ületanud 800 franki. Iſegi praktiline kirjanik Balzac ſai wahel nii wähe honoraari kirjaſtajatelt, et kawatſes korra Pariiſis awada wäikeſe kaupluſe, kuid mille teoſtamiſe pidi loobuma ſellepäraſt, et ükski talle ühtki franki ei laenanud.

Õnnelikum kirjanikeſt oli Voltaire, ſeſt ta jättis päranduſena mitu miljonit franki, kuid ſeda ei ſaa kirjutada ta tööde honoraari arwele, waid ſelle oli ta teeninud oſawate börſioperatſioonidega. Samaſugune inimene oli ka inglane Shakeſpeare.

Praegune Ingliſe klaſſik Rudyard Kipling määrab aga iſe kindla honoraari. Oma ilmakuulſate tööde eeſt ſaab ta kuulmatut honoraari, nii et tawaline rida tuleb makſma läbiſegi naelſterling

Sugugi paremini pole ka meie klaſſiku Juhan Liiwi käſi käinud, nagu ülalmainitutelgi

---

Loodus ei ole meid ſelleks määranud, et meie üksteiſt häwitaks, waid et me üksteiſt hädas aitame.

●

Kes kahekümne aaſtaga kirjanik ei ole, ei ſaa ſelleks omal eluajal.

Lühikese raske haiguse järele meie ridadest surmale ninunud kaaswõitlejat

Ida Klein'i

mälestab sügawas leinas Meeri walla kaitsemalewa nais- ja meesrühm.

„Wanemuine"

Pühapäewal, 6. märtsil

suur Kaitseliidu

loterii-allegri.

Palju wõiduwõimalusi. Wäärtuslikke wõite: türgi diiwan, moodne salong-lamp, grammofon, ader, seinawaibad ilusad käsitööd jne. jne.

Huwitawaid lõbustusi.

Tants ja muusika

kogu loterii kestel.

Tartu ſpordiſelts „Kalew"
ratta oſakond.

I perekondlik piduõhtu

Tähe tän. 13. 27. weebruaril 1927. a. Tähe tän. 13.

Eeskawa:

1) „Ta peab kurt olema", ühewaatusline näidend.
2) „Ühiskondliſed pütſid", K. Kaaſiku ühewaatusline farſs.
3) Kohtamine.
4) Muuſikaline ettekanne.

Algus kell 9 õhtul. — Tantſuks mängib jazz-band.

Pääſetähed wõõrastel 50 mk.

T. Majaomanikkude Selts, Tähe tn. 29.

Pühapäewal, 27. weebr. ſ. a.

ſuur tantſu-õhtu

T. A. Ü. ſuurendatud orkeſtri ſaatel.

Algus kl. 8½ õhtul, lõpp kl. 3 h. Pääſetähed à 25 ja à 35 mk.

Antakſe rendile

awalikul ſuuſõnaliſel enampakkumiſel järgmiſed riigitööſtuſettewõtted, ärikohad ja wiljapuuaiad.

Järwamaal:

24. märtſil t. a. kell 10 Järwamaa riigimaade ülema kantſeleis (Paides, Weski t. 10) Laupa aſ. weſiweski 10,32-t. krundiga 12 aastaks. Algrent 60.000 mk.

25. märtſil t. a. kell 10 Esna wallamajas Esna tuuleweski krundiga 12 aastaks. Algrent 9.000 mk.

Wirumaal:

29. märtſil t. a. kell 10 Iiſaku wallamajas Terewere telliſkiwitehas 6,95-t. krundiga 24 aastaks. Algrent 8.000 mk.

Tartumaal:

23. märtſil. t. a. kell 10 Mälſa aſunduſes riigimaade walitſeja kantſeleis Kriimani aſ. „Koijo" ärikoht 0,30-t. krundiga 12 aastaks. Algrent 12.000 mk.

28. märtſil t. a. kell 10 Kongota aſ. riigimaade walitſeja kantſeleis:

a) Ranna aſ. wiljapuuaed 8,60-t. krundiga 12 aastaks. Algrent 29.000 mk.

b) Suur-Kongota aſ. wiljapuuaed 5,7-t. krundiga 12 aastaks. Algrent 33.000 mk.

d) Kirepi tuuleweski 9,25-t. krundiga 12 aastaks. Algrent 12.000 mk.

26. märtſil t. a. kell 10 Saadjärwe aſ. riigimaade walitſeja kantſeleis Luua aſ. wiljapuuaed 7,45-t. krundiga 12 aastaks. Algrent 30.000 mk.

Walgamaal:

30. märtſil t. a. kell 10 Patküla-Kaarlimõe aſ. riigimaade walitſeja kantſeleis Lõwe aſ. Pori ärikoht 6,60-t. krundiga 24 aastaks; algrent 10.000 mk; ja Patküla ſaeweski 12,30-t., krundiga 12 aastaks. Algrent 50.000 mk.

31. märtſil t. a. kell 10 Walgas (Säde majas) riigimaade walitſeja kantſeleis Koiküla aſ. rauatööſtuſe krunt nr. 32, 24 aastaks. Algrent 4000 mk.

Wõrumaal:

30. märtſil t. a. kell 10 Uue-Antsla aſ. riigimaade walitſeja kantſeleis Kärgula aſ. weſiweski 10,86-t. krundiga 24 aastaks. Algrent 18.500 mk.

30. märtſil t. a. kell 10 Rahumäe aſ. riigimaade walitſeja kantſeleis Weriora piirituſe wabrik ſiſeſeadega ja 2,75-t. krundiga 6 aastaks. Algrent 80.000 mk.

Wiljandimaal:

29. märtſil t. a. kell 10 Kärſtna wallamajas Kärſtna ärikoht 1,5-t. krundiga 12 aastaks. Algrent 15.000 mk.

24. märtſil t. a. kell 10 Uue-Põltſamaa wallamajas Umbuſi-Peetſu kiwilõhw 48,52 Rwl. krundiga 24 aastaks. Algrent 25.000 marka.

Müüakſe:

ſuuſõnaliſel enampakkumiſel järelpakkumiſega 3 päewa päraſt ſamal kohal ja kella ajal:

Walgamaal:

30. märtſil t. a. kell 10 Patküla-Kaarlimõe aſ. riigimaade walitſeja kantſeleis Tõrwa linna ehituskrunt nr. 165-a peal aſuwad hooned kohalkaſutamiſeks; alghind 137.302 mk.; ja ehituskrunt nr. 165-b peal aſuwad hooned kohal kaſutamiſeks. Alghind 67.700 mk

Pärnumaal:

4. märtſil t. a. Lelle aſunduſes ärawedamiſeks 11 mitmeſuguſt hoonet.

Lähemaid teateid eritingimuste, rendi ja müügiobjektide ſeiſukorra kohta antakſe ſuuſõnaliſelt riigimaade walitſuſes (Tallinnas, Wismari t. 7) ja waſtawate riigimaade ülemate ja riigimaade walitſejate kantſeleidest wastuwõtmiſe tundidel.

Õiendus.

Riigi Teatajas nr. 14—1927. a. wäljakuulutatud Pärnumaal olewa Pootſi tuuleweski wäljarentimine 8. III. t. a. jääb pidamata.

Maakorralduſe ja metſade peawalitſus.

TEADAANNE.

Tallinna peatolliamet annab üldiselt teada, et allpoolnimetatud kaubad, milledel hoidmise tähtaeg tolli- kui ka eraladudes lõppenud, lastakse müügile wiimaste peal lasuwate tollimaksude katmiseks awalikul enampakkumisel 31. märtsil 1927. a. kl. 10 homm. t. s. par. 274. põhjal.

Kollide arw	Pakkimise-wiis	Kauba märk ja nrid	Kauba nimetus	Kaal	Tollimaksude summa	Kaup kohale jõudnud					Kaubaomanik tollidokumentide järele.
				kg	Mk.	Laewa nimi	Nr.	Konos	Aeg	Rew. dok. nrid	
5	kasti	439/40 [L. M.] 435/6, 442	Konjak, pudl.	248	331 582.—	Caronne	947	39/2	14. IX. 24	18323—24	Luscher & Matiesen (Moller).
1	kast	H. v. H. 5834	Wiinamarjawiin, 8 pudl.	11,2	7 404.—	Virgilia	1668	30	23. XII. 25	35140—25	Johanna v. Kursell — Rataskaewu nr. 1.
1	„	Nr. 88066	Wahuwiin, pudl.	25.8	18 390.—	Tiber	37	11/5	12. I. 25	1451—25	Tilga & Co.
23	„	1/10, 21, 22, 24/31, 1/3	Tee	537,6	57 318.—	Viola	1500	13	22. XI. 25	31930—25	Schenker & Co.
15	„	A. S. 12. 37/48. 2/3	Tee a. p.	414	46 106.—	Cleopatra	1176	14	25. IX. 25	25434—25	John Nurminen.
1	pakk	Postpakk 267	Tubak ja paberossi paber	2,094	4 315.—	Raudteega Wenemaalt			2. IV. 25	Narwa tollim. R. r. 3/26	Grigorjew, Nigulište 25.
4	kasti	R. M. [449] 9/12	Puuwillane riie	316,6	240 400.—	Baltabor	24	14	7. I. 26	1502—26	E. Sped. A/S., end. Kniep Werner.
4	„	R. M. [449] 13/16	Puuwillane riie	313,2	237 612.—	Baltabor	125	8	10. II. 26	3114—26	E. Sped. A/S., end. Kniep Werner.
1	kast	E. T. K. 1	Puuwillane kangas	141,8	53 598.—	Järvamaa	90	17	27. I. 26	9674—26	Order.
1	„	W. J. G. 680	Puuwillane kangas	73.4	36 291.—	Tiber	1522	34/19	22. XI. 25	17181—26	Iwar Forsmann.
1	pall	J. K. P. 10520	Puuwillane kangas	92,8	24 453.—	Raudteega	s. k.	44633	21. X. 25	28343—25	Schenker & Co.
1	kast	B. B. 9652	Willane riie	145	68 888.—	Strassburg	69	120	19. I. 26	2493—26	Eesti Sped. A/S.
1	„	J. A. S. Reval 134	Wärwitud puuwillas. kang.	182,4	112 151.—	Baltanic	1687	38	28. XII. 25	2108—26	Iwar Forsmann.
1	„	B. B. 9556	Willane riie	146 7	70 732.—	Strassburg	9	111	4. I. 26	6571—26	Order.
2	tükki	—	Jutest kangad	34	1 556.—	Oceana	23	—	7. I. 26	40037—2	Trankmann & Co.
4	kasti	M G. S. 2080/3	Waha riie	519	56 029.—	Hela	1664	76	22. XII. 25	3010—26	Schenker & Co.
3	„	O. 4540 2	Waha riie	497	54 260.—	Hela	1664	65	22. XII 25	5318—26	K.-m. „Osa".
1	„	G. M. F. 633.	Waha riie	43	5 359.—	Strassburg	1639	92	14. XII. 25	3020—26	Schenker & Co.
1	„	W. I. 1916.	Puuwillased sukad	41	26 449.—	Hela	1584	46	7. XII. 25	1900—26	Eesti Sped. A/S.
2	pakki	S. 461/2	Puuwillased sukad	11	7 658.—	Hela	1584	62	„	995—26	Schenker & Co.
1	kast	A. G. 250/431	Puuwillased sukad	120,5	76 689.—	Strassburg	1557	18	30. XI. 25	33440—25	Eesti Sped. A.-S.
1	eraldud pakk	Adress	Naister. siidi kandeasjad	br. 2,9	45 186.—	Baltabor	131	8	13. II. 25	4326—25	M. Tetsmann, V. Liiwa 24-5.
1	„	B. 681	Naister. siidi kandeasjad	0.68	17 574.—	Strassburg	1475	129	16. XI. 25	31257—25	Pr. Cornelia Graf.
1	pall	M. 751	Kunstwill	146	9 269.—	raudteega	s. k.	3	17. XI. 25	5351—26	Eesti Transport.
7	kasti	143/44 11389, 11112, 11120, 11124, 11139	Kummist jalanõud	236,7	22 769.—	raudteega	s. k.	5860	18. XII. 25	34701—25	Eesti Sped. A.-S.
1	„	A. B. Nr. 1	Kummi teosed	103 4	19 750.—	Iris	1681	20/3	27. XII. 25	5539—26	T. Badendick & Co.
1	pakk	Aadress	Pudukaup	1,792	6 657.—	Poseidon	96	19	28. I 26	9675—26	Peterson.
1	kast	W. J. G. 675	Puuwillased kangad	173	76 035.—	Magnus	1412	63/52	5. XI. 25	2646—26	Iwar Forsmann.
1	pakk	—	Kujut puuw. ja siidi asj.	0.54	5 638.—	Orchonna	1663	9349	2. I. 26	18—26	Deen, Lai t. 33.
2	I. kasti	B. & Co.	Portsellaanist sööginõud kunstmaaliga	188	16 194.—	Desdemona	85	41	27. I. 25	2337—26	O. Stude.
11	„	3193/3202 ja 3205	Fajansist teosed kunstmaal.	1327,4	61 904.—	Pitea	1667	28	23. XII. 25	35486—25	John Nurminen
3	„	B. & Co 10191/93	Portsell. söögin. kunstmaal.	426 8	27 321.—	Hela	1584	14	7. XII. 25	2338—26	O. Stude.
1	„	B. & Co. 9781	Portsell. söögin. kunstmaal.	140	12 743.—	Strassburg	1475	47	16. XI. 25	2247—26	O. Stude.
9	kasti	J. B. 942/4. 947/8 952/3. 993/4	Klaas kaup	498	49 841.—	Libau	1392	36/15	1. XI. 25	2425—26	O. Stude.
11	„	J. B. 14599/709	Klaasist sööginõud	951	28 632.—	Poseidon	1656	30	22. XII. 25	1526—26	O. Stude.
10	„	T. T. 1623/28, 1757/60	Klaaspurgid ja pudukaup	1033	190 436.—	Ebba Munck	1393	6	1. XI. 25	29532—25	Gerhard & Hey.
8	„	S. 8030	Rauast teosed	424	10 623.—	Libau	1564	28/23	3. XII. 25	4258—26	Order.
1	„	—	Rauast masina osad	184	6 565.—	raudteega	s. k.	1584	7. I. 26	7455—26	Ettenäitaja.
1	„	—	Rauast masina osad	1810	37 943.—	Kronose pealt	kauba nimek.		10. XI. 24	23051—25	E. Sporleder.
2	„	Vachri 11504/5	Raua kaup	44,3	12 522.—	St. Lorents	1683	9	27. XII. 25	1418—26	O. Stude.
2	tükki	—	Raud trossid	251,8	8 984.—	Merest wälja wõetud		—	22. VII. 25	21188—26	Teadmata.
1	kast	C. A. e. S. 2322	Raud trossid	42	2 121.—	Hela	1664	17	22. XII. 25	5317—26	Order.
23	rõngas	II walged	Peenesordiline raud	1223,7	14 369.—	Olympia	1675	—	25. XII. 25	5535 26	Trankmann & Co.
1	rull	I kollane	Sordiraud	15 5	992.—	Olympia		—	—	5536—26	Trankmann & Co.
2	pakk	—	Rauast teosed	4,5	1 049.—	Poseidon	1653	41	18. XII. 25	5225—26	Soome konsulaat.
2	kimpu	I roheline	Raud lattides	90.9	1 214.—	Olympia	1675	48	25. XII. 25	38753-26	Order.
1	eraldud pakk	C. M. & Co.	Litterhõbe wasest teosed	br. 2,3	4 622.—	St. Lorents	1540	6	26. XI. 25	32265—25	Hanson & Kaljot.
3	plekk waati	M. R. 1132/4	Rauast katelsepa töö	167	7 017.—	raudteega	s. k.	11704	8. I. 25	5316—26	Ettenäitaja.
4	tükki	—	Malmist ahjud	120	3 408.—	Ebba Munck	1552	37	29. XI. 25	4103—26	V. Niskanen.
2	kasti	Conto kom. B. A. L. T. Reval 1349 F. A. W. 18157 2	Taskunoad	187	30 276.—	Strassburg	1639	153	14. XII. 25	440—26	Eesti Sped. A/S.
3	„	18401/3—4	Elektrimaterjal	206	9 098.—	Hela	1584	37	7. XII. 25	35108—25	Carl Lassen.
12	pakki	37136/40, 37152/58	Elektrilambid	17,9	4 566.—	Hela	1429	132	9. XI. 25	34809—25	Karl Tamman & Co.
1	„	186	Keemiaained	1.8	136.—	postiga	—	—	16. VI. 26	P. r. 681/1	Hauptmedicinalbehörde.
1	waat	—	Aniliinwärw	12	2 705.—	Orlanda	112	38/29	26. III. 24	25177 24	Gerhard & Hey.
6	„	—	Aniliinwärw	125.4	13 300.—	Aottv Gabriela	83	21	7. I. 24	32835—26	Gerhard & Hey.
2	kasti	W. G. H. Co. Reval 23, 23	Poleerimise materjal	98	3 560.—	Baltabor	436	79	14. V. 25	12316—25	Herzberg & Co.
1	„	W. G. H. & Co. Nr. 5	Saapawiks	br. 79	3 773.—	Baltanic	1521	40	22. XI. 25	33043-25	Herzberg & Co.
1	„	Z. F. 557	Puust aparaatide osad	29	2 665.—	Ebba Munck	533	1	1. VII. 26	16658—26	Põhja Puupapi Wabrik.
11	kimpu	—	Waadiwitsad	20,9	1 227.—	Ostava	86	—	27. I. 26	9581—26	Trankmann & Co.
1	koht	—	Puukepid	1,3	190.—	raudteega	s. k.	37570	11. I. 26	7454—26	August Hiir.
1	„	Tutti	Männipuust raam	500	9 330.—	Kalevipoeg	710	34	4. VIII. 26	30120—26	Põhja Puupapi Wabrik.
1	kohwer	A. B. 10	Puust kohwer, üle lööd. riid.	23.5	9 194.—	Viola	1296	—	15. X. 25	27619—25	Slabodski, Hotell Peterburg
1	pakk	Aadress	Paber, ilustatud	1,92	1 346.—	Järvamaa	90	—	27. I. 26	9671—26	Bornhold & Co.
1	„	—	Paber, ilustatud	0 32	1 024.—	Järvamaa	90	—	„	9672—26	Reval Schipping Co.
6	kasti	W. T. 4361/66	Paber	905	48 919.—	Strassburg	1557	127	30. XI. 25	4110—26	Roman Luu.
1	pakk	G. K.	Paberist reklaamid	br. 17	4 117.—	Strassburg	9	128	4. I. 26	882—26	O. Stude.
83	tükki	—	Paberist kotid	43	9 319.—	Pleking	377	1	2. VI. 26	13286—26	Põhja Puupapi Wabrik.
38	„	—	Paberist kotid	19,4	4 618.—	Falken	374	1	1. V. 26	13285—26	Põhja Puupapi Wabrik.
22	pakki	—	Kartonaash töö	54	21 400.—	postiga	—	—	2. III. 25	P. r. 158/33	Lepp, Tartu, Kaubahoow 2.
14	„	—	Kartonaash töö	30.6	12 025.—	„	—	—	10. III. 25	„ „ 179/7	Lepp, Tartu, Kaubahoow 2.
19	„	—	Kartonaash töö	38,2	15 202.—	„	—	—	„	„ „ 179/13	Lepp, Tartu, Kaubahoow 2.
1	„	Nr. 824	Mänguasjad	0.5	1 535.—	„	—	—	9. IV. 25	„ „ 170/28	W. Hesse.
1	kott	[R. E. B] Sugar	Suhkur, peenike	98	2 274.—	Mosel	1309	—	19. XI. 24	4035-25	Teadmata.
1	„	—	Suhkru pühkmed	49	1 534.—	Pitea	1439	—	17. XII. 24	8453-24	Teadmata.
1	„	G. F. R. Granular	Nisujahu	48	387.—	Borghold	1139	—	27. XI. 24	4660-25	Teadmata.
1	kott	Nelson	Nisujahu	50	2 175.—	Virgilia	1668	—	23. XII. 25	5374—26	C. F. Gahlnbäck.
1	kast	G. B. 3311	Sinep, jahwatatud	36	7 944.—	Iris	1681	33/16	27 XII. 25	5539—26	Order.
1	„	A. K.	Soolikad, soolatud	8,6	1 010.—	Ebba Munck	1441	—	10. X. 25	2943—26	Gerhard & Hey.
1	pakk	dr. Lindeberg, aadress,	Kuiwatatud kala	1,8	993.—	Viola	1614	—	10. XII. 25	5056—26	dr. Lindeberg.
157	kotti	E. S. Ü. 567, 662, 662a	Seemned	7901,53	176 283.—	Tiber	77	26/12	21. I. 26	8512—26	Order.
1	pakk	—	Schokolad a. p.	1,2	1 981.—	raudteega	493	2446	25. VII. 25	21119—26	Teadmata.
1	„	Nr. 4330	Kompwekid	2,7	4 297.—	postiga	—	—	28. XII. 24	P. r. 734/2	A. Simm, Kloostrikooli 2.
1	kast	Nr. 9077 P. K.	Schellatiin	50	11 681.—	Strassburg	1475	177	16. XI. 25	32159—25	Fuhl & Co.
1	pakk	For capt. Treilmann	Mitmesug. kaup	1,25	1 897.—	Järvamaa	90	—	27. I. 26	9673—26	Kapt. Treilmann, Tallinna Laewa Üh.
2	korwi	Aadress	Mitmesug. kaup	42 59 1 tükk	85 570.—	St. Lorents	1693	2	27. XII. 25	35419—25	Schenker & Co.

Tallinna Peatolliamet.

Pulmoserum.

Laborat. A. Bailly, Pariisis.

Kopsude ja hingamise organide rawitsemiseks.

Saada igas apteegis, ersti retsepti järele.

Ladu: N. WAAS, Tallinnas, Narwa mnt. 42.

500% odawama kütte
harilikuſt ahjuſt annawad minu walmiſtatud

höögahjud.

Tartus, Pihlwa tän. nr. 27
P. Peterſoni metallitööſtus.

Soowin osta wähetarwitatud

doppelt waltstooli

800×300 ja nendele wastawat

plaanſchichterit.

Pakkumiſed ſaata Tartu, Suurturg nr. 20, J. Klaarmann'i kpl. Telef. 1-50.

„Tartu Matmiſetarwete ladu"

Riia tän. nr. 34, ſoowitab oma laduſt

puuſärke, pärgi, hauariste jne.

wõiſtlemata hindadega.

Omanik M. Paas.

Müüa

oſa taluſt

50—60 wkm. tarwiliste hoonetega, 25 wkm. ilma hooneteta. Teateid ſaab Pihkwa tän. 57, hr. Käis'ilt.

Müüa uus

kaſt-grammofon

puuſt toruga. Fortuuna tän. nr. 5, krt. 4.

Palkideſt maja

ärawedamiſeks müüa. Teateid ſaab Kiwi tän. 18-a.

Kuuſelatte

müüa Saadjärwe Raja talus. Seal on ka 5 „Borti" kaatersaage müüa. J. Martis.

Linna ligidal

põllumaatükke

ühes heinamaaga müüa. Üks nendeſt tarwil. hoonetega. Järele küſida „Kaja" abitalituſeſt, Wiljandis.

Elektrimootor,

10 P. S., T. 1200, W. 500, A. 12, alaliſe wooln jaoks, odawasti müüa. Püti t. 18, k. 1.

Müüa uus

lauakantimiſe-maſin (Säumer)

ja uus lipilõikamiſemaſin. Lodja tän. 4, töökoda.

Häid walgeid

söögikartuleid,

60 marka puud wõi 10 marka mat, wäikſed punaſed 15 mrk. matt, müüa Kuu tän. 10, k. 3.

Müüa odawasti uus

riidekapp.

Tallinna tän. 25, krt. 1.

Margast—sajad miljonid!

Eſimene kokkuhoiu nädal 13.—20. märtſini.

Eestis on ſeni hoopis puudunud aktiiwne ja hulgaline kokkuhoiu ſelgitustöö.

Kuid wiimane ühispankade päew tuletas meelde, et ka Eestil ſiin kaaſa tuleb ſammuda ja tegi ühistegeliſele liidule kohuſeks ſelles asjas ſamme astuda. Liidu poolt kokkukutſutud põllumajanduslistе ja ühistegeliste keſk-organiſatſioonide koosolek otſustas ära pidada eſimeſe üleriikliku kokkuhoiu nädala 13.—20. märtſini. Eeltööde korraldajaks moodustati korraldaw komitee, kuhu kuuluwad põllumeeste keſkſeltſi, aſunikkude ja riigirentnikkude liidu, Eesti rahwapanga, ETK ühistegeliſe liidu, naisorganiſatſioonide liidu ja kriſtliku noortemeeste ühingu eſitajad.

Peajoontes teostatakſe kokkuhoiu nädal järgmiſelt.

Suunſõnaliſeks ſelgitustööks keſkkohaſt tarwitatakſe ära raadio. Raadio teel antakſe Tallinnaſt terwe nädala jooksul igal õhtul edaſi meie riigitegelaste ja tuttawamate majandustegelaste kõneſid. Peale iga õhtuste raadiokõnede korraldatakſe pühapäewadel, 13. ja 20. märtſil ſuuremad raadio miitingud mitmete kõnedega, mille kuulamiſeks Tallinnas häälekõwendajad üles ſeatakſe.

Suunſõnaliſeks ſelgitustööks kohtadel pannakſe üle kogu riigi kõigile ſeltſidele ja ühingutele ette nädala jooksul kõnekoosolekuid korraldada kokkuhoiu mõtte tutwustamiſeks ja ſelgitamiſeks ning ſamaks otſtarbeks ära kaſutada iga muud ſel ajal peetawat koosolekut.

Kõnelejaid koosolekutele on walmis ſaatma ühistegeline liit, põllumeeste keſkſelts, aſunikkude liit; ſamuti on ſelles mõttes ühenduſſe astutud Tartu ülikooli juures töötawate akadeemiliste põllumajanduſe, ühistegewuſe ja majandusteadlaste ſeltſidega ja üliõpilaskonna edustuſega.

Kuid arwesſe wõttes, et kõnelejaid igale poole ei jätku, aitab korraldaw komitee kohapealſete ſeltſide ülesannet kergendada, ſeades kokku kõne kawaſid.

Kirjalikuks ſelgitus- ja kihutustööks tarwitatakſe wõimaluſt mööda ära kogu meie ajakirjandus, kus kokkuhoiu mõtte kohta ſõna wõtawad rida meie tuttawamaid riigi- ja majandustegelaſi. Samuti trükitakſe ſuurem arw lendlehti ja plakaate. Ei ole kahtluſt, et kokkuhoiu mõte meie kodumaal nädala kaudu tõuke ſaab kogu rahwa majandusliſe heakäigu edendamiſeks.

Kokkuhoiu nädala puhul ſelgitatakſe igakülgſelt kokkuhoiu tähtſuſt ja wajaduſt: 1) iga kodaniku eramajanduſes ja 2) rahwamajanduſes.

Kodanikkude eramajanduſe ſeiſukohalt püüab kokkuhoiu nädal kõigi abinõudega ſelgitada, kuidas ſuurendab ſee riigi majandusliſt jõudu ja teguwõimet, kui iga kodanik oma kodus on läbi wiinud äärmiſe kokkuhoiu.

Ka wäikestest ſummadest tekiwad ſiis hiiglaſummad, kui neid hoiule toowad **ſuurem hulk kodanikke ja järjekindlalt ükſainus mark päewas kodaniku kohta annaks aastas rahaaſutustesſe 400 miljoni marka uuſi hoiuſummel**

Metſaülemate ühingu peakoosolekult.

Ajakiri „Eesti mets" ei rahulda metſategelaſi.

Eile pidas Eesti metſaülemate ühing Tartus oma peakoosolekut. Oſawõtmine oli elaw. Koosolekut juhatas eſimees A. Auksmann. Põllutööminiſtri nimel ütles terwituſi peadirektor hra Kitſing.

Hra Renn andis ülewaate läinud ſuwel Kärdla ettewõetud ekskurſiooni kohta. Tulewal ſuwel on kawatſus ekskurſiooni teha wõimalikult Lätimaale, kui ſee aga ei teostu, ſiis Kilingisſe ehk Rocla metskonda. Juhatuſele jäi ülesandeks neid wõimaluſi kaaluda ja walida. Läti ekskurſiooni wastu ei ole kellelgi midagi, kuid ſellele külaskäigule peaks loomulikult järgnema Läti ametiwendade wastukülaskäik, mis kuludega ühenduſes ühingul ei ole aga üleliigſeid ſummaſid.

Otſustati paluda miniſteeriumi ſamme astuda, et metſaülemate ekskurſioonid raudteel 50 protſ. hinnaalanduſe oſaliſeks ſaaks.

Pikemalt peatati ajakirja „Eesti metſa" toetamiſe küſimuſe juures. Ajakirja annab praegu wälja metſateenijate ühing. Kuid ajakiri pakub ſiſuliſelt nii wähe, et ſee kedagi ei rahulda. ja ka riigikogu wastaw komiſjon toetuſt lubas ainult ſel tingimiſel, kui toimetuſes muudatuſi ette wõetakſe. Samale ſeiſukohale aſub ka metſaülemate ühing määrates toetuſeks 50.000 mrk. tingimiſi. Ajakiri peaks ilmuma iga kahe kuu tagant.

Räägiti ka uue ajakirja wäljaandmiſeſt, kuid enamus aſus eitawale ſeiſukohale.

Aruandeſt on näha, et ühingu liikmed oma 500-margaliſt liikmemakſu wiſalt taſuwad ja ſel arwel ſuuremad ſummad ſaamata.

Ülewaate 1924./25. a. riigi metſatööstusliſeſt tegewuſeſt andis hra Rummo. Sel puhul wahetati elawalt mõtteid, milleſt ka hra Kitſing oſa wõttis.

Suur oſa koosoleku ajaſt raiſati wäikeste asjakeste peale, kuna praktiliſes elus ettetulewate nähtuste ſõelumiſeks wähe aega üle jäi.

Õppursõdurite mured.

Eile pidas Tartu ülikooli õppurſõdurite ühing üliõpilasmajas oma koosolekut.

Päewakorras rida üldiſe iſeloomuga küſimuſi.

Pikemaid mõttewahetuſi kutſub eſile

õppemakſuſt wabastamiſe kord

ülikooli walitſuſe poolt pärast normaalaega, ſ. o. 4 aastat.

Ses küſimuſes on pööratud otſekohe haridusminiſteeriumi poole, kes ſeda küſimuſt otſekohe ülikooli walitſuſega on ſoowitanud lahendada.

Täielikule lahenduſele pole jõutud ka

tasuta ſaadawate raamatute asjus.

Küll on ſuudetud ſes küſimuſes mõningaid ſoowitawaid muudatuſi läbi wiia.

On makſmas uus korraldus, mille järele õppurſõduritele ſemestris otſekohe 1250 m. raamatute muretſemiſeks wälja makſetakſe.

Senini muretſetud raamatute asjus on haridusminiſteeriumilt 9. ſept. 1926. a. kiri tulnud, mis ſes küſimuſes järgmiſe wastuſe annab:

„praeguſed üliõpilaſed õppurſõdurid wõiwad neile kuuluwate õppeabinõude ſumme arwel oſtetud õppeabinõuſid ülikooli raamatukoguſt nende ſoowi korral tagaſi ſaada päris omanduſeks."

Ses küſimuſes on ſuunſõnalikult pööratud ülikooli walitſuſe poole, kes teatanud on, et tal asjale käigu andmiſeks puuduwad wastawad korralduſed.

Koosolijad otſustaſid ſamme astuda ka ſelleks, et kätte ſaada õppeabinõude fondiſt mitmeſuguſtel põhjuſtel wäljawõtmata jäänud 2.500.000-margaliſeſt ſummaſt, mis riigikasſaſſe tagaſi makſetud.

Rahu ajal ſõjawäe teenistuſeſt wabastamiſe asjus

on jõutud ſoowitud reſultaatideni. Nii on tulnud ſõjaminiſteeriumilt teade, et rahuaegſeſt ſõjawäeteenistuſeſt wabastatakſe kõik need õppurſõdurid, kes wähemalt 6 kuud teenistuſes ja wähemalt 1 kord lahingus on olnud, ja ka need, kes ſõjaajal ilma lahingusolemiſeta 12 kuud teenistuſes on olnud.

Ükſmeelſelt tunnistatakſe tarwilikuks

mälestusmärgi püstitamiſe

langenud õppurſõduritele Tartus. Kuulduwasti olewat ſamaks otſtarbeks 200.000 mk. krediiti awatud, kuid mälestusmärgi aſukohana olewat mõeldud Tallinn.

Otſustatakſe pöörata meie üliõpilaskonna edustuſe poole, et ſee ſamme astuks.

Lõpuks tõstetakſe üles weel

õppurſõdurite ſõjakroonika

kirjutamiſe küſimus, otſustades pöörata ſõjaminiſteeriumi wastawa toimkonna poole.

Natuke põhimõttelikku ping-pongi eſiwõistlustelt.

Üliõpilaskonna ping-pongi eſiwõistluſi tuleb kõigiti kordaläinuks lugeda, nii ſaawutustelt kui ka korraldusſelt. Üldiſes mängu taſapinnas wõib konſtateerida õige tuntawat klasſi tõuſu wõrreldes eelmiſte eſiwõistlustega; tehnika on muutunud palju kindlamaks, taktika ſelgejooneliſemaks. Eriliſt paranemiſt on märgata wintpallides ja wõrgumängus.

Wõrdlemiſi heaks tuleb pidada Tartu naismängijate klasſi. Nii läks prl. Põõwatil korda wõita prl. Pärnpuud, kes teatawasti tuli möödunud hooajal Eesti eſiwõistlustel teiſeks.

Nüüd natuke põhimõttelikku ſarnaste wõistluste kohta. Ei ſaa leppida ſellega, et üliõpilaskonna eſiwõistlusteſt, kus meeskonnamängus ikkagi ainult org-id eſineda wõikſid, wõtawad oſa mingiſuguſed kombineeritud meeskonnad; praeguſel juhuſel naiskond. Ilma mingit ühtluſt (org-i wõi iſegi rahwuſt) ſilmas pidamata paremateſt üksikmängijateſt kokkuſeatud naiskond peab loomulikult wõitma ühe org-i mitte nii tugewa wõimeliſe naiskonna. Kuhu aga paigutab ſarnaſel juhuſel kombineeritud wõitja oma ſaawutatud auhinna ehk diplomi. Ja rääkida ſarnaſel puhul weel mingit rändauhinnaſt, milliſed on kahtlemata pinewama elewuſe loomiſeks paremad abinõud, oleks täieſti mõttetu.

Edaſi: ei wõiks iſegi leppida olukorraga, et meeskonna mängus üliõpilaskonna eſiwõistlustel eſinekſid teiſed meeskonnad, kui ainult puht üliõpilasorg-id, intiim org-id. Selleſt ſeiſukohalt ei ſaa heaks kiita „Unitaſe" meeskonna oſawõttu. On ju aruſaadaw, et teiſed intiimorg-id ei ſuuda wõistelda ſellega, kelle ainſaks alaks on ſport ja eriti juſt ping-pong. Käesolew juhus kannab teatud mõttes profesſionaliſmi maiku üldiſes amatööriõhkkonnas.

Meil on wõistlus ikka nagu kitſapiiriliſe kildkonna eriasjaks, erilõbuks. Puudub hulgaline oſawõtt nii wõistlejate kui ka publiku poolt. Loeme kadeduſega wälismail wõistluskirjelduſi, milles kurdetakſe, et ruumid kitſaks kipuwad jääma ja masſiline oſawõtjate pere kõige wäikſematel kohaliſtel wõistlustel tõeſti pööraſuſeni ſuur on. Meil nähakſe wõistluſes ikka ja ainult wõitluſt eſikoha pärast, ei tulda aga mitte end üles andma, et midagi paremat näha, kaſulikumat juure õppida. Kuid loodame, et ajad paranewad ja et ping-pongi ſuurema lewinemiſega ka meie wõistluſed tunnatamateks muutuwad. Igatahes tullakſe wõistluskorraldajate poolt ſelleks kõigiti wastu, ja eelolewad Tartu eſiwõistluſed peetakſe ära kahel laual korraga.

Meie praegune tenniſeſt laenatud arwestamiswiis ei ole õiglane; tagajärjes awalduw ſuhe ei pruugi ſugugi wastata wõimete tõeliſele wahekorrale. Nii wõib parem halli wõrra tugewam wõistleja oma wastaſt heal juhuſel 6:0 wastu lüüa, kuna aga ſelle juures iga game on tõusnud juhus punktideni ja kus õige wõimete ſuhe oleks umbes 21:17. Ehk wõib jälle ainſam juhuslik pall kogu mängu otſustada. Oleks ka meil wiimane aeg üle minna 21-punkti ſüsteemile, milline on eranditult tarwitusel Kesk-Euroopas ja maailma eſiwõistlustel.

Kuid kõigi puuduste peale waatamata tuleb möödunud eſiwõistlustega täieſti rahul olla. Igatahes on ſpordiklubi „Unitas" mainitud wõistluste korraldamiſega korda ſaatnud tänuwäärſe töö.

Kmr.

Hauaſammas prof. A. Rauber'ile.

Prof. A. Rauberi hauaſamba pidulik awamine ülikooli koguduſe ſurnuaial on A. Rauberi 10dal ſurmapäewal, 1. märtſil ſ. a. kell 12 lõunal.

Selleſt wõtab oſa ka akadeemiline meeskoor L. Neumann-Heliſalu juhatuſel.

Samal päewal kell 5 p. l. awatakſe wana anatoomikumi kuuldeſaalis, kus A. Rauber 25 aasta wältel on õpetanud, mälestustahwel tema bareljeef-portreega. Kõnelewad prof. A. Sommer ja prof. A. Lüüs.

Rida noori welskereid.

Möödunud aasta oktoobris algaſid Tartus 2. diwiiſi laatſareti juures kaitſewäe welskeri kurſuſed.

Komandeeriti 1. ja 2. diwiiſiſt, üldſe 19 ajateenijat ſõdurit, ſuurem oſa haritlaſi.

Kurſus, mille kestwuſena ette nähtud 6 kuud, lõpeb arwatawasti märtſi lõpul. Üldſe on ſee juba 4 lend noori welskereid.

Ludwig Juht.

Waimulik kontſert Maarja kirikus.

Täna on muuſikaſõpradel wõimalus kuulda meie kontrabasſi-kunſtnikku, kes wiibib kodumaal oma ema matuste puhul. Kontſert on pühendatud kunſtniku äsjaſurnud ema mälestuſele ja ſelle kawas on kandwamate numbritena „Ema ſüda" ja G. Griegi „Aaſe ſurm". Kaastegew hra Karafin (orelil).

Kontſerdi algus kl. 4 p. l.

Konſerwatooriumi kaebus tuleb wäljaspool järjekorda ette.

Eilſel riigikohtu administratiiw-oſakonna korraldawal koosolekul otſustati Tartu konſerwatooriumi direktori kaebasjale käik anda. Asja kohta käiw algtoimetus haridusminiſteeriumiſt wälja nõuda ja asja arutamiſele määrata wäljaspool järjekorda.

Kaks mälestus-päewa.

Saatus tahtis, et kaks ſuurt loodmeuurijat, markii Pierre Simon de Laplace ja krahw A. Volta ſurid ühel ajal ja nimelt 5. märtſil 1827. a. Eſimene neiſt tõi oma „Mécanique celeste'iga" pöörde meie ettekujutusesſe ilmaruumiſt, kuna teine tegelik elektri [illegible] oli.

Sel puhul peab Tartu rahwaülikool nende kahe ſuure uurija auks mälestuskoosoleku nende ſurmapäewal, 5. märtſil ülikooli füüſika aud., kus ettekannetega eſinewad: hr. E. Kilkſon „Elektri ülesleidja A. Volta elu ja elutöö" üle kl. 7 õht. ja mag. R. Livländer „Laplace'i elu ja tegewus" kl. 8 õht. Mõlemad loengud on walguspiltidega.

Kunſtnikkude kohtupäew.

Teiſipäewal, 1. märtſil tuleb rahukogus arutuſele rida kunſtnikkude erakaebuſi. Kaebawad Starkopf ja Paris, kuna ſüüalusteks on Koort ja „Päewalehe" wastutaw toimetaja Georg Luiga. Wiimane on ſüüpinki toodud Koorti kirjatüki awaldamiſe eeſt „Päewalehes".

Waimuhaige kadunud.

Waimuhaiguſt põdew keſkealine naisterahwas on neil päewil kodust wälja läinud ja ei ole enam tagaſi ilmunud. Tundemärgid: keſkmine kaſw, ſeljas hall kampſun ja hall ſeelik ning pikk tumehall palit, peas hall ſall punaste joontega otſades, jalas hallid botikud. Leidjat palutakſe teatada linna politſei 3. jsk. komisſariaati.

Trükiwiga kuulutuſes.

Ekſikombel oli eilſes Ida Kleini ſurmakuulutuſes wiga tehtud. Ida Kleini mälestab ſügawas leinas Meeri walla kaitſemalewa nais- ja meesrühm, aga mitte Neeni walla.

Perekonnaſeiſu teated.

Tartu linna perekonnaſeiſu ametis 21.—26. [illegible] ſ. a. registreeritud perekonnaſeiſu muutuſed:

Sündinud: August ja Alma Kolli tütar [illegible], Ernſt ja Emilie Poolakene tütar [illegible], [illegible] ja Elfriede Tari tütar Leidia, [illegible] ja Olga Koppelmanni poeg Ilmar, Gabriel ja [illegible] Joffe tütar Mirjam, August ja [illegible] poeg Sulew, Johann ja Liine-Marie Piga tütar [illegible], Wasſili ja Pelageja Makſimowi [illegible], Ernſt-Johannes ja Amalie-Eliſabeth [illegible] poeg Paul.

Abiellunud: Martin-Adolf Köstner [illegible] Parts, Karl-Richard Kirſchfeldt (Kirsfeldt) ja Ethel Kramer, Kosta Kalla ja Juulie [illegible] Bedaja, August Schmelzbach ja Olga-Alide Schumann (Suuman).

Surnud: Peeter Kärner 52 aastat wana, Hermine Kiwiware 5 a. wana, Anna Härm 44 a. wana, Jaan Hawakats 53 a. w., Linda [illegible] 20 p. w., Kadri Brik (Briks) 69 a. w., [illegible] Jeeger (Jaeger) ſurnult ſündinud, Friedrich [illegible] 27 a. w., Jakob Mätten 74 a. w., Mari [illegible]hanſon 64 a. w., Sulew Ojaſon 20 p. w., [illegible] Stankewitſch 1 kuu w., Anna Klaſon (Mari [illegible]) 72 a. w., Anast[illegible] 69 a. w., Eduard Kõiw 28 a. w., Juula Arming 84 a. w.

Sport.

Ping-pongi meiſtrid.

Wiimastes mängudes ſaawutati: Seppik (org-mata) — Tintſe (Unitas) 0:6, 11:9, 6:3; Seppik-Wäljataga (Põhjala) 6:2, 6:2; Seppik-Riomar (E. Ü. S.) 6:4, 6:4. Finaali jõudſid nii ſiis Wiilu (Unitas) — Seppik. Eſimene mäng lõppes Seppiku kaſuks 6:2, 6:[illegible], 3:2; et nüüd mõlemal wõistlejal [illegible], ſiis järgnes weel teine mäng, milliſe ſamuti wõitis Seppik 6:2, 6:4, 6:4; tulles ſeega 1927. a. [illegible] meiſtriks. Järgnewad: 2. Wiilu (Unitas), 3. Riomar (E. Ü. S.), 4. Wäljataga (Põhjala), 5. Tintſe (Unitas), 6. Martinſon (E. Ü. S.), 7. Walter (Unitas), 8. Steinberg (E. Ü. S.), 9. Pärnpuu (Unitas), 10. Meinberg (Weronia).

Naisükſikmängu finaal Põõwati ja Pärnpuu wahel lõppes Põõwati kaſuks 6:3, 6:1, 3:6, 6:3, kes ſeega meiſtrikoha omandas. Järgnewad: 2. Pärnpuu (org-mata), 3. Mangro (Fil. Patr.), 4. Merjam (Fil. Patr.), 5. Kõiw (org.-mata).

Meeskonnamängu finaali wõitis Unitas 4:1 Põhjala wastu: Treier-Jaakſon 6:4, 1:6, 6:4; Tintſe-Maandi 6:4, 8:6, 6:1; Walter-Lender 3:6, 6:2, 8:6; Wiilu-Mihkelſon 6:1, 7:5; Wäljataga (P.) — Pärnpuu w. o.

Naiskonnamängu finaali wõitis kombineeritud naiskond 3:2 „Filiae Patriae" wastu: Wittlich-Maag 12:10, 1:6, 6:1; Kõiw-Merjam 1:6, 0:6; Kotkas-Jürgenſtein 1:6, 1:6; Põõwat-Mangro 4:6, 6:2, 6:3; Pärnpuu-Lõo 6:0, 6:0.

Walitſuſe kujundamiſe käigus

ei ole eilſe päewa jooksul midagi olulist ſündinud. Nagu meie wastawalt poolt kuuleme ei ole riigiwanema kandidaat ſeni ſiduwaid ſamme astunud. Küll on aga põllumeestekogude juhtiwad mehed teiste rühmade juures pinda ſondeerinud, kuidas nemad waatawad J. Sootſi, kui ſõjaminiſtri kandidaadi peale. Loomulikult ei ole rühmad ſeda küſimuſt kaalunud. Küll aga näitab üldine meeleolu, et J. Soots'i kandidatuur ſõjaminiſtri kohale ſenistele koalitſiooni rühmadele wastuwõetamatu on.

Kaubalepingu läbirääkimiſed Tſcheho-Slowakkiaga.

Meie ſisſewedu wäljaweoſt kaugelt ſuurem.

Eile jatkuſid läbirääkimiſed Tſcheho-Slowakkia delegatſiooniga kaubalepingu ſõlmimiſeks. Kaubawahetus Eesti-Tſcheho-Slowakkia wahel on kujunenud Eestile pasſiiwſeks. Sisſewedu Tſcheho-Slowakkiaſt Eestisſe ulatus läinud aastal 160 milj. marga peale, kuna wäljawedu ſeni peaaegu ei olnud.

Et meie wanadele tunnustatud tööstusharudele Tſcheho-Slowakkias turgu kindlustada, pandi meie poolt ette tolliſid meie kaſuks alandada. Tſcheho-Slowakkia delegatſioon waidleb ſellele wastu. Siit tekiwad raskuſed, milliste lahenemiſt ära ootama peab.

Kohtu-uurija Liiwaku asi läheb kohtupalati tagaſi.

Laupäewal kuulutas riigikohtu kriminaal oſakond otſuſe end. Wiljandi kohtu-uurija Liiwaku asjas. Riigikohus oli otſustanud kohtupalati otſuſe tühistada ja asja uueks otſustamiſeks kohtupalatile tagaſi ſaata.

Hermann Liiwakut ſüüdistati wägistamiſes. Rahukogu mõistis ta õigeks. Kohtupalat aga leidis teda ſüüdi olewat ja karistas teda 3 ja poole aastaſe wangirooduga. Nüüd tuleb kohtupalatil teiſes koosſeiſus asja uuesti otſustada.

Uus koolimaja Nurſis.

Nurſi wald, Wõrumaal, kannatas juba kauemat aega koolimajade kitſikuſe all. Nüüd on wallal walminud uus ja nägus koolimaja. Sellega paranewad ka Nurſi kooliolud tunduwalt. Uue koolimaja awamine ſünnib pühap., 27. ſkp. Waimuliku awatalituſe toimetab Rõuge õpetaja hra Wiks.

Wastutaw toimetaja A. Jürgenſtein.
Wäljaandja Jaan Tõnisſon.

Trükitud „Postimehe" trükikojas, Tartus.

Tööotsimised

Osaw aednik

wõtab oma peale Tallinnas ja wäljaspool igaſuguſeid aianduſe alasſe puutuw. töid, nagu uute aedade planeerimiſt ja wanade korraſeadmiſt, toalillede ümberistutamiſt, lawade parandustöid jne.

Aednik Jüri Nõmmits,
Tallinna,
Liiwalaia tn. 33, k. 8.

Antakſe
klaweriõpetuſt
à 25 mrk. ja koolitöödes wähematele järelaitamiſt. Pakkumiſed ſlt. „M. D." all.

Haige-rawitſeja
ſoowib kohta haige wõi laste juure. Tunneb iſeſeiswalt ka majapidamiſt. Teatada ſ. l. t. „Haigerawitſeja".

Tunde
antakſe mõõduka hinnaga algebras, trigonom., füüſikas ja teistes õppeainetes. Walmist. kiirelt ekſamiteks. Aleksandri tän. 28. krt. 14, kõnelda kella 10—11, 2—4.

Neiu ſoowib
õmblustööd
kas ärisſe wõi õmbleja juure. Oskab teha palituid, kostüüme ja kleite, peſu wäljaõmblemiſt ja näputöö. Aleksandri tän. nr. 73, krt. 2.

Konſerwatooriumi keſkkooli õpetajate klasſi lõpetaja annab odawalt klaweri ja teooria
tunde.
Eliſabeti t. 30, k. 3.

Willakraaſija
ehk ketraja
kohta otſib korralik karske poiſsmees. Teatada Tartu poſtk. 86. J. R.

Wõtan wastu tellimiſi ja paranduſi kõiksugu
polstermööbli
peale wõrdl. odawa hinnaga, töö kiire ja korralik. Sadulſepmeister R. Köpper, Aleksandri t. 8—2, hoowis.

Palwekirjade
ja igaſugu kirjatööde maſinal ümberkirjutamine korralikult ja paraja taſuga. Poe tn. 9 kolm. korral. O. Kühle.

Wilunud
õmbleja
teeb kiirelt ja korralikult kõiksugu kleidi ja peſu töid, ka tikkimiſt ja pilu, hinnad odawad. Tähe tän. 63.

Antakſe portſelaani maalimiſe
õpetuſt
ja käſitöid ſäetakſe ſisſe, Jakobi tän. 4, krt 3.

5000 marka
ſoowin kiirelt laenu lühikeſe aja pääle. Makſan hääd %%. Wastutus olemas. Teat. ſlt „5" all.

Otſitakſe
hobuſe ſõnnikut,
Karlowa tän. 64, Weber.

Tööpakkumised

Meieri õpilaſt
tarwitab aurumeierei. Tulla ainult maalt. Kirjalikult ſlt. „Meieri õpilane".

Wajatakſe kohe korralikku
tüdrukut
maale, kes ka keeta oskab. — Tunnistuſed tarwilikud. Kaupa tehakſe 28. weebr. kella 2—4 restoran „Euroopas", Peterburi tän.

Maale tarwis wee- ja aurusweskisſe auſate elukommetega
weskipoissi.
Wõib ka õpilane olla. Kaupa tehakſe 6. märtſil ſ. a. kl. 10—12 „Moskwa" teemajas.

Otſin
Eesti keele tunde
Sakſa wõi Wene keele wastu. Teat. ſlt. „Eesti keel" all.

Müümised

Korralik maja
maal, alewi lähedal ühes kõrwalhoonetega, 5½ wkm. hea põlluga ja 3 wkm. heinamaaga, looduslikult iluſa metſa ääres müüa. Sünnis ſuwituskohaks ehk käſitöölisele. Ligemat Tartus, Poe tän. 9. O. Kühle

Odawalt müüa
kogu klaweri noote ja raamatuid:
„Человѣкъ и земля" - Реклю, Леонидъ Андреевъ, Писемскій, Некрасовъ, Метерлинкъ, „Touſſaint-Langenſcheidt" (ingliſe keele iſeõpetaja), wäike Ame rika harmoonium, plüüſh lauatekk. Sealſamas müüa ka hea hagijas. Näha kella 12—3. Kroonuaia tän. 50, krt. 9, kolmas kord.

Hea aſunikukrunt
edaſi anda kohewäljamakſ. raha eeſt. Teateid ſaab Riia tän. „Commerts" wõõras em. puhwetipidajalt. Omanikuga ſaab kokku 28. weebruaril ja 1. märtſil ſealſamas kella 10—4 p. l. Tartus.

2 raud linamaſinat,
wana rauda ja malmi
umbes 300 pd. müüa.
Tähe tän. 102, telef. 160.

Ajaäri
ühes elumaja, triiphoone ja lawadega Tartus müüa. Teateid ſaab Rikas tän. 9.

Juhuslikult odawasti müüa
2 uut
reformwoodit
tellitawate põhjadega. Marja tän. 1, krt. 4.

Normaal-
talu krunt
linna lähedal antakſe rendile. Lähemaid teateid adw. Päjsill Promenaadi 7.

Juhuslikult müüa kaſulik
ehituskrunt
Tolstoi tänawal. Küſida Õnne tän. 30, krt. 6, kella 3—5.

Kirjutusma-
terj. kauplus
ühes laenuraamatukoguga müüa. Lähemat Rüütli tn. 23, kella 2—4.

Rõngu Piiril (4 w. Pritſu j.) antakſe
wäike talu
(1 hob. krunt) eraldi hoonetega rendile. Teateid ſaab koha peal.

Papplarbitööstuſe-
maſinad
(wähetarwitatud) müüa. Teat. „Postim." raamatukaupl. ſõna „Odaw" all.

Müüa puhwetikapp,
köögilaud, toole, petrooleumiahi, lapſewanker ja nikkel teemaſin. Lihapoe tän. 12—1.

Müüa wiiulikaſt,
noodijalg, Schradieck I, Tancla I ja II, Kayſeri etüüdid I jagu. Tähe tän. 95, krt. 8.

Oksjon.
28. weebr. ſ. a. kell 1 p. müüakſe Tartu 4 jaosk. kohtupristawi poolt, metalltööstuſes, Kastani tän. 75 wankri tsilled.

Korralik tuba
wastu wäikest era ſisſekäiguga elektr. Tööstuſe tän. 16—23, hom. k. 8—12 ja peale 5.

Korter 2 tuba
köögi tarwitamiſega wälja anda ilma mööblita, elektri ja weewärk ſees, ligidal Läidawa tänawas. Küſida Kroonuaia t. 12, kt. 2.

Tuba
mööbliga, era ſisſekäiguga ja köögi tarwitamiſega üürile anda Pihkwa tän. 104, kr. 1.

Pr. A. Raule
ajalehtede tſentraal
Walgas
müüb
„Postimehe"
ja
„Südamete"
üksiknumbreid ja wõtab kuulutuſi ja tellimiſi wastu.

✝

Jaan Maasik

Helme õpetajate ühing.

Paremas tööeas meie keskelt manalasse läinud hoolast õpetajat

Jaan Maasik'ut

mälestawad waikses leinas

Raiküla algkooli õpetajad ja õpilased.

Pika raske haiguse järele surma läbi lahkunud 23. weebr. s. a. Riias oma asutajat liiget

Paul Reeder'it

mälestab **Lõuna-Eesti autojuhtide ühing.**

„KALEWI" UISUTEE

Täna: — kell 2 päewal

jääpalliwõistlus

Seminar — Kalew B.

Kella 5—9 õhtul

ſuur rahwaõhtu

Tants. **Tulewärk.**

Pääsetähed 10 ja 15 mk. Kaitsewäelastel waba sissepääs. Õpilastel tunnistuste ettenäitamine tarwilik.

Järgmine muusika

esmaspäewal, 28. ſkp. kl. ½7—½9.

T. A. K.

Kabaree-restoran „Automat"

2. korral — Suurturg nr. 13, kõnetr. 63.

Pühapäewal, 27. weebruaril ſ. a.

Five o'clock tea dancingu ajal kl. 5—7½

kabaree ettekanded

Oma konditri koogid jne.

Siſſepääs waba.

Õhtul

Waſtla-pidu

(Waſtla müürgel)

Mitmekeſine eeskawa. **Tants** laudade wahel, lilled, ſerpentiin jne.

Algus kell 9, lõpp kell 4 hom.

Siſſepääs waba.

Eelteade: Teiſipäewal, 1. märtſil ſ. a. „Automati" kabaree näitlejate tulu- ja lahkumiſe õhtu.

Noorte Meeste Kristlik Uhing.

N.M.K.Ü.

Wallikraawi tän. nr. 23.

Pühapäewal, 27. weebruaril s. a. **hra Rütel'i** loeng walguspiltidega, **V järg**

AUSTRAALIA

Algus kell 5 p. l. Sissepääs liikmeile waba, wõõraile 10 marka.

„Ülew'i" kelgumäel

täna kella 6—8 muusika ja suurepärane tulewärk.

Soowitan tuntud headuſes

Wõru worste

ja palun wäga oſtmiſe juures worſti küljes olewat plombi pealkirjaga „E. Tuhk — Wõru" tähele panna, ſeſt et mõnedeſt kauplustest müüakſe alama wäärtuſega worste, milledel plombid järele tehtud Wõru worſti aſemel.

Wõru worste on ſaada igas paremas toiduainetekaupl.

Ladu ja eſitus:

Riia tän. nr. 30 — J. Michelſon,

koloniaal- ja weinikauplus.

K.N.N.Ü.

Kriſtl. Noorte Naisühingu

peakoosolek

pühap., 27. ſkp. kell 3,30 p. l.

Päewakord:

1. Koosoleku awamine. 2. Koosoleku juhat. ja kirjatoim. w liſamine. 3. Aruanne Ühingu tegewuſeſt 1926. a. 4. Kaſſa aruanne. 5. Eelarwe kinnitamine. 6. Walimiſed. 7. Läbirääkimiſed.

Kui kl 3,30 kwoorumit koos ei ole, peetakſe koosolek tund aega hiljem, kokkutulnud liikmete arwu peale waatamata. Iſiklikke kutſeid ei ſaadeta.

Õpetatud Eesti Selts.

Keſknäd., 2. märtſil kl. 6 p. l. Aia tän. 46

Koosolek.

Aſſiſtent O. Freymuth: Aruanne kaewamiſte kohta Toome waremetes ſuwel 1926. a. udupiltidega.

Muiracithin.

Kesk-ergustiku toonik seksuaalsele nõrkasteenikule.

Saada igas apteegis.

Ladu: N. WAAS, Tallinnas, Narwa mnt. 42.

Maa

rendile

antakſe Elwa jaama ligidal: põldu — 80 wakamaad, heinamaad — 8 wakamaad ja karjamaad — 10 wakamaad Rendi tingimiſte üle ſaab teateid Aleksandri tän. nr. 70, krt. 2.

Üliõpilasorganiſatſioon wajab

ſuuremat korterit.

Teatada ſ. l. t. „ſuurem tuba" all.

100.000 mrk.

ſoowin laenata linna kiwimaja obligatſiooni peale. Teateid ſ. l. t. „obl. 100" all.

Tuuleweski

rendile anda linna ligidal Lähem. teateid Uueturu tän. 11, mööbliäriſt, „Bürgermusſe" majas.

Wanemuise teater

Pühapäewal, 27. weebr. kell 8 õhtul

Tütarlaps saapapoest

Wilhelm Sterni operett 3 waatuses eelmänguga. Leo Ascheri muusika.

Lawastus

ELLI PÕDER-ROHT.

Muusikajuht J. SIMM

Dekoraator W. HAAS

Uued kostüümid ja dekoratsioonid.

Üli- ja kooliõpil. pääsetähed maksawad.

◆◆◆

Teisipäewal, 1. märtsil kell 8 õhtul

Sinjoor Formica

E. T. A. Hoffmanni samanimelise nowelli järele dramatiseerinud W. Mettus. 18 pildis.

Lawastaja W. METTUS

Dekoraator W. HAAS

Muusika: J. SIMM.

Üli- ja kooliõp. pääsetähed maksawad.

◆◆◆

Kolmapäewal, 2. märtsil kell 8 õhtul

Rahwaetendus:

Wiimast korda

Koomiline ooper

Tsaar ja puusepp

F. Lortzingi muusika 3 w.

Lawastaja A. WISMANN

Muusikajuht J. SIMM.

Dekoraator W. HAAS

Tantsud H. KEDDING.

Uued kostüümid!

Talu

pooleterale anda. Kuigatſi wallas, Sawiküla talu.

Palun ſeda härrat,

kes lubas teeniſtuſt Paide anda waſtuſt. Seiſukord wäga raske. Olen uues korteris. Teat. ſlt. „Tänulik" all.

Lihaturus

ſealiha plats

edaſi anda. Teateid ſaab Wene tän. nr. 20 lihapoeſt ehk Wene tän. nr. 15.

Omapäralt 2-toaline

korter

üürile anda. Meltſiweski tän. nr. 39.

Soe päikeſepaisteline

möbl. tuba

elektriwalg., kütte ja eraſiſſek. üürile anda 1. märtſiſt. Suwekuudel on odawam. Kewade tän. 1—4, kino Ideali taga.

Soowin laenata 60.000 marka.

Kindlustuseks koha 150.000 m. obligatſioon. Teatada ſlt. „Obligatſioon" all.

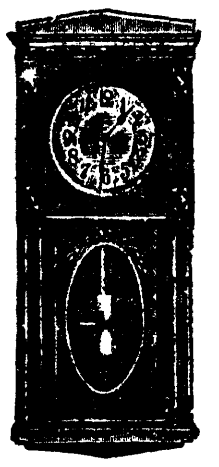

Ferd. Lepik

kella- ja kullasepa-äri ja tööstus

Tartus, Promenadi tän. 3.

Pärale jõudnud suurem saadetis paremaid sorte

seina- ja lauakellasid

Sanuti saadawal kõik-ugu **kellasid, kuld- ja hõbeasju.**

Müük odawate hindadega.

Linaseemet

ostab wärnitsawabrik „Astra"

Tartus, Karlowa tän. 63, telef. 57.

Täielikke

wiiuli tunde

annab end. Riia muusikakooli õpetaja

R. Krikmeyer

Tartus, Tähtwere t. 1, krt. 9 ja 10.

Trümoo-, seina- ja laua-

peegleid

soowitab

A.-S. H. TÕNISSON & KO.

Suurturg 14.

Naisseltsis algawad

emade kursused

esmaspäewal, 28 weebruaril kell 4 p. l. Ülesandmisi wõetakse weel wastu Suurturg nr. 2, kella 9—5.

Wilunud keeleõpetaja

annab üksikult ja gruppidele Saksa ja Wene keele tunde. Rääkida 6—7 Karlowa tän. 18, Passi korter.

Soowitan omast tööstusest igasuguseid

reformvoodeid

madratseid ja reformpõhju.

Töö wõistlemata headuses. Hinnad odawad.

K. Jwand & Ko — Riia t. 34.

Braunsi riidewärwid

Külmad wärwid „Citokol" igaſug. wärwides alati tagawaras.

Rohu- ja wärwikauba ladu

Prow. Jul. Himmelhoch — Riia tn. 1.

Oſawat tunnistustega

köögitüdrukut,

kes iſeſeiswalt keeta oskab, on tarwis. Järele küſida Aia t. 24, hoowi peal majas, alumiſel korral, pühapäewal kella 9—12 ja är.päewal kella 4—7 p. l.

Meeste- ja naisterahwa walmispesu

pilutamine, sik-sak, riidewoltimine mustrites.

Tähe tän. nr. 65 — H. Hendrikson.

Toiduainete kauplus

üürile anda eluruumi ja leiwaküpſetamiſe ahjuga. Tähe tän. nr. 113.

Möbl. tuba

eraſiſſek: ära anda. Raatuſe t. 2, krt. 39, kolm. korral.

Korter

3 tuba ja köök, elektri ſiſeſeade, omaette, üürile anda lasteta perekonnale. Kesk t. 38.

2-toaline

korter

ühes weewärgiga lasteta perekonnale kohe wälja üürida. Aleksandri t. 24, majaperem.

Korras 2-toaline

korter

ülemiſel korral wälja üürida. Küſida Kuu t. 27—3.

Kaasüürilisteks

wõib tulla ametiskäija preili. Raatuſe tän. 57, k. 10.

Walge ſoe

tuba

elektriwalg. ja köögitarwitamiſega üürile anda ja ſuur kraaniga katel müüa. Tööstuſe t. nr. 16, krt. 28.

---

2 kooſeiswat

tuba

ilma mööblita, elektriwalgust., eraſiſſekäiguga üürile anda W. Kastani t. nr. 6, krt. 2.

2-toaline

korter

keeduwõimaluſega üürile anda. Küſida Kastani tän. 117—1.

Castoreum-Bromid.

Hysteeria, langetõwe, unepuuduse wastu.

Müük igas apteegis.

Ladu: N. WAAS, Tallinnas, Narwa mnt. 42.

Suur tuba

mööbliga wõi ilma, eraſiſſekäigu ja köögitarwitamiſega üürile anda. Peplerì t. 10, k. 2.

Kaks ametnikku ſoowiwad ligemal ajal üürida

kortерit,

wähemalt 3 toaga ehk wäikeſt maja aiaga, wõib ka linna ääres olla. Teat. ſlt. „Waikne kodu" all.

Häſti möbleeritud

ſuur tuba

üürile anda. Tähe tän. 28.

Korter,

2 tuba keeduwõimaluſega wälja üürida. Kuuturu t. nr. 10, k. 1, I korral. Järele küſida majaomaniku juures.

Kauplus

Kesklinnas ühes kauba ja ſiſſeſeadega kui ka korteriga elumuutmiſe pärast kohe edaſi anda. Teateid ſaab Peterburi tän. nr. 19, krt. 1.

Korter

2—4 tuba wälja üürida, elektri walgust. Puiestee t. 83.

2-toaline

korter ja keldriruum,

kõlbulik töötoaks ehk peſukojaks, kohe üürile anda. Riia tän. nr. 16—5, II korral.

Üksik naisterahwas wajab

kaasüürilist

ametiskäijat ehk kodu töötajat wanemat naisterahwast. Teateid ſaab Annemõiſa t. 3—2.

Kaasüüriline,

ametiskäija nais- ehk meesterahwas leiab korterit. Tähe tän. nr. 1.

Ostmised

Hobuſe

ſõnnikut

oſtan kõrge hinna eest. Karlowa tän. 72—74. 7

Soowitakſe oſta Tartu läh.

talu

50—100 wakamaa ſuuruſes. Soowitaw jõe wõi järwe lähedal. Pakkumiſed ſaata Jõhwi metskonda, Jõhwi kaudu — „Talu" all.

Soowitakſe oſta ſuurema tööstuſe ruumidega

maja

Teatada Wabaduſe t. 38, k. 1.

Müümised

Soowitame odawa hinnaga

rauda, teraſt,

raud
teras
tſingitud
waſt
} **plekki**

pliidi-raudu,
ahjuukſi,
praeahjuſid,
ſchamott-kiwe,
1-eſt ſorti Inglise

ſepaſüſi

ja kõikſugu teras- ja rauakaupa, maſinarihmu, õliſid, ehitusmaterjali jne.

A.-s. W. Schneider & Ko

Tartu osak.

Tartus, Raatuſe t. 13.

Punaſeſt puuſt ſaal ja antiik-moodi,

prons, portſel., klaasasj. jne. müüa Õnne tän. 25, krt. 3.

Müüa 2 ſaani,

üks wäike, teine kutſariputkaga, maal ſõiduks ühe hobuſe tarwis, ſadul ja paar range. — Kastani tän. 74.

Müüa tõeſti odawaſti

lahtikäiw riidekapp.

Kaſe tän. nr. 5—6.

Kudumise äri

ära anda ühes nelja maſina ja eluruumidega. Riia tn. 10.

Dr. A. Lenzner

Naha- ja ſuguhaiguſed. Juukſehaiguſed. Kiirtega rawitſemine.

Waſtuwõtm. igap. kella 10—12 ja 5—7, pühap kl. 10—12, ſoowi korral ka teiſel kellaajal kokkuleppe järele.

Rüütli tän. 25, k. 4.

Dr. Helene Kiſſa

Siſemiſed ja naistehaiguſed, naister. ſuguhaiguſed. Kiirtega rawitſemine.

Waſtuwõtm. kl. 9—11 ja 5—7.

Kewade tn. nr. 1,

Karlowa apteegi taga.

Hambaarst Oskar Weber

Hammaste ja suuhaigused.

Kunsthambad. Kl. 9—1 ja 4—6

Riia tän. 19, krt. 4.

Dr. J. Jmelik

Erialal: Naha- ja ſuguhaiguſed.

Kõnetunnid kl. 5—7 (wõimaluſe korral ka teiſel ajal).

Tähe tän. nr. 79.

Dr. Amanda Touart.

Naha-, ſugu- ja ſiſemiſed-haiguſed.

Uueturu tän. nr. 4.

Kõnet. kl. 5—7 p. l. (Kodus olles ka teiſel ajal).

Närwihaiguste eriarst

Dr. med. K. Lellep

Karlowa tän. nr. 15.

Kella 9—10 ja 3—½5.

Ämmaproua

Erits-Blum

Peterburi tän. nr. 17, k. 6.

Tel. 9-09.

Ämmaproua

A. Eller.

Kada tän. 1. Kiwisilla juur s.

Hambaarſt

S. Ruus.

9—12, 4—6.

Tartu, Aleksandri tn. 32.

Põllumehed!

Enne kui lähete **wiljakuiwatuſe plekke, reete a torusid** oſtma, wõr elge hinnaſid P. Peterſoni erialatööstuſes Tartus, Pikwa tän. 27.

Saekaater

(Säumer), **kapp-ſaag ja lokomobiil** müüa. Näha Wiljandis, tõrelina wabrikus,

Müüriſep.

Täna, Laines,

wene waſtla plinid lõhekalaga.

Talukoht

rendile anda raudteejaamaſt 4 kilomeetrit. Järelküſida Ta tus Restoraan Kommertſis. Omanik A. L.

Rendile

12 aaſtaks ehk müüa „Piiri" talu Kärewere, 20 werſta Tartuſt, krunt 175 wkm., põldu 125 wkm. 298 p. k. rubla wõi 31 taalri. Uued ja moodſad: laut 5×12 ſülda, ait 4½×3½ ſülda, wiljakuiwatis 2½×3½ ſülda, ſealaut 2×3 ſülda, peale ſelle 8 wanemat hoonet. Adw. Sõrra, Rüüni tän. 1.

Ilus ſoe möbleeritud

tuba

elektri walgustuſe ja era ſiſſekäiguga wälja üürida. Eliſabeti tn. 33, krt. 3.

Hea ſiſſeſeadega

leiwaküpſet. ahi,

ſünnis pagarile ehk konditrile on ettetulnud juhtum. kohe üle anda, Weski tän. 28, k. 4.

---

2 tuba

elektriga üksikult ära anda, Sõbra 3. Üür 600 ja 1000 mk. Näha kella 12—2.

Korter,

2 tuba elektriga II korral ära anda, Pikwa tän. 57.

Hiromant.

Wõtan jälle wastu igal ajal ja kuulutan minewiku, olewiku ja tulewiku kaarti e, käejoonte ja päewapildi järele. Enne Jäneſe tän. nr. 16, nüüd Mäe tän. nr. 43, k. 3.